

Innovativt, hållbart
och lönsamt

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	DETTA ÄR FM MATTSSON MORA GROUP
2	150 ÅR AV INNOVATION
4	2015 I KORTHET
7	ORDFÖRANDE HAR ORDET
8	MARKNADSÖVERSIKT
10	BOLAGET I KORTHET
12	VERKSAMHETEN
18	KVALITET I ALLA LED
20	HÅLLBARHET OCH ANSVARSFULLT FÖRETAGANDE
22	MEDARBETARE OCH LEDARSKAP
24	BOLAGSSTYRNING
29	REVISORS YTTRANDE OM BOLAGSSTYRNINGSRAPPORTEN
30	AKTIE- OCH ÄGARINFORMATION
32	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE
36	FINANSIELLA RAPPORTER
46	NOTER
71	REVISIONSBERÄTTELSE
72	LEDNINGSGRUPP
73	STYRELSE
74	DEFINITIONER
75	FINANSIELL ÖVERSIKT
76	INFORMATION OCH KONTAKTUPPGIFTER

Med mer än 150 år på marknaden är FM Mattsson Mora Group idag Nordens ledande tillverkare av vattenkranar. Tack vare attraktiv design, hög kvalitet och hållbara funktioner har de starka varumärkena Mora Armatur, FM Mattsson och Damixa en självklar plats i många nordiska hem. Lika självklart är det för oss att tillhandahålla rent vatten på ett energieffektivt sätt. Då, nu och i framtiden.

150 ÅR AV INNOVATION

2015 var ett speciellt år för FM Mattsson Mora Group – det var 150 år sedan Frost Matts Mattsson grundade sitt mässinggjuteri i Östnor, utanför Mora i Dalarna.

1865 grundades företaget som till en början främst tillverkade delar till Moraklockor. År 1876 gjöt Frost Matts sin första kran, en pannmurskran i mässing. Driftig som han var såg han till att involvera fler bybor i sitt nyfunna projekt. Verksamheten växte och när Frost Matts dog år 1914 efterlämnade han efter sig en mindre fabrik, FM Mattsson AB, och ett 20-tal anställda till sina båda söner, Frost Karl och Frost Anders.

Efter en lång strejk och svåra arbetsförhållanden startade en av hans söner, Frost Karl, 1927 en konkurrerande verksamhet – Mora Armatur – på andra sidan bygatan. De båda kranföretagen utvecklades parallellt och sporrade varandra till nyttig konkurrens som bidrog till båda varumärkenas framgångar under åren. Efter att i sjuttiofem år ha utvecklats sida vid sida formades en gemensam koncern 2003. År 2014 genomfördes ett strategiskt förvärv av danska Damixa. 150 år efter bolagets formande ändrade koncernen namn från Östnor till FM Mattsson Mora Group bland annat för att tydliggöra sin historia och sina starka varumärken.

Tekniska innovationer inom funktion samt energi- och vattenbesparing har tagit koncernen framåt, medan hantverkstraditionen

har varit en stabil bas för företaget att utgå ifrån. Denna kombination har visat sig mycket framgångsrik då FM Mattsson Mora Group är ursprung till innovationer som Sveriges första kompakt-kran som utvecklades i början av 1960-talet, introduktionen av ettgreppsblandare i mitten av 1960-talet, lansering av den första termostatblandaren i Sverige på 1970-talet och den första kranen i Sverige med keramisk tätning som lanserades i början av 1980-talet. Under tidigt 1990-tal lanserade FM Mattsson även den första mjukstängande ettgreppsblandaren vilket förhindrar de negativa effekterna av så kallade tryckslag. Vid samma tid lanserade Mora Armatur systemet ESS, ett energisnålt blandarsystem som har visat sig reducera varmvattenförbrukningen med cirka 20–30 procent jämfört med ersatt produkt.

FM Mattsson Mora Group fortsätter nu sitt arbete med tekniska innovationer för att skapa hållbarhet med sina produkter. Sin historia glömmer de heller inte, för i byn Östnor finns huvudkontoret och en av koncernens produktionsanläggningar, på samma plats där allting en gång startade år 1865.

JUBILEUMSFESTEN VID SILJAN

I september 2015 firade FM Mattsson 150 år med stor fest för alla medarbetare, samarbetspartner och övriga särskilt inbjudna gäster. Festligheterna hölls i bolagets egna lokaler i Östnor och varade i dagarna två.

JUBILEUMSBLANDAREN SILJAN

Siljan är FM Mattssons nya signaturserie och som namnet antyder är själva jubileumsblandaren framtagen till bolagets 150-årsjubileum. FM Mattsson Siljan jubileumsblandare är vattenbesparande och tillverkad i mässing. Ytskiktet har en bronsfärgad infärgning som är förseglad med lack. Intrycket är en borstad, antik känsla i kombination med en ren, modern produktdesign – allt för att anspela på och hylla 150 års hantverkskunnande kombinerat med en teknik av idag.

2015 | KORTHET

2015 var ett år med stark tillväxt och närmast en fördubbling av resultatet. Koncernen firade också 150 år och bytte namn till FM Mattsson Mora Group. Bolagets breda erbjudande med tre varumärken och starka produktnyheter i kombination med ökad kontroll över säljarbetet var viktiga faktorer bakom tillväxten. Den fortsatta integrationen av Damixa och det effektiviseringsarbete som skett under året har bidragit till den förbättrade lönsamheten. Året handlade också om att förbereda både organisation och bolaget för en framtida ägarspridning och börsnotering.

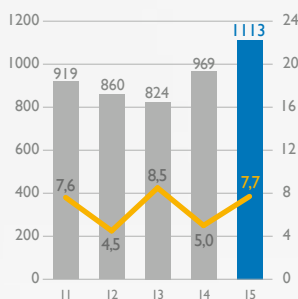
HÄNT UNDER ÅRET

- Nettoomsättningen uppgick till 1 112,6 Mkr (969).
- Rörelseresultatet uppgick till 85,7 Mkr (48,3).
- Rörelseresultatet före jämförelsestörande poster uppgick till 90,6 Mkr.
- Rörelsemarginal uppgick till 7,7 procent (5,0).
- Resultat per aktie var 5,38 kronor (2,72).
- Styrelsen föreslår utdelning om 3,00 kronor per aktie (3,00) och en extra utdelning om 5,00 kronor per aktie.
- Fredrik Skarp utsedd till ny VD och koncernchef för FM Mattsson Mora Group, med tillträde den 14 mars 2016. Claes Seldeby slutade i januari 2016.
- Senarelagd tidplan för FM Mattsson Mora Groups börsnotering.

NYCKELTAL

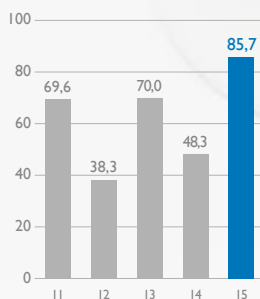
Koncernen, Mkr	2013	2014	2015
Nettoomsättning	823,7	969,0	1 112,6
Rörelseresultat	70,0	48,3	85,7
Resultat efter finansiella poster	67,5	42,8	80,7
Rörelsemarginal, %	8,5	5,0	7,7
Balansomslutning	673,7	757,4	791,5
Soliditet, %	50	42	44
Kassaflöde efter investeringar	53,7	-67,8	83,4
Avkastning på sysselsatt kapital, %	16	10	18
Avkastning på eget kapital, %	16	10	18
Medelantal anställda	452	553	545

NETTOOMSÄTTNING OCH RÖRELSEMARGINAL

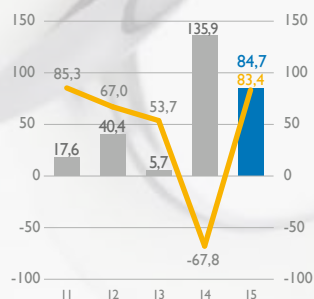
■ Nettoomsättning, Mkr
■ Nettoomsättning 2015, Mkr
■ Rörelsemarginal, %

RÖRELSERESULTAT

■ Rörelseresultat, Mkr
■ Rörelseresultat 2015, Mkr

NETTOSKULD OCH KASSAFLÖDE EFTER INVESTERINGAR

■ Nettoskuld, Mkr
■ Nettoskuld 2015, Mkr
■ Rörelsens kassaflöde efter investeringar, Mkr

FMM Siljan lanserades i september 2015

Namnbyte till:

**FM Mattsson
Mora Group**

Mora NYXX lanserades i december 2015

Resultat per aktie
kronor

5,38

Damixa A-Pex duschpaket lanserades i oktober 2015

150
1865 - 2015

Mora Pullout lanserades i december 2015

Mora Cera Duo lanserades i december 2015

Omsättningstillväxt

14,8%

Damixa Pine lanserades i september 2015

Rörelseresultat
Mkr

85,7

Damixa Fern lanserades i februari 2015

STYRELSEORDFÖRANDE HAR ORDET

Under de senaste åren har FM Mattsson Mora Group stärkt sin ledande ställning på den nordiska marknaden – och föregående år var inget undantag. 2015 växte verksamheten med cirka 15 procent, genom både förvärv och organisk tillväxt, och koncernen nådde en omsättning på över en miljard kronor. Samtidigt förbättrades lönsamheten kraftigt, främst drivet av den ökade volymen men även som ett resultat av ett målmedvetet effektiviseringsarbete. Och vi har för avsikt att fortsätta på inslagen väg.

Bakom den positiva utvecklingen finns faktorer som en stärkt organisation, ökad kontroll över värdekedjan och förbättrad produktportfölj med innovativa lösningar för det moderna hemmet. FM Mattsson Mora Group har också visat att bolaget kan genomföra och integrera strategiska förvärv, som Damixa under 2014, vilket gett oss blodad tand för fler spännande strukturaffärer.

FM Mattsson Mora Group är Nordens ledande tillverkare av blandare till kök och badrum, det vill säga produkter som finns i varje hem. Vi är ett anrikt bolag med 150 år på marknaden och har med den historiken ett starkt varumärke och inte minst långvariga relationer med viktiga aktörer på marknaden. I samband med 150-årsfirandet i september bytte vi namn från Ostnor till FM Mattsson Mora Group. Idag är FM Mattsson Mora Group ett modernt företag som utmärker sig när det gäller vatten- och energibesparingsteknik – och med fortsatt hög ambition inom innovation och teknikutveckling.

Vi är således en etablerad aktör på en marknad där flera trender och drivkrafter talar för oss. Men konkurrensen på marknaden är hård med både stora globala spelare och många små nischaktörer. Därför är det viktigt att ligga i framkant. Vår bedömning är att kvalitet, innovation och effektiva försörjningsprocesser kommer att fortsätta löna sig. Med tre kompletterande varumärken har bolaget nu en produktbredd som ger intressanta möjligheter.

Vår vision är att leverera rent vatten på ett energieffektivt sätt. Det innebär att FM Mattsson Mora Group utvecklar produkter som hjälper till att spara vatten och energi, och det har vi för avsikt att fortsätta bidra till.

Bolagets fokus nu är att stärka marknadspositionen i alla nordiska länder och fortsätta skapa tillväxt på utvalda exportmarknader utanför Norden. Vi ska växa både geografiskt och genom att bredda produktutbudet. Tillväxten ska ske organiskt, i högre takt än mark-

naden, och vi tittar även aktivt efter fler verksamheter att förvärva som kan stärka vår marknadsposition och bidra till en långsiktig lönsam tillväxt. Med ny VD på plats fortsätter arbetet med att förbereda bolaget för en framtida ägarspridning och börsnotering. FM Mattsson Mora Group har som ambition att fortsätta vara en drivande kraft till strukturuomvandlingen i branschen.

Johnny Alvarsson
Styrelseordförande

MARKNADSÖVERSIKT

FM Mattsson Mora Group är verksamt på blandarmarknaden främst i Norden. Trenden på den nordiska marknaden pekar på högre efterfrågan av design, innovation, funktionalitet, vatten- och energibesparing, elektronik samt miljövänliga material. Konsumenternas inflytande blir successivt allt viktigare då blandare i badrum och kök alltmer ses som en inredningsdetalj och kraven på mer resurseffektiva blandare ökar.

NORDEN ÄR HUVUDMARKNAD

Största delen av FM Mattsson Mora Groups försäljning, 88 procent, sker i de nordiska länderna. FM Mattsson Mora Group uppskattar att det 2015 såldes 3,1 miljoner blandare på den nordiska blandarmarknaden (nordiska blandarmarknaden avser i detta fall blandarmarknaderna i Sverige, Norge, Danmark och Finland), vilket motsvarar en volymtillväxt om 2,6 procent jämfört med 2014. Bolaget bedömer att marknaden kommer att visa en fortsatt tillväxt under de närmaste tre åren.

Indirekt påverkas blandarmarknaden av makroekonomiska faktorer som BNP, utvecklingen på bostadsmarknaden, bostadspriser, byggkonjunktur, hushållens disponibla inkomst och konsumenters framtidstro. Den viktigaste faktorn för utvecklingen är den del av byggmarknaden som kallas ROT, reparationer, om- och tillbyggnad. Här ingår försäljning av utbytesblandare. I Norden står ROT-segmentet för cirka 85 procent av alla sålda blandare. Även nybyggnation är en viktig faktor för marknadsutvecklingen.

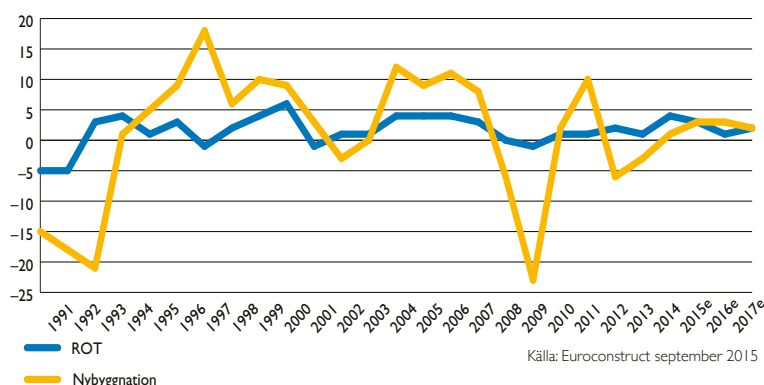
Vid stigande priser på bostadsmarknaden ökar såväl nybyggnation som hushållens vilja att genomföra ROT-projekt, eftersom det lönar sig att investera i sitt boende om värdet kan förväntas öka mer än renoveringskostnaden.

DRIVKRAFTER

Blandarmarknaden följer trenden för kök och badrum som allt mer ses som livsstilsprodukter. Blandaren blir en inredningsdetalj bland flera som ska passa in i en viss stil. Det gör design till en allt viktigare fråga för FM Mattsson Mora Group. Samtidigt efterfrågar kunderna allt högre teknikinhåll och mer värde för pengarna. Försäljningen till konsument får successivt ökad betydelse och konsumenternas inflytande ökar även vid projekt och annan försäljning via proffs.

Även miljöfrågor får allt större inverkan vid valet av blandare. Kunskapen ökar bland kunder och konsumenter om att energianvändningen kan sänkas kraftigt med nya resurseffektiva blandare. Som exempel kan nämnas att en femtedel av den energi som används i en villa används till varmvatten, i lägenheter är andelen högre. Fler och fler kunder önskar även blyfritt material för att kunna visa att de håller hög miljöprofil. Framför allt i Sverige har flera miljöklassningssystem för detta etablerats och blir alltmer vedertagna av kunderna. I projekt blir den totala miljöbelastningen för byggnaden en allt viktigare faktor liksom miljövänliga hus med låg energiförbrukning.

HISTORISK UTVECKLING AV NYBYGGNATION OCH ROT PÅ DEN NORDISKA BYGGMARKNADEN, ÅRLIG FÖRÄNDRING

Den nordiska ROT-sektorn har historiskt sett varit mindre beroende av den allmänna konjunkturen än nybyggnationssektorn. Tillväxten i ROT-sektorn har historiskt uppvisat lägre volatilitet än i nybyggnationssektorn.

SKILLNADEN PÅ ROT-SEKTORN OCH ROT-AVDRAGET

- ROT är en förkortning av Renovering, Om- och Tillbyggnad. I årsredovisningen används, för Blandarmarknadens vidkommande, detta begrepp främst avseende ROT-segmentet som synonymt även benämns ROT-sektorn.
- ROT-segmentet avser försäljning av blandare som ersätter befintliga blandare.
- ROT-segmentet ska ej förväxlas med ROT-avdraget vilket är en skatteregel som erbjuder privatpersoner i Sverige en skattereduktion om 30 procent av kostnaden från 1 januari 2016 upp till 100 000 kronor i samband med tjänster för renovering, om- och tillbyggnad.

MARKNADSSTRUKTUR

Tillverkare

Aktörerna på den nordiska blandarmarknaden är främst tillverkare som säljer produkterna under eget varumärke. Det finns även några företag som köper in blandare och säljer dem i eget namn. I samtliga nordiska länder finns även grossister som säljer blandare under eget varumärke. Generellt är blandare med så kallade "private label-märken" oftast positionerade i ekonomisegmentet, det vill säga de är enklare och priset är lägre än marknadsgenomsnittet.

Aktörerna är ofta lokala, men det finns även ett fåtal globala aktörer som successivt ökar sina ansträngningar för att ta sig in på den nordiska marknaden. Under de senaste åren har en viss konsolidering skett med flera genomförda förvärv.

Flera olika säljkanaler

På den nordiska marknaden har grossisterna en mycket stark ställning och erbjuder sina kunder lagerhållning av blandare och logistiklösningar. De förser konsumentkanaler som butiker för VVS och byggmarknader, liksom proffs och projektmarknaden med blandare. Vissa byggvarukedjor köper in och erbjuder kranar även under eget varumärke vid sidan av de väletablerade märkena. De erbjuder också i allt större utsträckning helhetslösningar inklusive montering, både till konsumenter och projektmarknad.

Nyare kanaler som e-handel och gör-det-själv-butiker växer snabbt, ofta med integrerade erbjudanden där butikskedjor även har en webbshop.

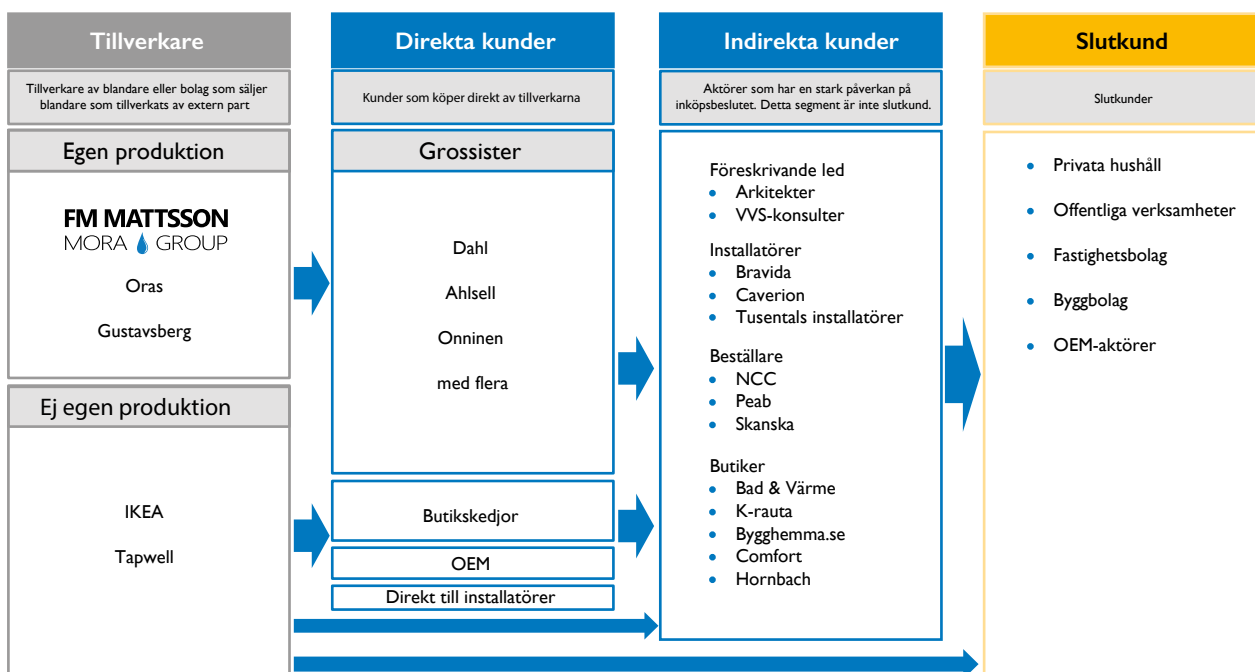
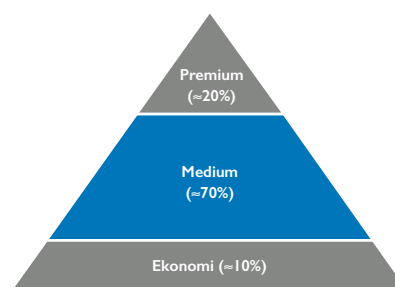
SEGMENTERING AV MARKNADEN

Blandarmarknaden kan även kategoriseras efter prisnivå, kvalitet, funktion och design. Baserat på dessa kategorier har FM Mattsson Mora Group definierat tre prissegment: ekonomi, medium och premium. På den nordiska marknaden är mediumsegmentet i särklass störst och volymen uppskattas till cirka 70 procent medan ekonomisegmentet är minst.

Premium avser blandare som är moderna och innovativa, har särskilda funktioner och upplevs som unika.

Medium avser blandare som är utformade för att tilltala kunder som efterfrågar funktionella blandare med god kvalitet och design.

Ekonomi avser blandare som säljs i stora volymer till ett pris som är lägre än marknadsgenomsnittet. Dessa blandare är generellt av lägre kvalitet och har lägre grad av design. De säljs ofta utanför grossistleden eller under återförsäljarnas egna varumärken, så kallade private label.

BOLAGET I KORTHET

AFFÄRSIDÉ

Bolagets affärsidé är att utveckla, tillverka och tillhandahålla lösningar för kök och badrum samt tjänster och service med högt kundvärde till marknaden. Vårt erbjudande till marknad och kunder baseras på attraktiv design, miljö- och hälsovänliga produkter samt hög kvalitet och innovation.

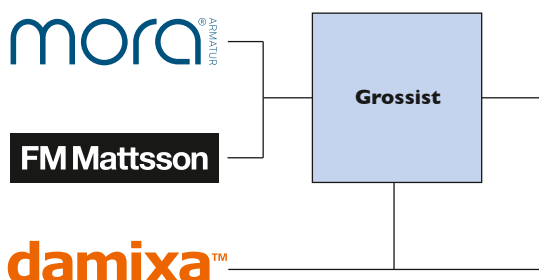
VISION

FM Mattsson Mora Group ska vara en global premiumleverantör och leverera rent vatten på ett energieffektivt sätt. Vi ska göra det genom en hållbar och modern design med skandinaviska rötter.

STYRKOR OCH KONKURRENSFÖRDELAR

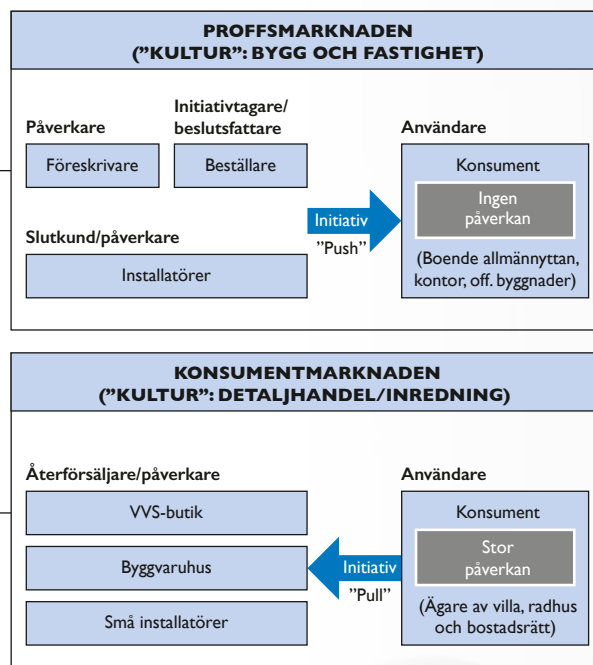
FM Mattsson Mora Groups styrkor kan sammanfattas enligt nedan:

- Marknadsledare i Norden med välkända varumärken och 150 års erfarenhet
- Stark produktportfölj och hög innovationstakt
- Unik och stark ställning hos samarbetspartners
- Nordisk marknadsledare inom design, teknik och miljö
- Flexibel och effektiv produktion
- Drivande i branschens strukturomvandling
- Solid plattform för fortsatt tillväxt
- Hög tillgänglighet när det gäller reservdelar, teknisk service och personlig rådgivning.

AFFÄRSMODELL

Bolagets försäljning av produkter genom varumärkena Mora Armatur och FM Mattsson går på den nordiska marknaden i princip oavkortat till grossister, vilka sedan säljer produkterna vidare till installatörer och olika typer av butiker, medan ungefär en fjärdedel av Damixas omsättning går direkt till butiksledet och resterande del till grossister. Grossistledet i Norden består av ett fåtal större aktörer, totalt ett tjugotal företag. Under senare år har vissa grossister lanserat egna varumärken för blandare och duschsystem, vilket ökar betydelsen för FM Mattsson Mora Group att stärka sin konkurrenskraft genom att fortsätta utveckla starka varumärken som efterfrågas av slutkunderna. Fler nyare försäljningskanaler, såsom e-handel och GDS-butiker, växer sig starkare, vilket innebär såväl möjligheter som utmaningar. Dessa kanaler står idag för en liten del av FM Mattsson Mora Groups omsättning men andelen bedöms öka under kommande år och bolagets ambition är att möta efterfrågan i relevanta kanaler.

FINANSIELLA MÅL OCH UTFALL

Styrelsen för FM Mattsson Mora Group antog under 2015 följande finansiella mål för bolaget.

Finansiella mål	Utfall 2015
Uppnå en årlig organisk tillväxt om lägst 3 procent i nettoomsättning över en konjunkturcykel, därutöver tillkommer förvärvseffekter	6,2%
Rörelsemarginal (EBIT-marginal) om minst 10 procent över en konjunkturcykel	7,7%
Årlig utdelning som motsvarar cirka 50 procent av resultatet efter skatt, förutsatt att soliditeten inte understiger 30 procent efter genomförd utdelning	Föreslagen, 56%*
En soliditet överstigande 40 procent	44%

* Samt en extra utdelning om 5,00 kr/aktie.

STRATEGISK INRIKTNING

FM Mattsson Mora Group har definierat ett antal strategiska områden för att kunna skapa kundvärde, vara en attraktiv arbetsgivare och långsiktigt nå visionen att leverera rent vatten.

Lönsam tillväxt

Strategin för lönsam och långsiktig tillväxt är att organiskt vidareutveckla befintliga och starka varumärken och samtidigt öka marknadsnärvaron på befintliga och nya marknader genom att:

- vidareutveckla varumärkena Mora Armatur, FM Mattsson och Damixa genom att utveckla tre kompletterande och konkurrenskraftiga produktportföljer med högt kundvärde, hög lönsamhet och tydlig position på marknaden.
- ytterligare stärka sin ställning som marknadsledare i Sverige, Danmark och på Island samt stärka positionen som näst största aktör i Norge respektive Finland. Utöver detta strävar bolaget efter att nå lönsam tillväxt på utvalda exportmarknader.
- fortsätta vara en aktiv aktör inom konsolideringen av marknaden genom rationella förvärv.

Effektivitet

FM Mattsson Mora Group ska fortsätta utveckla produktionseffektiviteten med fokus på ökad produktivitet och förbättrat kapitalutnyttjande genom att:

- fortsätta förbättra logistik och inköp genom att minska genomloppstiden och öka inleveransprecisionen av insatsvaror till produktionen. Ambitionen är att minska tiden från kundorder till leverans och därmed förbättra servicenivån till kunder och samarbetspartners.

- öka kapacitetsutnyttjandet i sina produktionsanläggningar, bland annat genom att fortsätta flytta hem tillverkning, vilket ger potential till ytterligare bruttomarginalförstärkning och leveransprecision.

- vidta såväl produktivitetshöjande åtgärder som minskade inköps- och produktionskostnader till följd av förvärvet av Damixa ApS som effektivt integrerats i koncernen sedan 2014.

Teknik och design

Koncernen har som mål att främja innovation inom sitt verksamhetsområde och utveckla marknadens främsta blandare. Fortsatt teknikledarskap ska nås genom att

- kontinuerligt förbättra produktutvecklingen med förkortade utvecklingstider av nya produkter.
- ha särskilt fokus på design och kundvärde. Bolaget ska fortsätta att utveckla sin interna designkompetens samt fortsätta utveckla samarbeten med externa designers.
- löpande bedriva teknologiutveckling inom elektronik, energi- och vattenbesparing, inbyggnadsteknik, insatsteknik och materialval.

Ledarskap och medarbetare

FM Mattsson Mora Group strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare som kan rekrytera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare. Ledarskap på samtliga nivåer inom organisationen ska främja goda prestationer och medarbetarna ska utföra det dagliga arbetet på basis av en gemensam värdegrund och ett hållbart företagande.

VERKSAMHETEN

FM Mattsson Mora Group är Nordens ledande tillverkare av armaturer såsom vattenkranar och termostatblandare som marknadsförs under de starka och väletablerade produktvarumärkena Mora Armatur, FM Mattsson och Damixa. Bolaget har i mer än 150 år konsekvent fokuserat på ledande teknik, hög kvalitet, attraktiv design och miljövänlighet – ett arbete som lett till mycket starkt renommé och starka relationer med både proffs och konsumenter.

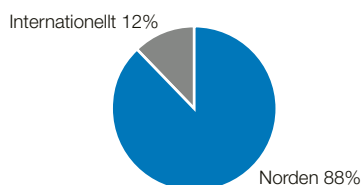
GEOGRAFISK PLATTFORM

FM Mattsson Mora Group har en solid nordisk plattform genom egna försäljningsbolag i Sverige, Norge, Danmark och Finland samt en internationell närvaro för framtida expansion genom egna försäljningsbolag i Belgien, Nederländerna, Singapore, Kina, Hongkong och Tyskland. Huvudkontoret finns i Östnor strax utanför Mora i Sverige. Bolaget har en produktionsanläggning i Mora, Sverige, och en i Odense, Danmark.

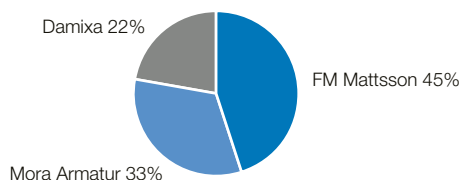
TRE VARUMÄRKEN

Med utgångspunkt i stark marknadsposition och tre väletablerade varumärken pågår ett arbete för att tydligare differentiera de tre varumärkenas respektive positioner inom olika prissegment på marknaden. Grundtanken i arbetet är att behålla varumärket FM Mattssons ledande ställning i mediumsegmentet och låta varumärket Mora Armatur successivt expandera från medium- till premiumsegmentet. Damixas varumärkespositionering och produktmix sträcker sig idag över flera segment men ambitionen är att tydligare positionera Damixa som ett varumärke inriktat mot ekonomi- och mediumsegmenten med ett fortsatt högt designinnehåll. Bolaget har genom varumärkena Mora Armatur och FM Mattsson under lång tid innehaft en dominerande ställning på den svenska marknaden. Det under 2014 förvärvade danska företaget och varumärket Damixa har på samma sätt en mycket stark ställning på sin hemmarknad Danmark. Gemensamma framgångsfaktorer till varumärkenas starka relationer till grossister, installatörer, återförsäljare och beställare är lång historik i kombination med en innovativ och kvalitativ produktportfölj.

ANDEL OMSÄTTNING

OMSÄTTNING PER VARUMÄRKE

MORA ARMATUR

”Tillverkad för hand i Mora”

ÖVERSIKT

För tio år sedan inledde Mora Armatur sin förflyttning från att ha varit en svensk producent av sanitetsarmaturer till att bli ett varumärke med produkter som kännetecknas av hög kvalitet och upplevt värde med ett pris som bekräftar positionen inom det övre mediumsegmentet och premiumsegmentet. I Sverige konkurrerar varumärket Mora Armatur med en handfull europeiska varumärken där Mora Armatures framgång är ett resultat av mångåriga och välvärdade kundrelationer. Målsättningen för varumärket Mora Armatur är att produkterna ska ha ett mycket högt designinnehåll utan att göra avkall på ett högt teknikinnehåll. Varumärket ska erbjuda skandinavisk design och svensk ingenjörskonst och vara ett livsstilsvarumärke för att långsiktigt attrahera kundgrupper såsom arkitekter, inredare och butiker för heminredning och design.

Med varumärket Mora Armatur har bolaget sedan 2011 ett pågående designsamarbete med en av Sveriges mest uppmärksammade arkitekter och formgivare, Thomas Sandell. Kombinationen av ett gediget ingenjörskunnande och ledande designkompetens är en grundförutsättning för Mora Armatures fortsatta utveckling och förflyttning till premiumsegmentet.

Mora Armatures andel av koncernens försäljning uppgick till 33 procent under 2015. Marknadsandelen på hemmamarknaden Sverige var cirka 18 procent 2014.

SORTIMENT

Mora Armatures nuvarande produktportfölj spänner över prissegmenten medium och premium. Produktserierna präglas av designhöjd, innovationshöjd och miljömedvetenhet. Målsättningen för varje produkt är att under ett yttre som ska upplevas som innovativt och stilfullt, återfinns all nödvändig teknologi för att kunden ska ha en känsla av precision. Blandaren Mora Styxx är ett exempel på en premiumprodukt som på kort tid rönt såväl ekonomiska framgångar som positivt erkännande avseende form och funktion. Produktlanseringar under året Mora Cera Duo, Mora NYXX och Mora Pullout.

DESIGNFILOSOFI

Modern skandinavisk design – att använda varje dag.

KUNDNYTTA

Produkterna är trygga, köpvärda och snygga. De är inte billigast att köpa men billigast att äga. Mora Armatur tar ansvar för hållbarhet och säker användning till gagn för familjen och hemmet. Mora Armatur ska ge högre kvalitet och upplevt värde med ett pris som bekräftar positionen.

ERBJUDANDE

”Modern skandinavisk design – att använda varje dag”.

FÖR VEM?

Den designintresserade progressiva konsumenten, arkitekten eller inredaren – drivande och medvetna individer som ofta agerar ledare för bredare konsumentlager och som värdesätter modern skandinavisk design.

FM MATTSSON

"Rörmokarens val"

ÖVERSIKT

Varumärket FM Mattsson är marknadsledare på den svenska blandarmarknaden. I övriga nordiska länder är varumärket FM Mattsson väletablerat men med lägre marknadsandelar än i Sverige. FM Mattssons dominerande ställning i Sverige bygger på varumärkets över 150 år långa historik av att leverera kvalitativa och innovativa produkter. Produktbredd, teknik, kvalitet och tillförlitlighet är styrkefaktorer som utmärker varumärket FM Mattsson. Produkterna har olika energi- och vattenbesparingsteknik som till exempel kallstart som innebär upp till 30 procents besparing på varmvattenförbrukningen med bibehållen komfort och bygger på användarens beteende vid blandaren. Det höga teknikinnehållet, den funktionella designen och den höga servicenivån har gjort FM Mattsson till ett av marknadens mest uppskattade varumärken och epitetet "rörmokarens val".

FM Mattssons andel av koncernens försäljning uppgick till 45 procent under 2015. Marknadsandelen på hemmamarknaden Sverige var cirka 40 procent 2014.

SORTIMENT

FM Mattsson erbjuder ett brett produktsortiment inom mediumsegmentet. Produkterna är baserade på beprövade lösningar med hög kvalitet och i många fall marknadsledande teknikinivå, som till exempel mjukstängning och tryckbalanserade termostater. Det befintliga sortimentet, framförallt 9000E-serien med tillhörande installationsprodukter, täcker i dagsläget in de flesta behov och krav på blandare för svenska bostäder och offentliga byggnader. Sortimentet har på senare år också utökats med produkter med högre designgrad som svar på ett ökat designintresse från slutkunden. År 2015 påbörjades lanseringen av den nya mediumsegmentserien Siljan med stor framgång. Siljan serien kommer successivt att ersätta 9000-serien som en del av baserbjudandet i FM Mattsson men med ett väsentligt upgraderat teknik- och designinnehåll.

DESIGNFILOSOFI

Funktionell design

- Kranen är ett bruksföremål som är en del av vardagen.
- Bruksföremål ska vara vackra, enkla och gedigna.
- Hållbara lösningar.
- Hållbar design.

Ettgreppsblandare från FM Mattsson har en keramisk insats med mjukstängning. Hetvattensspärr, justerbart flöde och kallstart är standardfunktioner. EcoPlus flödesbegränsare minskar vattenförbrukningen och sparar både pengar och energi. Alla material är livsmedelsgodkända.

KUNDNYTTA

Ett brett produktsortiment med funktionell design och hög kvalitet som är miljö- och energieffektivt och ger mycket valuta för pengarna

ERBJUDANDE

"Rörmokarens val" – yrkesnära identitet med tradition och hantverksskicklighet sedan 1865 och tillförlitliga, trygga produkter.

FÖR VEM?

Av proffs, för proffs och för alla som vill vara proffs.

DAMIXA

”When design makes sense”

ÖVERSIKT

Bolaget Damixa ApS grundades 1932 i Odense, Danmark som en producent av reservdelar till motorcyklar. År 1966 introducerade Damixa ettgreppsblandaren i Europa och under 1970- och 1980-talet genomgick Damixa kraftig tillväxt med stor framgång inom forskning och utveckling. Exempel på innovationer är den kombinerade färgindikeringen och ett nytt uppsättningssystem för blandare, en innovation som idag är branschstandard. FM Mattsson Mora Group förvärvade Damixa ApS-koncernen år 2014. Damixa har en marknadsledande position i Danmark och är väl representerat i övriga Norden, Beneluxländerna, Tyskland och i Singapore. På projektmarknaden är det vid sidan av designen framförallt Damixa-produkternas vatten- och energibesparande funktioner som uppskattas. Varumärket förknippas med den välkända danska designtraditionen och med hög kvalitet.

Damixas andel av koncernens försäljning uppgick till 22 procent under 2015. Marknadsandelen på hemmamarknaden Danmark var 19 procent 2014.

SORTIMENT

Varumärket Damixa har ett brett sortimentet och erbjuder ett stort antal kompletta serier för bad och kök. Varumärket står för ett formspråk som spänner från minimalistiskt till mer traditionellt, och det täcker samtliga prissegment, från ekonomi- till premiumsegmentet. Produktbredden innebär också att varumärket finns i de flesta av marknadens försäljningskanaler, från premiumbutiker med integrerade köks- och badrums-lösningar till GDS-butiker och e-handel. Den stora bredden i sortiment och försäljningskanalsnärvaro är ett medvetet val och har varit en framgångsrik strategi för att kunna möta den konkurrensutsatta danska marknaden med en blandare för varje behov, det vill säga rätt produktmix i varje försäljningskanal. Innovationstakten i Damixa ApS-koncernen är hög med frekventa produktlanseringar. I januari 2015 kompletterades den populära Clover-serien med ett miljöanpassat sortiment med vattenbesparande funktioner för att möta projektmarknadens efterfrågan. I februari 2015 lanserades nya Fern, en serie blandare som erbjuder en vattenbesparing på 30–40 procent, jämfört med ersatt produkt, utan att göra avkall på komforten. Konsumenten väljer att använda mycket eller lite vatten i varje situation genom en enkel och användarvänlig vrid- och sparfunktion, vilket är den första i sitt slag på marknaden. I september 2015 lanserades även produktserien Pine, vilket är en serie blandare som erbjuder hög teknisk- och miljömässig funktionalitet riktad framförallt mot ekonomisegmentet.

DESIGNFILOSOFI

- att förstå konsumentens beteende
- att förstå kundens behov
- att funktionen står i fokus
- att hålla det enkelt
- att utveckla – när det gör skillnad

KUNDNYTTA

Användarvänlighet, brett produktsortiment med en blandare för varje behov. Funktionell design där formspråk och funktion går hand i hand.

ERBJUDANDE

”When design makes sense”. Dansk design med innovativa lösningar där form och funktion får betydelse.

FÖR VEM?

Alla hittar rätt produkt hos Damixa.

CASE STUDY

Inbyggd flödesbegränsning, Ecoflow, visar stora besparingar

Efter en brand under julhelgen 2011 ödelades fyra hyresfastigheter i Stadsdelen Ålidhem i Umeå. FM Mattsson Mora Group tog kontakt med fastighetsägare AB Bostaden som var ansvarig för uppförandet av fyra nya hyresfastigheter och erbjöd möjligheten att genomföra en utvärdering av hur vattenmängden samt energiförbrukningen kan påverkas genom nya vattenarmaturer. Samtidigt togs även en kontakt med Umeå universitet för att be dem göra en oberoende utvärdering.

En av de nya fastigheterna utsågs till testfastighet och de övriga tre till referensfastigheter. Först installerades en tidigare generation av FM Mattssons armaturer (serie 9000) utan flödesbegränsningar och andra energi- och vattenbesparande funktioner i testfastigheten. Efter ett år ersattes dessa armaturer med nya från FM Mattsson serie 9000E med inbyggd flödesbegränsning, Ecoflow, samt kallstartsfunktion. Det gjordes inga förändringar i referensfastigheterna. Syftet med upplägget var att kunna utvärdera den erhållna besparingen både i relation till referensfastigheterna som till förbrukningen i testfastigheten innan bytet av armaturer.

Resultatet som Umeå universitet publicerade från jämförelsen i oktober 2015 visade på en besparing om cirka 30 procent avseende varmvattenanvändningen samt 15 procent avseende kallvatten i gruppen med moderna FM Mattsson blandare jämfört med referensgruppen. Resultaten var således mycket positiva och projektet har nu bland annat lett till att AB Bostaden succesivt kommer att ersätta gamla blandare med nya.

KVALITET I ALLA LED

Motorn i koncernens verksamhet finns i Dalarna, där FM Mattsson Mora Group har sina rötter. Härifrån leds hela verksamheten med starka team i hela värdekedjan från design och inköp till produktion och utveckling.

DESIGN

Design är en allt viktigare faktor i slutkundernas beslutsprocess och en central del i FM Mattsson Mora Groups varumärkesstrategi. Såväl formspråk och färg som funktion och användarinteraktion är viktiga delar i arbetet med att tydliggöra de respektive varumärkenas position.

Designarbetet i koncernen utvecklas främst internt men extern kompetens har över tid blivit ett viktigare inslag i bolagets designarbete och lett fram till intressanta samarbeten för varumärkena Mora Armatur och FM Mattsson. Varumärket Damixa har sedan länge förknippats med ett högt designinnehåll och produkterna har de senare åren rönt stor uppskattning och belönats med många internationella priser och utmärkelser.

INKÖP

Koncernens inköp samordnas genom en gemensam inköpsfunktion i Mora, som hanterar inköp av råmaterial, komponenter, handelsvaror samt övervägande del av bolagets övriga inköp för varumärkena Mora Armatur och FM Mattsson. Damixa har idag en egen inköpsorganisation som framförallt hanterar inköp av komponenter till monteringsverksamheten i Odense. Koncernen arbetar aktivt med att minska antalet leverantörer av direkt material, vilket omfattar exempelvis mässing, plastartiklar, tätningar och fästelement.

PRODUKTION

FM Mattsson Mora Group strävar efter att kontinuerligt effektivisera bolagets produktion genom att tillämpa principerna för LEAN Production. Målsättningen är att ha en resurssnål produktionsorganisation med fokus på värdeskapande aktiviteter där slöseri minimeras och kvalitetsnivån maximeras.

Produktionen för varumärkena Mora Armatur och FM Mattsson sker i den egna fabriken i Östnor, utanför Mora. Produktionsanläggningen i Odense, Danmark, är huvudsakligen inriktad på montering av stora delar av Damixas produktsortiment.

Produktionsanläggningen i Mora är högt automatiserad med ett 80-tal industrirobotar, medan slutmontering av färdig produkt till stor del utförs manuellt. Bolaget har ett av Europas modernaste mässinggjuterier. Det moderna gjuteriet ger hög kapacitet med begränsad bemanning och möjlighet till låga kvalitetsbristkostnader och energiförbrukning. Den höga graden av automatisering och effektivitet var en viktig bidragande orsak till att bolaget år 2012 påbörjade processen att återta produktion som tidigare outsourcats till Kina. Det beslutet har visat sig mycket klokt då närhet mellan produktion och forskning och utveckling bidragit till att stärka bolagets innovationstakt och lanseringsprecision av nya produkter. Därutöver har det effektiviserat logistikkedjan och minskat ledtid från order till leverans. Tillverkningen av komponenter till varumärket Damixa sker huvudsakligen hos externa leverantörer men bolaget genomför sedan samgåendet en översyn kring vilken komponentproduktion som kan flyttas till produktionsanläggningen i Mora. FM Mattsson Mora Group outsourcar också i mindre utsträckning produktion av vissa produkter, särskilt vad gäller Damixavarumärket.

Fördelningen av tillsvidareanställda arbetare i produktionsanläggningen respektive bemanningspersonal anpassas utefter orderingång och framtidsutsikter; målet är att cirka 85 procent av personalen i ett normaltillstånd ska vara tillsvidareanställda och resterande 15 procent ska vara inhyrda via bemanningsbolag.

LOGISTIK

FM Mattsson Mora Group har som mål att skapa en optimerad säljprocess med korta ledtider, effektivt flöde av komponenter och effektiv lagerhållning. Logistikfunktionen ska verka för att utveckla ett rationellt och lönsamt materialflöde, med fokus på att skapa nytta för slutkund. För att upprätthålla och förbättra servicenivån till kund, grossist och samarbetspartner, avseende både leveranstid och precision, arbetar FM Mattsson Mora Group med att minska ledtider.

Ett av målen är att ytterligare förkorta genomloppstiden från råvara till färdig produkt genom minskade "batcher", det vill säga antalet tillverkade artiklar vid varje köptillfälle, samt genom kortare produktionscykler.

FM Mattsson Mora Groups lagerhållning avseende produkter under varumärkena Mora Armatur och FM Mattsson är centraliserad till Mora medan Damixa har ett separat produktlager i Odense.

DESIGNPRISER

- Reddot Award 2015
- German Design Award 2015
- Interior innovation Award 2014
- iF Product Design Award 2006

FÖRSÄLJNING OCH MARKNADSFÖRING

Försäljningsorganisationen är decentraliserad till geografiska regioner och försäljningen bedrivs via moderbolagets i Sverige samt egna försäljningsbolag i Norge, Finland, Belgien, Nederländerna, Hongkong, Kina, Singapore och Tyskland. I Danmark bedrivs försäljningen via FM Mattsson Mora Group Danmark som även har en produktionsanläggning. I Norden har bolaget ett femtiotal säljare inom huvudsakligen key account management, som fokuserar på att stödja grossister och andra aktörer inom distributionskedjan. Utanför Norden har bolaget strategiskt placerade säljare som fokuserar på specifika kundsegment. Därutöver är strategin att huvudsakligen samarbeta med lokala distributörer i länder där egna försäljningsbolag saknas.

Vid sidan av försäljning via grossister och externa distributörer arbetar FM Mattsson Mora Group löpande med att stärka kommunikationen direkt till konsument. Digital kommunikation är ett område som får ökad betydelse både som varumärkesförstärkare och säljdrivare. Därför satsar bolaget stort på säljande och informativa webbplatser och digitala verktyg både för proffskunder och konsumenter.

FORSKNING OCH UTVECKLING

FM Mattsson Mora Group investerar stort i sin forsknings- och utvecklingsavdelning för att ligga i framkant av teknikutvecklingen. I Mora bedrivs arbetet enligt principerna för LEAN Production i syfte att få en effektiv och snabb produktutveckling med skalfördelar. Medarbetare från produktions-, marknads- och utvecklingsavdelningarna samarbetar för att säkerställa att de högt ställda kraven på funktion, teknik, design och producerbarhet möts. Utvecklingsarbetet har som mål att förse varumärkena med nya produkter och att utveckla nya funktioner och egenskaper som kan användas i nya produkter. Utgångspunkten i utvecklingsarbetet är att fortsätta skapa produkter med högt teknikinnehåll, hög kvalitet och efterfrågad design som möter kundernas behov. I produktionsanläggningen i Odense tillämpar bolaget en separat forsknings- och utvecklingsmodell baserad på visuell ledning/öppen innovation.

Fokus för forsknings- och utvecklingsarbetet ligger inom områdena design, elektronik, material, energi och vattenbesparing.

HÅLLBARHET OCH ANSVARSFULLT FÖRETAGANDE

FM Mattsson Mora Group verkar för ett ansvarsfullt företagande och har det uttalade målet att vara den leverantör inom branschen som uppfattas som ledande på miljö- och hälsovänliga lösningar.

Detta mål genomsyrar hela verksamheten. Bolaget arbetar systematiskt och metodiskt med hållbarhetsfrågor, både vad gäller egen påverkan i verksamheten och genom att utveckla produkter och lösningar som bidrar till hållbarhet vid användning. En stabil och lönsam affär tillsammans med goda relationer med Bolagets intressenter skapar förutsättningar för ett ansvarsfullt företagande både ur ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv. FM Mattsson Mora Group har identifierat fem för Bolaget huvudsakliga intressentgrupper: kunder och konsumenter; medarbetare, leverantörer och andra affärspartners, ägare och investerare samt samhället. Goda relationer och löpande dialog med dessa intressenter är en förutsättning för att säkerställa att företaget arbetar med rätt frågor inom hållbarhetsområdet. FM Mattsson Mora Group har tät kontakt med marknaden för att kunna förstå behov och önskemål med målet att kontinuerligt förbättra och utveckla produkter och arbetssätt. Dialogen med grossister och återförsäljare sker främst via personliga möten medan konsumentdialogen främst sker via elektroniska hjälpmedel och olika användarundersökningar. FM Mattsson Mora Group är en av de större arbetsgivarna i Mora kommun och även en betydande arbetsgivare i Odense. Verksamheten påverkar i stor utsträckning närsamhället. Bolaget följer lagar, förordningar och standarder och deltar aktivt i samhällsutvecklingen genom dialog med kommuner och myndigheter samt nätverkande med andra verksamheter på orten. Ett exempel på samhällsengagemang är att Mora Armatur är vänföretag till biståndsorganisationen WaterAid. I FM Mattsson Mora Groups vision ingår att leverera rent vatten – en förutsättning för människors hälsa och försörjning och något som en stor del av världens befolkning lider brist av. Som Nordens ledande tillverkare av blandare är det naturligt för FM Mattsson Mora Group att bidra till att fler får tillgång till rent vatten.

FM Mattsson Mora Groups leverantörer kontrolleras och utvärderas kontinuerligt. Leverantörer av direkt material genomgår revisioner där framförallt kvalitet och teknisk förmåga granskas varvid hållbarhetsaspekter är en viktig del. Vid upphandlingar beaktas bland annat öppenhet, vilja till samverkan samt ambitioner på miljöområdet. FM Mattsson Mora Groups mest betydande inköp är insatsmaterial till produktionen, exempelvis mässing, zinkgiutgods och plastkomponenter. Det pågående arbetet för att öka samordningen av inköp leder även till successivt minskat antal leverantörer.

Detta i sin tur kommer att ge tätare dialog och samarbete med färre leverantörer, vilket förväntas ge ömsesidiga fördelar och öka transparensen inom hållbarhetsområdet.

MILJÖANSVAR

FM Mattsson Mora Group verkar för ett ansvarsfullt företagande och har det uttalade målet att vara den leverantör inom branschen som uppfattas som ledande på miljö- och hälsovänliga lösningar. Detta mål genomsyrar hela verksamheten. Bolaget arbetar systematiskt och metodiskt med hållbarhetsfrågor, både vad gäller egen påverkan i verksamheten och genom att utveckla produkter och lösningar som bidrar till hållbarhet vid användning.

FM Mattsson Mora Groups miljöpåverkan uppkommer främst vid tillverkning, ytbehandling och transporter. Verksamheten ska bedrivas med så låg miljöpåverkan som möjligt. De områden som är högst prioriterade ur miljösynpunkt är resurshushållning och reduktion av farliga ämnen. Även användningen av slutprodukterna är ett mycket viktigt fokusområde där FM Mattsson Mora Group ska utveckla miljöeffektiva produkter. En tydlig trend i branschen är ökande efterfrågan på vatten- och energibesparande funktioner och miljövänliga material. Trenden drivs både av kundernas ökade medvetenhet och av nya regelverk inom EU. FM Mattsson Mora Groups ambition är att agera i framkant vad gäller tekniksiftet mot minskning och borttagning av de utfasningsämnen som finns i produkterna. Ett stort steg togs under 2014 i och med införandet av en ny blyfri mässing i produktionen i Mora. Miljöarbetet i FM Mattsson Mora Group är delegerat till varje produktionsenhet medan mål, inriktning och prioritering beslutas på koncernnivå.

ECOSAFE

Konceptet EcoSafe, är centralt i marknadsföringen av produkterna och bygger på miljömedvetenhet genom hela produktkedjan. Det handlar om allt från att minska miljöbelastningen i fabrik, till smarta materialval och energismarta funktioner som sparar resurser vid användningen.

MEDARBETARE OCH LEDARSKAP

Engagerade och kompetenta medarbetare som trivs är nödvändigt för att utveckla framgångsrika företag. För att skapa en innovativ företagskultur och nå de affärsmässiga målen krävs ett tydligt, inspirerande och effektivt ledarskap.

FM Mattsson Mora Groups ledarskapsstandard "Ledarskap för goda prestationer" sammanfattar den syn och förhållningssätt som präglar verksamheten. Arbetet är högprioriterat och regelbundna mätningar ligger till grund för fortsatt ledarskapsutveckling på såväl individ- som gruppnivå.

"Ledarskap för goda prestationer" tar upp en rad aspekter kring ledarskap, bland annat kommunikation, beslutsfattande, tillgänglighet, förbättringsarbete samt hälsa, miljö och säkerhet. En ledare inom FM Mattsson Mora Group förväntas vara tillgänglig och synlig, uppmuntra till dialog och se till att alla vågar föra fram sina åsikter, se och höra varje individ och arbeta aktivt med gruppen.

Bolaget strävar vidare efter att vara en attraktiv arbetsgivare och ett professionellt och spännande företag där medarbetarna kan utvecklas både inom sitt yrkesområde och som person. Bolaget ska vara förknippat med ett starkt ledarskap och medarbetar-engagemang. Kompetenskartläggning och utvärdering ska på ett strukturerat sätt säkerställa tillgången på resurser och kompetens inom samtliga funktioner.

En viktig del i att kunna rekrytera och behålla kompetent personal är konkurrenskraftiga villkor, bland annat genom attraktiva personalförmåner och möjligheter till vidareutbildning och kompetensutveckling. Arbetet med LEAN Production genomsyrar det mesta och syftar till att involvera medarbetarna i arbetet med ständiga förbättringar och effektiva processer. Målet är att alla anställda ska ha en individuell utvecklingsplan.

På motsvarande sätt ser FM Mattsson Mora Group olikheter och mångfald som en tillgång och respekten för detta är en viktig del av värdegrundsarbetet. Bolaget arbetar med att säkerställa en säker fysisk arbetsmiljö och har därför implementerat en policy samt åtgärds- och beredskapsplan mot trakasserier och kränkande särbehandling.

VÄRDEGRUND

Fundamentalt i FM Mattsson Mora Groups verksamhet och företagskultur är en tydlig värdegrund som vägleder bolaget och dess medarbetare i alla relationer med intressenter och omvärld. Bolaget har formulerat följande värdegrund:

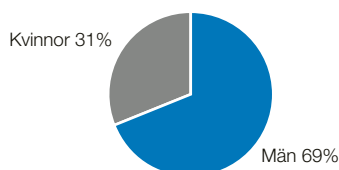
- **Kundvärde:** Vi finns till för våra kunder och för kundernas kunder. Vi producerar, marknadsför och säljer produkter och lösningar, som är attraktiva för användarna och våra samarbetspartners. Vi är lyhörda för kundernas önskemål och lyssnar ständigt av deras behov. Ju större värde vi kan ge kunden, desto större möjlighet har vi att hävda vår prisbild.
- **Engagemang:** Att vara engagerad i sitt arbete är viktigt för alla människor. Vi vill att varje medarbetare ska använda och utveckla sin kompetens fullt ut och känna att FM Mattsson Mora Group är en intressant och utvecklande arbetsplats.
- **Respekt:** Vi är alla olika. Det är en tillgång. Vi värdesätter olika åsikter. Vi visar respekt för varandras integritet och situation. Vi behandlar arbetskamrater, kollegor, kunder och ägare som vi själva vill bli behandlade.

ORGANISATION

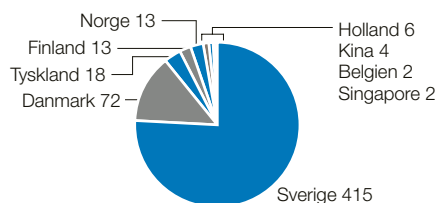
FM Mattsson Mora Groups operativa organisation är decentraliserad men med central styrning vad gäller marknad, försäljning samt ekonomi- och finansfunktionerna.

Medelantalet anställda under 2015 var 545 (553), fördelat på 10 länder. Flest medarbetare finns i Sverige med i medelantal 415 anställda. I Danmark var medelantalet anställda 72.

KÖNSFÖRDELNING

MEDELANTAL ANSTÄLLDA PER LAND

FAKTA

- Yta 250 000 m² + 60 000 m² under uppbyggnad
- Cirka 150 000 patienter per år
- Vattenkonsumtion: cirka 150 000 m³ per år
- = cirka 871 000 euro per år

Förväntade besparingar:

- 140 euro per år per kran
- Potentiella besparingar om 644 000 euro per år (om man byter ut 4 600 kranar)

CASE STUDY

Herlev sjukhus bryter vattenkurvan och gör stora besparingar

Nya kranar med ny teknik och energisparande funktioner från FM Mattsson Mora Group kan spara mycket pengar för Herlev sjukhus samtidigt som det bidrar till en bättre miljö. Testresultaten visar att varje kran skulle kunna spara över 140 euro per år genom att minska vatten- och energiförbrukningen med 37 respektive 63 procent. Idag har Herlev sjukhus cirka 4 600 kranar och verksamheten håller på att byggas ut.

”Vi vill visa världen våra ansträngningar att bidra till en grönare och hälsosammare miljö. Nu kan vi också dokumentera de ekonomiska fördelarna och visa flera dimensioner på de positiva effekter det innebär att byta vattenkranar”, säger Michael Olsen, teknisk chef på Herlev Hospital.

Ett test utfördes under 2014/2015 i två badrum nära en tungt belastad sängenhets på sjukhuset. Först installerades vattenmätare på enhetens existerande installationer. Efter två månader byttes kranarna ut till Mora Cera kranar och mätningen fortsatte i ytterligare två månader. Resultaten av de första testerna var så överraskande positiva att ansvariga beslöt att fortsätta med testerna ytterligare en tid. När resultaten presenterades sex månader senare för ledningen och sjukhusets energikonsulter visade de stort intresse i att följa och utöka projektet – inte minst att lägga till resultatet till sjukhusets miljömål. Den stora utmaningen har sedan varit att hitta finansiering för att slutföra projektet. Den finansiella kalkylen tillåter inte sjukhuset att byta ut alla kranar samtidigt så medan man letar ytterligare finansiering byter man ut gamla som behöver ersättas till Mora Cera.

BOLAGSSTYRNING

Med bolagsstyrning avses det regelverk och den struktur som finns för att på ett effektivt och kontrollerat sätt styra och leda verksamheten i ett aktiebolag. FM Mattsson Mora Groups bolagsstyrning handlar om hur verksamheten styrs, leds och kontrolleras med syfte att skapa värde för bolagets aktieägare och andra intressenter.

REGELVERK

Bolagsstyrning syftar ytterst till att tillgodose aktieägarnas krav på avkastning samt att ge samtliga intressenter fullgod och korrekt information om bolaget och dess utveckling. Till grund för styrning av FM Mattsson Mora Group AB (publ), nedan kallat bolaget, ligger både interna och externa regelverk.

Eftersom bolaget inte är noterat vid Nasdaq Stockholm eller annan reglerad marknad omfattas bolaget inte av Svensk kod för bolagsstyrning (Koden), bolaget tillämpar dock i allt väsentligt Kodens regleringar.

EXTERNA REGELVERK

Till de externa styrsystemen, som utgör ramarna för bolagsstyrning för bolaget, hör den svenska aktiebolagslagen, årsredovisningslagen, andra relevanta lagar samt Koden.

INTERNA REGELVERK

Det viktigaste interna styrdokumentet är den av stämman fastställda bolagsordningen. Därefter är det styrelsens arbetsordning, och styrelsens instruktion för verkställande direktören. Därtill har styrelsen fastställt ett antal policyer, riktlinjer och instruktioner med bindande regler för koncernens verksamhet. Samtliga policyer revideras varje år. Därutöver arbetar bolaget med sina kärnvärden för koncernens samtliga anställda.

AKTIEÄGARE

Det totala antalet aktier i bolaget uppgår till 11 445 100, varav 2 045 900 A-aktier med tio röster och 9 399 200 B-aktier med en röst vardera. Bolaget hade per 2015-12-31 167 aktieägare. Sedan hösten 2003 är bolaget ett så kallat avstämningsbolag, vilket innebär att aktiebok förs av Euroclear. Bolaget är sedan årsstämman 2011 ett publikt aktiebolag. Bolagets största ägare, representerande minst en tiondel av röstetalet av samtliga aktier i bolaget, redovisas på sidan 31 i årsredovisningen.

ÅRSSTÄMMA

Aktieägarnas rätt att besluta om bolagets angelägenheter utövas vid bolagsstämman som är bolagets högsta beslutande organ. Ordinarie bolagsstämma hålls årligen inom sex månader efter räkenskapsårets

utgång. Vid denna väljs bolagets styrelse och revisor. Dessutom fastställs bolagets resultat- och balansräkning och frågor prövas avseende utdelning, ansvarsfrihet för styrelseledamöter och verkställande direktör samt fastställande av arvode till styrelse och revisor. Årsstämman har också att behandla andra frågor som är obligatoriska enligt aktiebolagslagen och bolagsordningen.

Det är bolagets ambition att bolagsstämman ska vara ett adekvat organ för aktieägarna varför målsättningen är att hela styrelsen, representant från valberedning, verkställande direktör, övriga personer ur ledningen samt revisor alltid ska närvara vid årsstämman.

Extra bolagsstämma sammankallas när styrelsen eller revisorerna finner detta påkallat.

VALBEREDNING

Valberedningen är bolagsstämmans organ för beredning av stämans beslut i val- och arvodesfrågor med syfte att skapa bra underlag för stämans behandling av dessa ärenden. Valberedningens uppgift är att inför årsstämman framlägga förslag till:

- årsstämmans ordförande
- antalet styrelseledamöter
- arvode till styrelse och revisor
- styrelseordförande och övriga ledamöter
- revisor
- eventuellt förslag på ändringar i riktlinjer för utseende av valberedning

Som ett led i arbetet ska valberedningen ta del av den årliga utvärderingen av styrelsens arbete som presenteras av styrelsens ordförande. Utvärderingen av styrelsens arbete och de bolagsspecifika kraven utgör grunden för valberedningens arbete. Valberedningens förslag presenteras i kallelsen till årsstämman.

Bolaget har inte fastställt någon specifik åldersgräns för styrelseledamöterna och heller inte tidsgräns för hur länge en styrelseledamot kan sitta i styrelsen. Revisor tillsätts genom att frågan årligen hänkskjuts till årsstämman.

Samtliga aktieägare har rätt att vända sig till valberedningen med förslag som ska skickas till valberedningens ordförande via epost till valberedningen@fmm-mora.com.

STYRELSEN

Storlek och sammansättning

Enligt bolagsordningen ska styrelsen bestå av fyra till sju ledamöter. Det finns i övrigt ingen begränsning i bolagsordningen avseende tillsättande och entledigande av styrelseledamöter eller ändring av bolagsordningen. Styrelsen ska väljas årligen på årsstämman.

Styrelsens ordförande

Styrelsens ordförande ska säkerställa att styrelsens arbete utövas enligt bestämmelserna i bolagsordningen, aktiebolagslagen, regler och förordningar samt styrelsens arbetsordning. Ordförande har löpande kontakt med verkställande direktören för att följa bolagets verksamhet samt ansvarar för att övriga styrelseledamöter får den information och dokumentation som krävs för att kunna fullfölja sitt uppdrag i styrelsen. Ordföranden ansvarar för utvärdering av styrelsens arbete samt är även delaktig i utvärderingen av koncernens ledande befattningshavare, samt företräder bolaget i ägarfrågor.

Styrelsens arbete

Styrelsen är ytterst ansvarig för bolagets organisation och förvaltning och ska dessutom fatta beslut i strategiska frågor. Styrelsens ambition är att ägna särskild omsorg åt att fastställa de övergripande målen för verksamheten och besluta om strategier för att nå dessa. Därutöver ska styrelsen fortlöpande utvärdera den operativa ledningen för att säkerställa bolagets styrning, ledning och kontroll. Styrelsen ska arbeta för att det ska finnas system för uppföljning och kontroll av den ekonomiska ställningen samt att kontroll sker av att lagar och andra regler efterföljs.

Styrelsens arbete styrs av en årligen fastställd arbetsordning som reglerar den inbördes arbetsfördelningen, beslutsordningen inom bolaget, firmateckning, styrelsens mötesordning samt ordförandens arbetsuppgifter. Det finns skriftliga instruktioner som reglerar fördelningen av arbetsuppgifter mellan styrelsen och verkställande direktören. Instruktionerna utvärderas årligen. Styrelsens arvode beslutas av årsstämman.

Revisionsutskott

I enlighet med ABL 8 kap 49a§ har styrelsen utsett ett revisionsutskott. Revisionsutskottet bereder ärenden för beslut i styrelsen. Utskottet arbetar efter en årligen fastställd agenda och har till uppgift att övervaka bolagets finansiella rapportering och effektiviteten i bolagets interna kontroll och riskhantering. Revisionsutskottet håller sig också informerad om revisionen av årsredovisning och koncernredovisning. Utskottet ska också granska och övervaka revisorns självständighet och opartiskhet och särskilt följa upp om revisorn tillhandahåller andra tjänster än revisionstjänster. Utskottet biträder också med förslag till bolagsstämmans beslut om revisorsval.

Ersättningsutskott

Styrelsen har tillsatt ett ersättningsutskott som ska bestå av ordföranden och två stämموvalda ledamöter. Uppgiften är att bereda verkställande direktörens lön och övriga villkor för beslut i styrelsen. Som grund för arbetet ligger stämmans beslut avseende riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Utskottet ska ta del av och godkänna avtal som VD träffar med ledande befattningshavare i bolaget. Ersättningsutskottets samtliga möten protokollförs och protokollen tillställs styrelsen tillsammans med muntlig avrapportering i samband med styrelsens beslutsfattande.

REVISORER

Revisorerna utses av årsstämman efter förslag från valberedningen och väljs för en period om ett år. Vid efterfrågan av ytterligare tjänster från revisionsbolaget vid sidan av revisionsuppdraget tillhandahålls sådana tjänster endast i den omfattning som är förenlig med reglerna i revisorslagen och FARs yrkesetiska regler avseende revisors opartiskhet och självständighet.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR OCH LEDNING

VD:s uppgifter

Verkställande direktören tillsätts och entledigas av styrelsen och hans arbete utvärderas löpande av styrelsen. Vid styrelsemötet den 12 maj 2015 fastställde styrelsen den nu gällande VD-instruktionen som bland annat innehåller följande huvudområden:

- upprätta affärsplan
- övervaka efterlevnad av de målsättningar, policyer och strategiska planer som styrelsen fastställt
- tillse att den finansiella rapporteringen återspeglar koncernens samlade ekonomiska ställning och resultat samt övriga förhållanden av väsentlig betydelse
- tillse att koncernledningen har rätt kompetens och sammansättning för att driva verksamheten i den riktning som styrelsen beslutat

Bolagen inom FM Mattsson Mora Group koncernen styrs genom interna styrelser där huvuddelen av ledamöterna ingår i koncernledningen.

EXTRA BOLAGSSTÄMMA

Extra bolagsstämma ägde rum i Mora den 10 augusti 2015. Vid stämman var 71 aktieägare och ombud närvarande. Dessa ägare representerade 7 620 618 aktier; motsvarande 67 procent av antalet aktier i bolaget och 71 procent av rösterna.

Stämman beslutade i enlighet med styrelsens förslag om byte av bolagets firma och ändring av § 1 i bolagsordningen enligt följande: "Bolagets firma är FM Mattsson Mora Group AB (publ)."

Det fullständiga protokollet från årsstämman finns på bolagets webbplats.

BOLAGSSTYRNING 2015

Beslut på årsstämman 2015

Årsstämma 2015 ägde rum i Mora den 12 maj 2015. Vid stämman var 96 aktieägare och ombud närvarande. Dessa ägare representerade 10 066 408 aktier; motsvarande 88 procent av antalet aktier i bolaget och 88 procent av rösterna. Beslut som bland annat fattades vid årsstämman 2015:

■ Att i enlighet med styrelsens förslag dela ut 3,00 kr per aktie till aktieägarna

■ Att styrelsen oförändrat ska bestå av sju ledamöter utan suppleanter

■ Att arvode till styrelsen ska utgå med totalt 1 080 000 kr i enlighet med valberedningens förslag. Arvodet fördelas enligt följande:

- 210 000 kr till ordförande
- 145 000 kronor till vardera övriga stämموvalda ledamöter

■ Val av styrelseordförande och styrelseledamöter i enlighet med valberedningens förslag:

- Nyval av Johnny Alvarsson som styrelsens ordförande
- Omval av ledamöterna Lars Erik Blom, Erik Eriksson, Christer Lenner, Lotta Lundén, Hans Åke Norås och Anna Maria Rylander.

■ Att till revisorer välja revisionsbolaget KPMG med auktoriserade revisorn Helena Arvidsson Älgne som huvudansvarig

■ Att i enlighet med styrelsens förslag besluta om principer för ersättning till ledande befattningshavare.

■ Att bemyndiga styrelsen att vid ett eller flera tillfällen intill nästa årsstämma besluta om nyemission om högst 3 miljoner aktier av serie B.

Det fullständiga protokollet från årsstämman finns på bolagets webbplats.

VALBEREDNING INFÖR ÅRSSTÄMMAN 2016

Enligt de principer för tillsättande av valberedning som fastställdes vid årsstämman 2013 har tre ägarrepresentanter utsetts:

- Hans Karlsson, ordförande (nominerad av största ägaren Tibia Konsult)
- Peter Hermansson (nominerad av största tidigare ägare i Mora Armatur)
- Agneta Eriksson (nominerad av största tidigare ägare i FM Mattsson)

Valberedningen har inför årsstämman haft 6 sammanträden. Ingen ersättning har utgått för arbetet i valberedningen.

STYRELSEN

Vid årsstämman 2015 beslutades att styrelsen ska bestå av sju bolagsstämmovalda ledamöter utan suppleanter. Detta är samma antal ledamöter sedan 2006. Två ledamöter och en suppleant är utsedd av de anställda. FM Mattsson Mora Groups VD är inte ledamot i styrelsen men deltar på styrelsemötena som föredragande. Styrelsens sammansättning framgår av tabellen nedan. En närmare presentation av styrelseledamöterna framgår på sidan 73.

Namn	Totalt arvode (Tkr)	Ersättningsutskott	Revisionsutskott	Närvaro styrelsemöten av 11 möjliga	Ersättningsutskott	Revisionsutskott**
Johnny Alvarsson	183	Ja	Nej	11		
Lars Erik Blom	145	Ja	Ja	11	1/1	1/1
Erik Eriksson	145	Ja	Nej	11	1/1	
Christer Lenner	222	Nej	Nej	11	1/1	
Lotta Lundén	145	Nej	Ja	11		1/1
Hans Åke Norås	145	Nej	Ja	11		1/1
Anna Maria Rylander*	133	Nej	Nej	10		
Staffan Gryting	–	Nej	Nej	11		
Ellinor Sparby	–	Nej	Nej	11		

* Styrelseledamoten Anna Maria Rylander avgick vid ett extra styrelsemöte den 17 november 2015.

** Revisionsutskottet höll sitt första möte den 24 november 2015.

Styrelsens oberoende

Enligt Kodex ska en majoritet av de stämموvalda ledamöterna vara oberoende i förhållande till bolaget och dess ledning. Minst två av dessa ska även vara oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. FM Mattsson Mora Groups styrelse har bedömts uppfylla kraven på oberoende.

Namn	Befattning	Ledamot sedan	Oberoende i förhållande till:	
			bolaget	större aktieägare
Johnny Alvarsson	Styrelseledamot (ordf.)	2012 (ordf. från 2015)	Ja	Ja
Lars Erik Blom	Styrelseledamot	2013	Ja	Nej
Erik Eriksson	Styrelseledamot	2003	Ja	Nej
Christer Lenner	Styrelseledamot	2009 (ordf. 2009-2015)	Ja	Ja
Lotta Lundén	Styrelseledamot	2014	Ja	Ja
Hans Åke Norås	Styrelseledamot	2009	Ja	Ja
Anna Maria Rylander	Styrelseledamot	2014*	Nej	Nej
Staffan Gryting	Styrelseledamot (arb.rep)	2005	Nej	Ja
Ellinor Sparby	Styrelseledamot (arb.rep)	2014	Nej	Ja

* Styrelseledamoten Anna Maria Rylander avgick vid ett extra styrelsemöte den 17 november 2015

Styrelsens arbete

Styrelsen har under 2015 haft elva sammanträden varav ett konstituerande. Mötena har protokollförts av styrelsens sekreterare, vilken är bolagets ekonomi- och finansdirektör. Mötesunderlag har skickats ut till samtliga ledamöter inför varje möte som sedan hållits i enlighet med för mötet godkänd dagordning. Det förekommer att andra befattningshavare deltar i styrelsens sammanträden som föredragande. Vid verksamhetsårets möten behandlade styrelsen de fasta punkter som förelåg vid respektive styrelsemöte såsom affärsläge, ekonomisk rapportering och investeringar. Andra frågor som diskuterats under 2015 var strategi, marknadsutveckling, produktutveckling, börsnotering, inrättande av separat revisionsutskott, förvärv och tillsättande av ny VD. Därutöver behandlas vid valda styrelsemöten frågor rörande årsbokslut, delårsrapporter, budget och prognoser.

Styrelsens ordförande Johnny Alvarsson är inte anställd i bolaget och har inte några uppdrag för bolaget utöver sitt ordförandeskap i bolaget.

ERSÄTTNINGSGRUPPEN

Ersättningsutskottet bestod från och med den 12 maj 2015 av Johnny Alvarsson (ordförande), Lars Erik Blom och Erik Eriksson. Utskottet har under året behandlat villkor och utfall beträffande rörliga ersättningar för ledande befattningshavare i koncernen samt förslag till principer för rörlig ersättning. Ersättningsutskottet har haft ett möte under året varvid samtliga deltog. Ingen ersättning har utgått för arbetet i ersättningsutskottet.

REVISIONSGRUPPEN

I revisionsutskottet ingår Lars Erik Blom (ordförande), Lotta Lundén och Hans Åke Norås. Lotta Lundén och Hans Åke Norås är oberoende av såväl bolagets ledning, som de större ägarna. Den 24 november 2015 höll revisionsutskottet ett första möte där bland annat utskottets arbetsordning behandlades för att sedan beslutas av styrelsen i sin helhet.

REVISORER

Vid årsstämman 2015 utsågs revisionsbolaget KPMG till revisor med auktoriserade revisorn Helena Arvidsson Ålgne som huvudansvarig revisor. Bolaget har utöver revisionsuppdraget anlitat KPMG inom skatteområdet, börsnotering och olika redovisningsfrågor. Uppgifter om arvode till revisionsbolaget framgår av not 8. Revisionsarvoden till övriga revisorer avser huvudsakligen lagstadgad revision av mindre dotterbolag inom koncernen. Ersättning till revisorerna framgår av not 8.

KONCERNLEDNING

FM Mattsson Mora Groups koncernledning har under 2015 bestått av VD samt de fem funktionsansvariga direktörerna och en dotterbolags-VD. En närmare presentation av koncernledningen finns på sidan 72. Claes Seldeby utsågs den 25 maj 2012 till verkställande direktör men meddelade den 27 november 2015 att han hade för avsikt att lämna koncernen. Claes Seldeby hade inga aktieinnehav eller delägarskap i företag som bolaget har betydande affärsförbindelser med. Den 14 december utsåg styrelsen Fredrik Skarp till ny VD som tillträdde den 14 mars 2016.

RIKTLINJER FÖR ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Det är av stor vikt att det finns ett tydligt samband mellan ersättningen och koncernens ekonomiska mål på kort och lång sikt. Bolaget ska kunna erbjuda konkurrenskraftiga och marknadsmässiga villkor som gör att bolaget kan rekrytera och behålla rätt ledande befattningshavare. Kriterierna för att fastställa ersättningen ska baseras på arbetsuppgifternas betydelse och den anställdes kompetens, erfarenhet och prestation.

Ersättningen ska bestå av följande delar:

- fast grundlön
- rörlig ersättning
- pensionsförmåner
- övriga förmåner och avgångsvillkor

Med andra ledande befattningshavare avses de sex personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. Årsstämman 2015 fastställde riktlinjer som innebär att rörlig ersättning baseras på rörelseresultatet för räkenskapsåret 2015. Den rörliga ersättningen ska vara maximerad, för verkställande direktören till högst 50 procent av grundlönen och för övriga ledande befattningshavare till högst 35 procent av grundlönen.

Pensioner ska vara premiebaserade för att skapa förutsägbarhet. För verkställande direktören utgör premien 30 procent av grundlönen. För övriga ledande befattningshavare finns sedvanliga pensionsutfästelser inom ramen för allmän pensionsplan. Därutöver avsätts ytterligare pensionspremie om fem procent av grundlönen.

Medlemmar i koncernledningen har sedvanliga förmåner för personer i motsvarande ställning, såsom bil och sjukvårdsförmån.

Mellan bolaget och verkställande direktören i moderbolaget gäller en uppsägningstid på 12 månader vid uppsägning från bolagets sida och 6 månader vid uppsägning från verkställande direktörens sida. Vid uppsägning från bolagets sida är verkställande direktören berättigad till lön och övriga anställningsförmåner under 12 månader, samt ett avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner.

STYRELSENS FÖRSLAG TILL NYA RIKTLINJER FÖR ERSÄTTNINGAR TILL KONCERNLEDNINGEN

Inför årsstämman 2016 föreslås inga förändringar i principer för ersättningar och övriga anställningsvillkor för koncernledningen.

INTERN REVISION

Koncernen har en enkel juridisk och operativ struktur samt utarbetade styr- och internkontrollsystem. Styrelsen har mot bakgrund av detta valt att inte ha en särskild internrevision.

STYRELSENS RAPPORT AVSEENDE INTERN KONTROLL ÖVER DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN

Styrelsens ansvar för intern kontroll och styrning regleras i Aktiebolagslagen och i Årsredovisningslagen, därutöver tillämpas Kodexen.

FM Mattsson Mora Group eftersträvar att driva verksamheten på ett så effektivt sätt som möjligt. Den finansiella rapporteringen ska vara tillförlitlig och återspegla bolagets verksamhet på ett korrekt sätt samt vara upprättad i enlighet med tillämpliga lagar och förordningar.

Bolaget har valt att använda COSO:s definition av intern kontroll som grund för sitt arbete med den interna kontrollen. Enligt COSO består den interna kontrollen av fem olika delar; kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Kontrollmiljö

Basen för intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen är kontrollmiljön, vilken innefattar den kultur som styrelse och ledning kommunicerar och verkar utifrån. Kontrollmiljön utgörs framför allt av organisationsstruktur, ansvar och befogenheter, ledningsfilosofi, etiska riktlinjer samt bolagets policyer, riktlinjer och rutiner. En viktig del i kontrollmiljön är att beslutsvägar, befogenheter och ansvar är tydligt definierade och kommunicerade mellan olika nivåer i organisationen samt att styrande dokument i form av policyer och riktlinjer omfattar alla väsentliga områden och att dessa ger vägledning till olika befattningshavare i koncernen.

En viktig del i styrelsens arbete är att utarbeta och godkänna ett antal grundläggande policyer, riktlinjer och ramverk. Dessa inkluderar styrelsens arbetsordning, VD-instruktion, kommunikation, miljö- och finanspolicy. Syftet med dessa policyer är bland annat att skapa grunden för en god intern kontroll. Samtliga policyer revideras årligen av och fastställs av företagsledning eller styrelse. Vidare arbetar styrelsen för att organisationsstrukturen ska ge tydliga roller, ansvar och processer som gynnar en effektiv hantering av verksamhetens risker och möjliggör måluppfyllelse.

Riskbedömning

Bolaget är genom sin verksamhet exponerad för olika slag av risker. En strukturerad riskbedömning möjliggör en identifiering av de väsentliga riskerna som påverkar den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen. Bolaget arbetar löpande med riskanalys där riskerna för fel i den finansiella rapporteringen av väsentliga resultat- och balansposter analyseras. Andra risker i samband med den finansiella rapporteringen är risk för bedrägerier, förlust eller förskingring av tillgångar. Styrelsen bedömer kontinuerligt koncernledningens riskhantering. I detta arbete ingår att bedöma vilka förebyggande åtgärder som vidtas för att minska bolagets risker.

Kontrollaktiviteter

Risker för fel i den finansiella rapporteringen reduceras genom en god intern kontroll över den finansiella rapporteringen med särskilt fokus mot väsentliga områden definierade av styrelsen. Syftet med kontrollaktiviteterna är att upptäcka, förebygga och rätta till felaktigheter och avvikelser i rapporteringen.

Information och kommunikation

Bolaget har en kommunikationspolicy, vilken innefattar riktlinjer för såväl intern som extern informationsgivning från bolaget. Syftet med policyn är att säkerställa att alla informationsskyldigheter efterlevs såväl externt som internt och att ha en god kommunikation med medarbetarna.

Uppföljning

Finansiell uppföljning sker månatligen av samtliga resultatenheter, bolag och på koncernnivå. Uppföljning sker vanligen mot budget, föregående år och senaste prognos. Prognos upprättas tre gånger om året för internt bruk. Resultatet analyseras av såväl ekonomi- och finansfunktionen som resultatansvarig person. Ekonomi- och finansdirektören rapporterar till verkställande direktören, som månadsvis lämnar finansiella rapporter till styrelsen. Styrelsen utvärderar kontinuerligt den information som koncernledningen lämnar.

REVISORS YTTRANDE OM BOLAGSSTYRNINGSRAPPORTEN

Till årsstämman i FM Mattsson Mora Group AB (publ.), org. nr 556051-0207

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2015 på sidorna 24–28 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vi har läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Vi anser att en bolagsstyrningsrapport har upprättats, och att dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen.

Mora den 23 mars 2016
KPMG AB

Helena Arvidsson Älgne
Auktoriserad revisor

AKTIE- OCH ÄGARINFORMATION

FM Mattsson Mora Group är sedan hösten 2003 ett så kallat avstämningsbolag, vilket innebär att aktieboken förs av Euroclear. På årsstämman 2011 togs även ett beslut att bolaget ska vara ett publikt bolag.

AKTIEÄGARE

Det totala antalet aktier i bolaget uppgår till 11 445 100, varav 2 045 900 A-aktier med tio röster och 9 399 200 B-aktier med en röst vardera. Bolaget hade per 31 december 2015 167 aktieägare, huvudsakligen från grundarfamiljerna.

UTDELNINGSPOLICY OCH UTDELNINGSFÖRSLAG

Enligt den utdelningspolicy som antagits av FM Mattsson Mora Groups styrelse ska utdelningar motsvara cirka 50 procent av FM Mattsson Mora Groups resultat för föregående räkenskapsår, under förutsättning att soliditeten uppgår till minst 30 procent efter utdelning. Undantag kan göras vid speciella omständigheter såsom förvärv. Beaktande sker även av FM Mattsson Mora Groups kapitalbehov, dess resultat, finansiella ställning, kapitalkrav samt aktuella konjunkturförhållanden.

FM Mattsson Mora Group lämnade utdelning till aktieägarna om 3 kronor per aktie för såväl räkenskapsåret 2014 (totalt 34,3 miljoner kronor) som 2013 (totalt 34,3 miljoner kronor).

Styrelsen föreslår utdelning om 3,00 kronor per aktie (totalt 34,3 miljoner kronor) för räkenskapsåret 2015, samt en extrautdelning om 5,00 kronor per aktie (totalt 57,2 miljoner kronor).

KONVERTIBLER, TECKNINGSOPTIONER, BEMYNDIGANDEN ATT EMITTERA VÄRDEPAPPER MED MERA

FM Mattsson Mora Group har inga utestående teckningsoptioner, konvertibler eller andra aktierelaterade finansiella instrument.

På årsstämman den 12 maj 2015 bemyndigades styrelsen att vid ett eller flera tillfällen intill nästa årsstämma, besluta om nyemission av högst 3 000 000 B-aktier utan företrädesrätt för bolagets aktieägare. Beslutet förenades med villkor om att tecknade aktier kan betalas genom kvittning eller apport. Bemyndigandet ska kunna användas för nyemission av högst 2 000 000 B-aktier för genomförande av notering av bolagets aktie samt för nyemission av högst 1 000 000 B-aktier för förvärv av företag.

TIO STÖRSTA AKTIEÄGARNÄ PER 31 DECEMBER 2015

Namn/företag	Antal aktier totalt	Antal aktier av serie A	Antal aktier av serie B	Andel av aktiekapital, %	Andel av röster, %
Tibia Konsult AB	1 710 500	229 000	1 481 500	14,95	12,63
LK Finans AB	1 163 510	228 900	934 610	10,17	10,80
Mats Mattsson	674 500	134 900	539 600	5,89	6,33
Anna Mattson-Svensson	594 000	118 800	475 200	5,19	5,57
Jan Söderberg Förvaltning AB	565 990	0	565 990	4,95	1,90
Allba Holding AB	400 032	0	400 032	3,50	1,34
Ulla Hermansson	356 400	0	356 400	3,11	1,19
Rosebo Kapital AB	342 000	0	342 000	2,99	1,15
Gunnar Eriksson	251 200	50 300	200 900	2,19	2,36
Rolf Eriksson	240 300	48 100	192 200	2,10	2,25
Övriga	5 146 668	1 235 900	3 910 768	44,97	54,49
Summa	11 445 100	2 045 900	9 399 200	100,00	100,00

AKTIEKAPITALET UTVECKLING PER DEN 31 DECEMBER 2015

Registreringsdatum	Antal aktier		Aktiekapital (SEK)		
	Händelse	Förändring	Total	Förändring	Total
2012-11-27	Nyemission	457 900	11 445 100	457 900,00	11 445 100,00
2012-11-27 ¹⁾	Minskning	-457 900	10 987 200	-457 900,00	10 987 200,00
2011-06-03	Aktiesplit 100:1	11 330 649	11 445 100	-	11 445 100,00
2003-02-21	Nyemission	34 335	114 451	3 433 500,00	11 445 100,00
2003-02-21	Minskning	-97 920	80 116	-9 792 000,00	8 011 600,00
2003-01-28	Nyemission	80 116	178 036	8 011 600,00	17 803 600,00
1998-10-23	Fondemission	48 960	97 920	4 896 000,00	9 792 000,00

1) Vid extra bolagsstämma den 15 november 2012 beslutades om omvandling av 228 800 aktier av serie A till serie B, på den tidigare huvudägaren Priveq Investment II KBs begäran, samt inlösen av Priveqs resterande A-aktier vilket medförde en minskning av aktiekapitalet med 457 900 SEK, genom inlösen (efter omvandling). Beslutet var villkorat av en riktad nyemission av 457 900 av serie A. Extra bolagsstämman beslutade om nyemission av 457 900 aktier. Aktierna tecknades på stämman av Tibia Konsult AB med 229 000 aktier och LK Finans AB med 228 900 aktier.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

2015

FM Mattsson Mora Group AB (publ.) org nr 556051-0207

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER RÄKENSKAPSÅRET

Q1

I februari lanserade FM Mattsson Mora Group en ny flexibel vattenkran, Fern, som sparar 40-50 procent av vattenförbrukningen. Med den innovativa Twist & Save-funktionen kan användaren själv vrida reglaget till antingen fullt eller halvt flöde efter behov. Vattenkranen är konstruerad i Danmark och den första i sitt slag på marknaden.

Bokslutskommunikén för 2014 avgavs i februari och visade på en tillväxt, huvudsakligen via förvärv, på 17,6 procent till en omsättning på 969 Mkr och ett rörelseresultat på 48,3 Mkr.

Q2

I maj beslutade årsstämman att bemyndiga styrelsen att vid ett eller flera tillfällen intill nästa årsstämma, besluta om nyemission av högst 3 miljoner aktier av serie B utan företrädesrätt för bolagets aktieägare. Bemyndigandet ska kunna användas för nyemission av högst 2 miljoner aktier för genomförande av notering av bolagets aktie samt för nyemission av högst 1 miljon aktier för förvärv av företag.

Q3

I augusti övertog Ostnor Finland Oy försäljningsansvaret i Finland för varumärket Damixa på den finska marknaden, som tidigare drivits av en extern distributör.

Vid en extra bolagsstämma beslutades att moderbolagets namn ändras till FM Mattsson Mora Group AB (publ).

Koncernen firade 150 år och lanserade i september en jubileumskran och ny signaturserie Siljan, en innovativ serie för både kök och badrum som även finns i blyfritt, under namnet FM Mattsson. Även Damixa lanserade produktserien Pine i tredje kvartalet.

Q4

Aki Helminen tillträdde som ny VD i Ostnor Finland Oy 1 oktober.

Mora Armatur lanserade Mora Cera Duo i december.

Styrelsen för FM Mattsson Mora Group meddelade den 3 november 2015 sin avsikt att ansöka om en börsnotering på Nasdaq Stockholm. Den 9 november fick bolaget besked om att alla förutsättningar för att erhålla ett godkännande från Nasdaq Stockholm vid den tidpunkten inte var uppfyllda. Den tidigare tidplanen om en notering 2015 försköts därmed. Ett revisionsutskott inrättades och Anna Maria Rylander utgick ur styrelsen.

I november meddelade VD Claes Seldeby att han hade för avsikt att lämna sin position. Styrelsen utsåg i december Fredrik Skarp till ny VD och koncernchef. Fram till dess att han tillträdde i mars 2016 var marknadsdirektör Peter Wennerstein tillförordnad VD i koncernen.

KONCERNEN

Styrelsen och verkställande direktören för FM Mattsson Mora Group AB (publ) org. nr 556051-0207 med säte i Mora avger årsredovisning för räkenskapsåret 2015.

VERKSAMHET

FM Mattsson Mora Group är Nordens ledande tillverkare av armaturer såsom vattenkranar och termostatblandare. Koncernens framstående position har etablerats genom ett starkt fokus på ledande teknik, hög kvalitet, attraktiv design och miljövänlighet. Koncernens produkter marknadsförs under de starka varumärkena och väletablerade produktvarumärkena Mora Armatur, FM Mattsson och Damixa. För att optimalt utnyttja styrkan i koncernens varumärke pågår ett arbete med att tydligare differentiera de tre varumärkenas respektive positioner inom de olika prissegmenten på marknaden.

Lång historik kombinerat med en innovativ och kvalitativ produktportfölj har lett till att FM Mattsson Mora Group över tid byggt mycket starka relationer med grossister, installatörer, föreskrivande led och beställare.

FM Mattsson Mora Group har en solid nordisk plattform genom egna försäljningsbolag i Sverige, Norge, Danmark och Finland samt en internationell närvaro för framtida expansion genom egna försäljningsbolag i Belgien, Hongkong, Kina, Nederländerna, Singapore och Tyskland. Huvudkontoret är beläget i Mora.

AFFÄRSIDÉ, KÄRNVÄRDEN OCH FINANSIELLA MÅL

Affärsidé

Koncernens affärsidé är att utveckla, tillverka och tillhandahålla lösningar till kök och badrum samt tjänster och service med högt kundvärde. Erbjudandet till marknaden och kunderna baseras på en attraktiv design, miljö- och hälsovänliga produkter samt hög kvalitet och innovation.

Värdegrund

- Kundvärde: Vi finns till för våra kunder och för kundernas kunder. Vi producerar, marknadsför och säljer produkter och lösningar, som är attraktiva för användarna och våra samarbetspartners. Vi är lyhörda för kundernas önskemål och lyssnar ständigt av deras behov. Ju större värde vi kan ge kunden, desto större möjlighet har vi att hävda vår prisbild.
- Engagemang: Att vara engagerad i sitt arbete är viktigt för alla människor. Vi vill att varje medarbetare ska använda och utveckla sin kompetens fullt ut och känna att FM Mattsson Mora Group är en intressant och utvecklande arbetsplats.
- Respekt: Vi är alla olika. Det är en tillgång. Vi värdesätter olika åsikter. Vi visar respekt för varandras integritet och situation. Vi behandlar arbetskamrater, kollegor och ägare som vi själva vill bli behandlade.

Vision

FM Mattsson Mora Group ska vara en global premiumleverantör och leverera rent vatten på ett energieffektivt sätt. Koncernen ska göra det genom en hållbar och modern design med skandinaviska rötter.

Finansiella mål

- Uppnå en årlig organisk tillväxt om lägst tre procent i nettoomsättning över en konjunkturcykel, därutöver tillkommer förvärvseffekter.
- Rörelsemarginal (EBIT) om minst tio procent över en konjunkturcykel.
- Årlig utdelning om cirka 50 procent av resultat efter skatt förutsatt att soliditeten inte understiger 30 procent efter genomförd utdelning
- En soliditet överstigande 40 procent

Övergripande mål

För att nå de finansiella målen har FM Mattsson Mora Group definierat fyra strategiska områden för att skapa kundvärde, vara en attraktiv arbetsgivare och långsiktigt nå visionen om att leverera rent vatten:

- Tillväxt och lönsamhet
- Effektivitet
- Teknik och design
- Ledarskap och medarbetare

Styrkor och konkurrensfördelar

Koncernens huvudsakliga styrkor kan sammanfattas enligt nedan:

- Marknadsledare i Norden med välkända varumärken och 150 års erfarenhet
- Stark produktportfölj och hög innovationstakt
- Unik och stark ställning hos samarbetspartners
- Ledande inom design, teknik och miljö
- Flexibel och effektiv produktion
- Drivande i branschens strukturiell omvandling
- Solid plattform för fortsatt tillväxt

150 ÅRS ERFARENHET

FM Mattsson grundades 1865 och 1876 gjöts den första kranen. Mora Armatur AB grundades 1927. De båda kranföretagen utvecklades parallellt fram till 2003 då de två bolagen gick samman och FM Mattsson Mora Group-koncernen bildades. I maj 2014 förvärvades Damixa ApS. Damixa grundades år 1932 och än idag tillverkas vattenkranar med dansk design på fabriken i Odense i Danmark. Företaget är den ledande leverantören på den danska marknaden för blandare och täcker in de flesta behov för bostäder och offentliga byggnader. 2015 namnändrades moderbolaget från Ostnor AB till FM Mattsson Mora Group AB.

MARKNAD

FM Mattsson Mora Groups produkter har en marknadsledande position i Sverige, Danmark och Island samt en stark ställning i övriga Norden. På marknader utanför Norden är varumärkena Mora Armatur, FM Mattsson och Damixa i första hand nischade inom specifika marknadssegment. Marknadstillväxten drivs av nybyggnation samt reparationer, om- och tillbyggnader, den så kallade ROT-sektorn. ROT-sektorn svarar för den största delen av försäljningen och drivs främst av prisutvecklingen på bostäder. Samtidigt som marknaden är uppdelad i geografiska områden kan den också indelas i kundsegment som exempelvis privata bostäder, fastighetsbolag, industri och offentlig sektor.

I Sverige har FM Mattsson Mora Group en så stor marknadsandel att försäljningen naturligt täcker samtliga segment. På marknader utanför Sverige är det av större vikt, att mot bakgrund av respektive marknads särdrag och FM Mattsson Mora Groups styrkefaktorer, identifiera de mest intressanta kundsegmenten.

FORSKNING OCH UTVECKLING

Koncernen och moderbolaget bedriver en kontinuerlig produktutveckling avseende såväl ny teknik som design. Produktutveckling bedrivs såväl i Mora som i Odense. Utvecklingen bedrivs dels av egen personal och dels med samarbetspartners. Omfattningen av utveckling fastställs i bolagets affärsplan och årliga budgetar. Kostnaderna för produktutveckling framgår direkt i resultaträkningen för koncernen och moderbolaget.

Över tid har kundernas, och därmed även FM Mattsson Mora Groups, fokus på design ökat. Att ta fram produkter som inte bara har ett högt teknikinnehåll utan även är estetiskt tilltalande är ett fokusområde för FM Mattsson Mora Group. Koncernen har såväl intern designkompetens som externa samarbeten med designkonsulter och kända formgivare.

PRODUKTION

FM Mattsson Mora Groups produktion sker i egen fabrik i Östnor, några kilometer nordväst om Mora. I fabriken tillverkas cirka 750 000 blandare per år. Produktionsanläggningen är högt automatiserad och totalt finns ett 80-tal industrirobotar. Slutmontering av färdig produkt sker till stor del manuellt. I fabriken finns ett av Europas modernaste mässingsgiuterier, med två helautomatiserade gjutceller. Det totala produktutbudet innefattar omkring 6 000 säljartiklar, tillverkade av gjutna, svarvade och bockade komponenter samt köpta artiklar.

Utöver fabriken i Mora hyr FM Mattsson Mora Group en produktionsanläggning i Odense, Danmark där betydande delar av produkterna inom varumärket Damixa monteras. Anläggningen är modern och helt inriktad på slutmontering av färdiga produkter.

Fördelningen av tillsvidareanställda respektive bemanningspersonal anpassas efter orderingång och framtidsutsikter.

NETTOOMSÄTTNING OCH RESULTAT**Nyckeltal**

Mkr	2015	2014
Nettoomsättning	1 112,6	969,0
Rörelseresultat	85,7	48,3
Rörelsemarginal, %	7,7	5,0
Resultat efter finansiella poster	80,7	42,8
Kassaflöde efter investeringar	83,4	-67,8
Avkastning på eget kapital, %*	18,4	9,5
Vinst per aktie, kr*	5,38	2,72

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

Nettoomsättningen uppgick till 1 112,6 Mkr (969,0) vilket motsvarade en ökning med 14,8 procent jämfört med föregående år. Ökningen motsvarade en organisk tillväxt om 6,2 procent. Valutakursförändringar påverkade nettoomsättningen positivt med 4,8 Mkr. Rörelseresultatet uppgick till 85,7 Mkr (48,3) vilket motsvarade en rörelsemarginal om 7,7 procent (5,0). Den totala resultatförbättringen förklaras av dels ett kontinuerligt arbete med kostnadsbesparingar, dels genomförda aktiviteter under 2014 i samband med integrationen av den förvärvade koncernen Damixa. Årets resultat belastades med kostnader för 150 års-jubileum om 2,7 Mkr, negativa valutakursdifferenser om 13,8 Mkr samt kostnader för börsnotering om 4,9 Mkr. Rörelseresultatet justerat för jämförelsestörande poster i form av börsnotering uppgick till 90,6 Mkr och den justerade rörelsemarginalen uppgick till 8,1 procent.

Totalt uppgick koncernens avskrivningar till 36,9 Mkr (45,5), varav avskrivningar på immateriella tillgångar 10,6 Mkr (17,7). Den lägre avskrivningen jämfört med föregående år förklaras av ett utvecklingsprojekt som var fullt avskrivet per 31 december 2014.

Finansnettot uppgick till -5,0 Mkr (-5,5). Resultat före skatt uppgick till 80,7 Mkr (42,8). Skattekostnaden för 2015 uppgick till 19,1 Mkr (11,6).

FINANSIELL STÄLLNING

Mkr	2015	2014*
Kassaflöde från den löpande verksamheten	117,4	67,2
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-34,0	-135,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-63,8	-19,8
Totalt kassaflöde	19,7	-87,6
Likvida medel vid periodens slut	46,1	26,4
Soliditet, %	44,0	42,4
Nettoskuld	84,7	135,9
Skuldsättningsgrad, %	24,3	42,3

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 117,4 Mkr (67,2). Betald skatt uppgick till 11,9 Mkr (28,6). Nettoinvesteringarna har påverkat kassaflödet med -34,0 Mkr (-135,0). Koncernens likvida medel inklusive kortfristiga placeringar uppgick vid årets slut till 46,1 (26,4). Utnyttjad checkkredit uppgick till 0 Mkr (25,7). Den räntebärande nettolåneskulden var vid årets utgång 84,7 Mkr jämfört med 135,9 Mkr i december 2014. Amortering av lån inklusive finansiell leasing gjordes planenligt med 3,7 Mkr (11,2). Utdelning har skett med 34,3 Mkr (34,3). Balansomslutningen vid årets slut var 791,5 Mkr (757,4). Varulager uppgick till 185,8 Mkr (182,3). Kortfristiga fordringar uppgick till 198,5 Mkr (183,2) varav kundfordringar 176,3 Mkr (156,3).

Soliditeten var 44,0 procent (42,4). Eget kapital vid periodens slut var 348,4 Mkr (321,3), vilket motsvarar 30,44 kr per aktie (28,07). Avkastning på eget kapital var 18,4 procent (9,5).

FINANSIELLA INSTRUMENT – MÄSSINGSDERIVAT

Värdering av derivat har gjorts till verkligt värde, nivå 2, baserat på noterade kurser på LME samt noterade valutakurser på bokslutsdagen. Derivaten redovisas som övriga fordringar med 0,0 Mkr (0,6) samt övriga skulder med -0,8 Mkr (0,0). Realiserade säkringar har påverkat rörelseresultatet med 0,1 Mkr (-0,3). Se vidare not 3.

INVESTERINGAR

Totalt uppgick koncernens investeringar i materiella anläggningstillgångar till 16,5 Mkr (24,4). Koncernens investeringar exklusive rörelseförvärv i immateriella anläggningstillgångar uppgick till 17,6 Mkr (15,0), investeringarna avsåg huvudsakligen aktivering av utvecklingskostnader.

MEDARBETARE

Medelantalet anställda under året var 545 (553).

RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

FM Mattsson Mora Group utsätts genom sin verksamhet för både operativa och strategiska risker samt finansiella risker. Som operativa och strategiska risker kan bland annat nämnas verksamhets- och ansvarsrisker och som finansiella risker kan nämnas likviditets-, ränte- och valutarisk. FM Mattsson Mora Group arbetar kontinuerligt med riskidentifiering och riskbedömning. En av de viktigaste verksamhetsriskerna som FM Mattsson Mora Group identifierat är riske exponering mot metallerna koppar och zink som är råvara för legeringen mässing. Av FM Mattsson Mora Groups totala kostnader för direkt material utgörs cirka en tredjedel av den mässingsmetall som ingår i egentillverkade och köpta komponenter. Riskhantering avseende råvarupriser inriktas mot att undvika spekulationsrisker och skapa förutsägbarhet. För det egna behovet av mässing görs detta genom korta avtal och löpande finansiella säkringar. För köpta komponenter söks avtal som ger låg frekvens vad gäller prisuppdateringar.

SÄSONGSVARIATIONER

FM Mattsson Mora Group har som regel en högre fakturering under första halvåret. Den lägre andelen fakturering under andra halvan av räkenskapsåret förklaras av månaderna juli, augusti och december som normalt är försäljningsmässigt svaga månader.

MILJÖPÅVERKAN OCH HÅLLBAR UTVECKLING

FM Mattsson Mora Group verkar för ett ansvarsfullt företagande och har det uttalade målet att vara den leverantör inom branschen som uppfattas som ledande på miljö- och hälsovänliga lösningar. Detta mål genomsyrar hela verksamheten. Bolaget arbetar systematiskt och metodiskt med hållbarhetsfrågor, både vad gäller egen påverkan i verksamheten och genom att utveckla produkter och lösningar som bidrar till hållbarhet vid användning.

FM Mattsson Mora Group bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. FM Mattsson Mora Groups miljöpåverkan uppkommer främst vid tillverkning, ytbehandling och transporter. Verksamheten ska bedrivas med så låg miljöpåverkan som möjligt. De områden som är högst prioriterade ur miljösynpunkt är resurshushållning och reduktion av farliga ämnen. Även användningen av slutprodukterna är ett mycket viktigt fokusområde där FM Mattsson Mora Group ska utveckla miljöeffektiva produkter. Bolaget följer utvecklingen och prioriterar klimat- och miljöaspekter för att minimera risker och proaktivt kunna möta nya krav.

RIKTLINJER FÖR ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Vid årsstämman 2015 fattades beslut om riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare. Dessa riktlinjer återges i not 36. Inför årsstämman 2016 föreslås inga förändringar i principer för ersättningar och övriga anställningsvillkor för koncernledningen.

BOLAGSSTYRNING

Då FM Mattsson Mora Group inte är ett noterat bolag finns det inget krav att tillämpa Svensk kod för bolagsstyrning. FM Mattsson Mora Group har valt att frivilligt tillämpa stora delar av Svensk kod för bolagsstyrning. Sidorna 24–29.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

FORSKNING OCH UTVECKLING

Koncernen och moderbolaget bedriver en kontinuerlig produktutveckling avseende såväl ny teknik som design. Produktutveckling bedrivs såväl i Mora som i Odense. Utvecklingen bedrivs dels av egen personal och dels med samarbetspartners. Omfattningen av utveckling fastställs i bolagets affärsplan och årliga budgetar. Kostnaderna för produktutveckling framgår direkt i resultaträkningen för koncernen och moderbolaget.

FRAMTIDSUTSIKTER

Bedömningen är att marknaden kommer att visa fortsatt tillväxt under de närmaste åren. Arbetet med att realisera ytterligare synergier efter förvärvet av Damixa fortsätter samt det kontinuerliga arbetet med kostnadsbesparingar. FM Mattsson Mora Group lämnar ingen prognos för 2016.

MODERBOLAGET

Huvuddelen av FM Mattsson Mora Groups verksamhet sker i det svenska moderbolaget. De kommentarer som anges när det gäller koncernen gäller därför till större delen även för moderbolaget. Utöver produktion, forskning & utveckling, försäljning på den svenska marknaden, vissa utländska marknader samt till dotterbolag, tillhandahåller moderbolaget också tjänster inom management, administration och IT till dotterbolag i koncernen.

Nettoomsättningen i moderbolaget uppgick till 813,9 Mkr (754,2), varav export av varor utgjorde 140,2 Mkr (126,0). Rörelseresultatet uppgick till 66,1 Mkr (34,9).

Moderbolagets investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 13,6 Mkr (23,0). Investeringar i immateriella anläggningstillgångar uppgick till 5,2 Mkr (0,2).

VINSTDISPOSITION**FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION**

Styrelsen föreslår att en ordinarie utdelning om 3,00 kr (3,00) per aktie och en extra utdelning om 5,00 kr per aktie utbetalas till de aktieägare som är registrerade på avstämningsdagen den 17 maj 2016 och att återstoden av fritt kapital överförs i ny räkning.

Belopp att utdelas till aktieägare, kr	91 560 800,00
Belopp att överföra i ny räkning, kr*	1 639 867,18
Totalt fritt eget kapital i moderbolaget, kr	93 200 667,18

*Varav till fond för verkligt värde –538 295 kr.

KONCERNENS RESULTATRÄKNING

Belopp i Tkr	Not	2015	2014*
Nettoomsättning	6	1 112 563	969 005
Kostnad sålda varor	9, 10	-739 178	-652 072
Bruttoresultat		373 385	316 933
Försäljningskostnader	9, 10	-210 456	-194 705
Administrationskostnader	8, 9, 10	-37 941	-36 473
Forsknings- och utvecklingskostnader	9, 10	-28 066	-33 334
Övriga rörelseintäkter	11	5 517	10 819
Övriga rörelsekostnader	11	-16 729	-14 969
Rörelseresultat		85 710	48 271
Finansiella intäkter	12	2 086	4 207
Finansiella kostnader	12	-7 068	-9 658
Finansiella poster – netto	12	-4 982	-5 451
Resultat före skatt		80 727	42 820
Inkomstskatt	13	-19 137	-11 635
Årets resultat		61 590	31 185
Resultat per aktie (uttryckt i kr per aktie)			
Resultat per aktie	14	5,38	2,72

*Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

KONCERNENS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

Belopp i Tkr	2015	2014*
Periodens resultat	61 590	31 185
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen		
Omvärdering av förmånsbestämda pensioner	5 551	-20 117
Skatt hänförlig till poster som inte ska återföras i resultaträkningen	-1 321	4 647
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen		
Säkring av mässing	-1 166	931
Omräkningsdifferenser	-3 450	3 475
Skatt hänförlig till poster som senare kan återföras i resultaträkningen	256	-205
Övrigt totalresultat för året, netto efter skatt	-130	-11 269
Summa totalresultat för året	61 460	19 916

Summa totalresultat är hänförligt till moderbolagets aktieägare.

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

KONCERNENS BALANSRÄKNING

Belopp i Tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31*
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella tillgångar</i>	15		
Goodwill	5	116 299	114 592
Balanserade utvecklingskostnader		54 272	53 155
Övriga immateriella tillgångar – IT		5 820	819
Varumärke	5	34 880	34 583
Summa immateriella tillgångar		211 271	203 149
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	16		
Byggnader och mark		45 531	48 073
Maskiner och andra tekniska anläggningar		50 583	48 151
Inventarier, verktyg och installationer		22 456	24 421
Pågående nyanläggningar		10 935	18 354
Summa materiella anläggningstillgångar		129 506	138 999
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Övriga fordringar	20	2 747	2 729
Uppskjutna skattefordringar	17	17 650	20 686
Summa finansiella anläggningstillgångar		20 397	23 415
Summa anläggningstillgångar		361 173	365 563
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>			
Råvaror och förnödenheter		18 704	22 656
Varor under tillverkning		93 796	91 415
Färdiga varor och handelsvaror		73 284	68 247
Summa varulager		185 784	182 319
Kundfordringar	20, 22	176 331	156 289
Skattefordringar		3 951	11 235
Övriga fordringar	20	5 924	6 031
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		12 306	9 029
Derivatinstrument	20, 21	8	572
Likvida medel	20, 23	46 060	26 403
Summa omsättningstillgångar		430 366	391 878
SUMMA TILLGÅNGAR		791 539	757 441

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

KONCERNENS BALANSRÄKNING FORTS.

Belopp i Tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31*
EGET KAPITAL			
Eget kapital som kan hänföras till moderbolagets aktieägare	24		
Aktiekapital		11 445	11 445
Reserver		-1 322	-1 192
Balanserad vinst inklusive årets resultat		338 321	311 066
Summa eget kapital		348 444	321 319
SKULDER			
Långfristiga skulder	25		
Upplåning	20,25	8 100	9 800
Uppskjutna skatteskulder	17	57 512	57 621
Avsättning till pensioner	26	122 628	125 031
Avsättningar	28	20 723	20 524
Summa långfristiga skulder		208 964	212 976
Kortfristiga skulder	25		
Checkräkningskredit	25	–	25 741
Upplåning	20,25	3 713	5 698
Leverantörsskulder	20	113 100	82 148
Aktuella skatteskulder		1 751	1 985
Derivatinstrument	20,21	838	34
Övriga skulder	20	29 579	27 194
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	85 150	80 347
Summa kortfristiga skulder		234 131	223 147
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		791 539	757 441
Ställda säkerheter	30	79 756	80 019
Avsättningar	31	1 546	1 502

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

KONCERNENS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Belopp i Tkr	Aktiekapital	Omräknings- reserv	Säkrings- reserv	Omvärderingar av förmåns- bestämda pensionsplaner	Balanserad vinst	Summa
Ingående balans per 1 januari 2014	11 445	1 030	-355	9 402	314 216	335 738
Totalresultat						
Årets resultat	–	–	–	–	31 185	31 185
Övrigt totalresultat	–	3 475	726	-15 470		-11 269
Summa totalresultat	–	3 475	726	-15 470	31 185	19 916
Transaktioner med aktieägare						
Utdelning	–	–	–	–	-34 335	-34 335
Utgående balans per 31 december 2014*	11 445	4 505	371	-6 068	311 066	321 319
Ingående balans per 1 januari 2015	11 445	4 505	371	-6 068	311 066	321 319
Totalresultat						
Årets resultat					61 590	61 590
Övrigt totalresultat		-3 450	-909	4 230		-130
Summa totalresultat		-3 450	-909	4 230	61 590	61 460
Transaktioner med aktieägare						
Utdelning					-34 335	-34 335
Utgående balans per 31 december 2015	11 445	1 055	-538	-1 838	338 321	348 444

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

KONCERNENS RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN

Belopp i Tkr	Not	2015	2014*
Kassaflöde från den löpande verksamheten	36		
Resultat före skatt		80 727	42 820
Avskrivningar	10	36 895	45 451
Övriga ej likviditetspåverkande poster		-6 233	32 382
Betalda inkomstskatter		-11 878	-28 634
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i rörelsekapitalet		99 511	92 019
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Ökning/minskning varulager		-3 465	2 356
Ökning/minskning av rörelsefordringar		-17 580	-9 264
Ökning/minskning av rörelseskulder		38 946	-17 913
Summa förändring av rörelsekapital		17 901	-24 821
Kassaflöde från den löpande verksamheten		117 412	67 198
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella tillgångar	15	-17 672	-15 013
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	16	-16 533	-24 398
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	16	229	92
Övriga finansiella anläggningstillgångar		-18	0
Förvärv dotterbolag		0	-95 704
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-33 944	-135 023
Kassaflöde efter investeringsverksamheten		83 417	-67 825
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Förändring av checkräkning		-25 741	25 741
Amortering av skuld		-3 685	-11 184
Utbetald utdelning		-34 335	-34 335
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-63 761	-19 778
Minskning/ökning av likvida medel		20 482	-86 194
Likvida medel vid årets början	23	26 403	114 006
Valutakursdifferens i likvida medel		-826	-1 409
Likvida medel vid årets slut	23	46 060	26 403

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING

Belopp i Tkr	Not	2015	2014*
Nettoomsättning	6, 7	813 890	754 231
Kostnad för sålda varor	9, 10	-583 340	-553 559
Bruttoresultat		230 550	200 672
Försäljningskostnader	9, 10	-97 902	-102 420
Administrationskostnader	8, 9, 10	-36 095	-37 712
Forsknings- och utvecklingskostnader	9, 10	-19 562	-21 808
Övriga rörelseintäkter	11	5 505	10 775
Övriga rörelsekostnader	11	-16 366	-14 634
Rörelseresultat		66 130	34 873
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernbolag	34	-5 863	0
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	34	-347	1 318
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter	12	1 579	2 109
Räntekostnader och liknande kostnader	12	-4 967	-7 728
Summa resultat från finansiella poster		-9 598	-4 301
Resultat efter finansiella poster		56 532	30 572
Bokslutsdispositioner	35	-6 950	-3 381
Skatt på årets resultat	13	-15 557	-8 469
Årets resultat		34 025	18 722

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

MODERBOLAGETS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

Belopp i Tkr	2015	2014
Årets resultat	34 025	18 722
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen		
Säkring av mässing	-1 166	931
Skatt hänförlig till övrigt totalresultat	256	-205
Summa totalresultat	33 115	19 448

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING

Belopp i Tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella tillgångar</i>	15		
Goodwill		46 306	52 920
Immateriella anläggningstillgångar		5 675	223
Summa immateriella anläggningstillgångar		51 981	53 143
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	16		
Byggnader och mark		44 909	47 233
Maskiner och andra tekniska anläggningar		31 884	25 060
Inventarier, verktyg och installationer		19 986	21 232
Pågående nyanläggningar och förskott		9 407	17 990
Summa materiella anläggningstillgångar		106 186	111 515
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernbolag	18	110 974	110 977
Fordringar hos koncernbolag	19	14 840	21 273
Uppskjutna skattefordringar	17	952	1 223
Övriga långfristiga fordringar	19	3 500	3 764
Summa finansiella anläggningstillgångar		130 266	137 237
Summa anläggningstillgångar		288 433	301 895
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>			
Råvaror och förnödenheter		18 704	19 130
Varor under tillverkning		73 283	76 450
Färdiga varor och handelsvaror		33 058	40 945
Summa varulager		125 045	136 525
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		99 577	83 718
Fordringar hos koncernbolag		9 775	8 636
Skattefordringar		3 907	11 222
Övriga fordringar inklusive derivat	21	2 735	4 027
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		7 376	6 080
Summa kortfristiga fordringar		123 370	113 683
<i>Likvida medel</i>	23	25 176	0
Summa omsättningstillgångar		273 591	250 208
SUMMA TILLGÅNGAR		562 024	552 103

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING

Belopp i Tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31*
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	24		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		11 445	11 445
Reservfond		45 844	45 844
Summa bundet eget kapital		57 289	57 289
Fritt eget kapital			
Fond för verkligt värde		-538	371
Balanserat resultat		59 713	75 327
Årets resultat		34 025	18 722
Summa fritt eget kapital		93 200	94 420
Summa eget kapital		150 489	151 709
Obeskattade reserver	33	132 592	125 642
Avsättningar			
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	27, 28	80 988	79 056
Garantiåtaganden	28	17 700	16 100
Uppskjutna skatter	17, 28	3 763	4 349
Övriga avsättningar	28	914	2 100
Summa avsättningar		103 365	101 605
Kortfristiga skulder			
Checkräkning (avtalad kredit 120 000 (120 000))	25	0	25 741
Leverantörsskulder		78 223	56 275
Skulder till koncernbolag		4 594	9 177
Övriga skulder inklusive derivat	21	12 878	10 123
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	79 883	71 831
Summa kortfristiga skulder		175 578	173 147
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		562 024	552 103
Ställda säkerheter	30	79 756	80 020
Eventualförpliktelser	31	10 310	22 015

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

FÖRÄNDRINGAR I MODERBOLAGETS EGET KAPITAL

Belopp i Tkr	BUNDET EGET KAPITAL		FRITT EGET KAPITAL			
	Aktie- kapital	Bundna reserver	Fond för verkligt värde säkringsreserv	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2014	11 445	45 844	-355	93 724	–	150 658
Justering rättelse av fel	–	–	–	15 938 *	–	15 938*
Justerad ingående balans	11 445	45 844	-355	109 662	–	166 596
Totalresultat						
Årets resultat	–	–	–	–	18 722*	18 722*
Övrigt totalresultat	–	–	726	–	–	726
Summa totalresultat	–	–	726	–	18 722	19 448
Transaktioner med aktieägare						
Utdelning	–	–	–	-34 335	–	-34 335
Utgående balans per 31 december 2014	11 445	45 844	371	75 327	18 722	151 709
Ingående balans per 1 januari 2015	11 445	45 844	371	94 049	–	151 709
Totalresultat						
Årets resultat	–	–	–	–	34 025	34 025
Övrigt totalresultat	–	–	-909	–	–	-909
Summa totalresultat	–	–	-909	–	34 025	33 116
Transaktioner med aktieägare						
Utdelning	–	–	–	-34 335	–	-34 335
Utgående balans per 31 december 2015	11 445	45 844	-538	59 714	34 025	150 490

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

MODERBOLAGETS KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i Tkr	Not	2015	2014
Kassaflöde från den löpande verksamheten	36		
Resultat efter finansiella poster		56 532	30 573
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	36	9 099	7 299
Avskrivningar	10	25 269	25 022
Betald inkomstskatt		-8 300	-8 941
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		82 600	53 953
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Ökning/minskning varulager		11 480	-3 755
Ökning/minskning av rörelsefordringar		-17 002	-1 918
Ökning/minskning av rörelseskulder		27 005	3 779
Kassaflöde från den löpande verksamheten		104 083	52 059
Investeringsverksamheten			
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	15	-5 221	-223
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	16	-13 592	-22 920
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	16	9	92
Förvärv av dotterbolag		0	-102 714
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar		834	-18 528
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-17 967	-144 293
Finansieringsverksamheten			
Förändring checkräkning	25	-25 741	25 741
Utbetald utdelning		-34 335	-34 335
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-60 076	-8 594
Årets kassaflöde		26 040	-100 828
Likvida medel vid årets början	23	0	102 237
Valutakursdifferens i likvida medel		-864	-1 409
Likvida medel vid årets slut	23	25 176	0

NOTER

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt de tolkningsuttalanden som ges ut av IFRS Interpretations Committee (IFRIC) och såsom de godkända av EU-kommissionen för tillämpning inom EU. Vidare tillämpas Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper".

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 23 mars 2016. Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat och rapport över finansiell ställning samt moderbolagets resultat och balansräkningar blir föremål för fastställelse på årsstämma den 12 maj 2016.

Förutsättningar vid upprättande av moderbolagets och koncernens finansiella rapporter

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättandet av de finansiella rapporterna

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderats till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument och finansiella tillgångar som kan säljas.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och koncernen. Finansiella rapporter presenteras därmed i svenska kronor. Samtliga belopp är avrundade och redovisas i tusentals kronor (Tkr) om inte annat anges. Uppgifterna inom parentes avser föregående år.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

För att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS gör styrelsen och företagsledningen bedömningar och antaganden som påverkar företagets resultat och ställning samt lämnad information i övrigt. Bedömningarna och antagandena baseras på historiska erfarenheter och ses över regelbundet. Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs i not 4.

Ändrade redovisningsprinciper 2015

Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som koncernen tillämpar från och med 1 januari 2015. Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 2015 har inte haft någon väsentlig effekt på koncernens redovisning.

Därutöver har ett antal förändringar genomförts inom ramen för IASBs årliga så kallat improvementprojekt. Ingen av dessa förändringar har påverkat koncernens finansiella rapporter.

Redovisningsprinciper 2016 och framåt

Ett antal nya eller ändrade redovisningsstandards och tolkningsuttalanden träder i kraft under 2016. Dessa har inte förtidstillämpats vid upprättandet av de finansiella rapporterna. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga från och med räkenskapsåret 2017 och framåt planeras inte att förtidstillämpas. I den mån förväntade effekter på de finansiella rapporterna av tillämpningen inte beskrivs nedan, har FM Mattsson Mora Group gjort bedömningen att de inte kommer att ha någon väsentlig effekt på koncernens finansiella rapporter.

IFRS 15, Revenue from contracts with customer, den nya intäktsstandarden som träder i kraft 2018 kommer att påverka den finansiella rapporteringen. Den initiala analysen visar att effekten inte är väsentlig.

IFRS 9, som ersätter IAS 39 finansiella instrument och som träder i kraft 2018. IFRS 16 leases, den nya leasingstandarden som träder i kraft 2019. Analys hur standarderna påverkar FM Mattsson Mora Group påverkar koncernens rapporter görs under 2016 och framåt.

Klassificering av kortfristiga och långfristiga poster

I FM Mattsson Mora Group fördelas tillgångar och skulder på kort- respektive långfristiga. Långfristiga fordringar och skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas förfalla till betalning efter ett år räknat från rapportperiodens slut. Kortfristiga fordringar och skulder förfaller till betalning inom ett år räknat från rapportperiodens slut.

Rörelsesegmentrapportering

Koncernens verksamhet delas upp i rörelsesegment baserat på vilka delar av verksamheten företagets högsta verkställande beslutsfattare följer upp. Då koncernledningen följer upp verksamhetens resultat och beslutar om resursfördelning utifrån länder utgör dessa koncernens rörelsesegment. Koncernens interna rapportering är därför uppbyggd så att koncernledningen kan följa ländernas prestationer och resultat.

Se not 6 sidan 54 för ytterligare beskrivning av indelning och presentation av rörelsesegmenten.

Koncernredovisning (konsolideringsprinciper)

Bestämmande inflytande föreligger om moderbolaget har inflytande över investeringsobjektet, är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang samt kan använda sitt inflytande över investeringen till att påverka avkastningen. Vid upprättandet av koncernredovisningen används förvärvsmetoden. Förvärv av dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. I förvärsanalysen fastställs det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder. Transaktionsutgifter som uppkommer redovisas direkt i årets resultat. Villkorade överförda ersättningar/tilläggsköpeskillningar redovisas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Villkorade överförda ersättningar omvärderas vid varje rapporttidpunkt och förändringen redovisas i årets resultat. I de fall dotterbolagets redovisningsprinciper inte överensstämmer med koncernens, har justeringar gjorts till koncernens redovisningsprinciper.

Goodwill skrivs inte av utan testas årligen för eventuell nedskrivning, se not 15.

Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då bestämmande inflytande upphör.

Koncerninterna tillgångar och skulder, intäkter och kostnader samt orealiserade vinster och förluster mellan bolag i koncernen elimineras.

Omräkning av utländska koncernbolag

Resultat och finansiell ställning för alla koncernbolag som har en annan funktionell valuta än rapportvalutan, omräknas till koncernens rapportvaluta. Tillgångar och skulder, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, för var och en av balansräkningarna omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader för var och en av resultaträkningarna omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av de valutakurser som föreligger vid varje transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas i övrigt totalresultat.

Intäkter

Nettoomsättning

Nettoomsättningen redovisas netto efter moms och rabatter. Intäkter från försäljning av varor redovisas i resultatet när väsentliga risker och förmåner överförts till köparen.

NOT I FORTSÄTTNING

Försäkringsersättningar

Vid stöld eller skada på någon av koncernens tillgångar kan försäkringsersättning utgå, normalt med avdrag för självrisk. Försäkringsersättning redovisas som övrig rörelseintäkt och självrisk som övrig administrationskostnad i resultatet. Beslutad men vid rapportperiodens slut ännu ej erhållen försäkringsersättning redovisas som upplupen intäkt i balansräkningen.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer bolagen bedriver sin verksamhet. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i årets resultat. Ikke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället.

Leasing

Operationell leasing

Leasing där en väsentlig del av riskerna och fördelarna med ägande behålls av leasegivaren klassificeras som operationell leasing. Betalningar som görs under leasingperioden kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna i samband med tecknandet av ett avtal redovisas i årets resultat som en minskning av leasingavgifterna linjärt över leasingperiodens löptid. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

Finansiell leasing

Leasingavtal där koncernen i allt väsentligt innehar ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet klassificeras som finansiell leasing. Vid leasingperiodens början redovisas finansiell leasing i balansräkningen till det lägre av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna. Avtal som klassificerats som finansiella leasingavtal i koncernen avser maskiner och bilar. Minimileaseavgifterna fördelas mellan räntekostnader och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Anläggningstillgångar som innehas enligt finansiella leasingavtal skrivs av med tillämpning av samma nyttjandeperioder som gäller för ägda tillgångar av liknande slag.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter består av ränteutgifter på finansiella placeringar, utdelningsintäkter och vinst vid avyttring av finansiella tillgångar. Ränteutgifter på finansiella instrument redovisas enligt effektivräntemetoden. Utdelningsintäkter redovisas när rätten till att erhålla utdelning fastställs. Resultat från avyttring av ett finansiellt instrument redovisas då de risker och fördelar som är förknippade med ägandet av instrumentet överförs till köparen och koncernen inte längre har kontroll över instrumentet.

Finansiella kostnader består av räntekostnader på upplåning, pensionskulder, leverantörsskulder samt bankavgifter och övriga finansiella kostnader. Lånekostnader redovisas i resultatet med tillämpning av effektivräntemetoden utom till den del de är direkt hänförliga till inköp, konstruktion eller produktion av en kvalificerad tillgång då de ingår i tillgångens anskaffningsvärde. Valutakursvinster och valutakursförluster redovisas netto.

Effektivräntan är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida kassaflöden under ett finansiellt instruments förväntade löptid till den finansiella tillgångens eller skuldens redovisade nettovärde.

Skatter

Koncernens totala skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital, varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Den aktuella skattekostnaden beräknas på basis av de skatteregler som på balansdagen är beslutade eller i praktiken beslutade i de länder där moderbolaget och dess dotterbolag är verksamma och genererar skattepliktiga intäkter. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt redovisas, enligt balansräkningsmetoden, på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och deras redovisade värden i koncernredovisningen. Den uppskjutna skatten redovisas emellertid inte om den uppstår till följd av en transaktion som utgör den första redovisningen av en tillgång eller skuld som inte är ett rörelseförvärv och som, vid tidpunkten för transaktionen, varken påverkar redovisat eller skattemässigt resultat. Uppskjuten inkomstskatt beräknas med tillämpning av skattesatser som har beslutats eller anvisats per balansdagen och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiseras eller den uppskjutna skattekulden regleras.

Uppskjutna skattefordringar på underskottsavdrag redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka underskotten kan utnyttjas.

Uppskjutna skattefordringar och skulder kvittas när det finns legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och skattekulder och när de uppskjutna skattefordringarna och skattekulderna hänförs sig till skatter debiterade av en och samma skattemyndighet och avser antingen samma skatteobjekt eller olika skatteobjekt, där det finns en avsikt att reglera saldona genom nettobetalingar.

Immateriella anläggningstillgångar

Forskning och utveckling

Utgifter som uppkommit i forskningsfasen kostnadsförs när de uppkommer. Utgifter avseende utvecklingsprojekt hänförliga till konstruktion och test av nya eller förbättrade produkter samt projekt för teknologisk- och plattformsutveckling redovisas som immateriella tillgångar då de uppfyller följande kriterier:

- det är tekniskt möjligt att färdigställa produkten så att den kan användas,
- företagets avsikt är att färdigställa produkten och att använda eller sälja den,
- det finns förutsättningar att använda eller sälja produkten,
- det kan visas hur produkten genererar troliga framtida ekonomiska fördelar,
- adekvata tekniska, ekonomiska och andra resurser för att fullfölja utvecklingen och för att använda eller sälja produkten finns tillgängliga, och
- de utgifter som är hänförliga till produkten under dess utveckling kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Immateriella tillgångar redovisas till anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade avskrivningar. Anskaffningsvärdet är summan av de direkta och indirekta utgifter som uppkommer från och med den tidpunkt då den immateriella tillgången uppfyller ovan nämnda kriterier. De aktiverade kostnaderna genereras främst internt och inkluderar direkta kostnader för nedlagt arbete samt direkt hänförliga andelar av indirekta kostnader. Avskrivning påbörjas när tillgången kan börja användas och befinner sig på den plats och i det skick företagsledningen avsett, det vill säga vid den tidpunkt då kommersiell produktion påbörjas. Nyttjandeperioden bedöms utifrån den period som de förväntade fördelarna beräknas komma företaget tillgodo, det vill säga under den tid som produktion beräknas ske. Nyttjandeperioden bedöms som regel inte kunna överstiga fem år och avskrivningar sker linjärt över denna tid.

Avskrivningar ingår i forsknings- och utvecklingskostnader. Utgifter för utveckling och forskning, som inte uppfyller kriterierna ovan, kostnadsförs i takt med att de uppkommer. Utgifter för utveckling som tidigare kostnadsförts redovisas inte som en tillgång i efterföljande perioder.

NOT I FORTSÄTTNING**Immateriella tillgångar – IT**

Förvärvade programvarulicenser, med en löptid på över ett år, och utgifter för utveckling av programvara, som bedöms generera framtida ekonomiska fördelar för koncernen, aktiveras och skrivs av under den bedömda nyttjandeperioden. Programvarulicenser aktiveras på basis av de kostnader som uppstår då den aktuella programvaran förvärvats, satts i drift och anpassats till koncernens verksamhet. Den bedömda nyttjandeperioden bedöms inte överstiga fem år och avskrivningar sker linjärt över denna tid. Utgifter för underhåll av programvara kostnadsförs när de uppstår.

Goodwill

Goodwill utgörs av det belopp varmed överförd ersättning överstiger det verkliga värdet på koncernens andel av det förvärvade dotterbolagets identifierbara nettotillgångar vid förvärvstillfället. Goodwill som uppstår i samband med förvärv av dotterbolag redovisas som en immateriell tillgång. Goodwill anses alltid ha en obestämd nyttjandeperiod och testas därför årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov istället för att löpande avskrivas. Goodwill redovisas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas på kassagenererade enheter vid prövning av eventuellt nedskrivningsbehov.

Varumärke

Utgifter för förvärvade varumärken balanseras och testas årligen för att identifiera eventuella nedskrivningsbehov, istället för att löpande avskrivas. Varumärken redovisas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar.

Det aktuella varumärket bedöms kunna nyttjas under en lång följd av år och livslängden kan ej bedömas tillförlitligt.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet på tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången samt egen tid för tillverkning av verktyg.

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma FM Mattsson Mora Group tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt.

Redovisat värde för en ersatt del tas bort från balansräkningen. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Varje del av en materiell anläggningstillgång med ett anskaffningsvärde som är betydande i förhållande till tillgångens sammanlagda anskaffningsvärde skrivs av separat. Inga avskrivningar görs på mark.

Avskrivningar på övriga tillgångar, görs linjärt enligt följande:

Industribyggnader	25 år
Övriga byggnader	25–50 år
Markanläggningar	20–26 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	5–10 år
Inventarier, verktyg och installationer	3–10 år
Övriga anläggningstillgångar	20 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod prövas vid varje rapportperiods slut och justeras vid behov. En tillgångs redovisade värde skrivs omgående ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högsta av en tillgångs verkliga värde efter avdrag för försäljningskostnader och dess nyttjandevärde.

Vinster och förluster vid avyttring av en materiell anläggningstillgång fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkten och det redovisade värdet och redovisas i övriga rörelseintäkter respektive övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

Finansiella instrument**Klassificering**

Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar och skulder i följande kategorier: finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, lånefordringar och kundfordringar samt övriga finansiella skulder. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången eller skulden förvärvades.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen är finansiella instrument som innehas för handel eller som vid det första redovisningstillfället identifieras som en post värderad till verkligt värde via resultaträkningen. Derivatinstrument (valutaterminer och ränteswappar) klassificeras som att de innehas för handel om de inte är identifierade som säkringar. FM Mattsson Mora Group tillämpar säkringsredovisning avseende råvaruderivat.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. De ingår i omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Koncernens "lånefordringar och kundfordringar" utgörs av kundfordringar, likvida medel samt de finansiella instrument som redovisas bland övriga fordringar.

Övriga finansiella skulder

Koncernens upplåning, leverantörsskulder och den del av övriga kortfristiga skulder som avser finansiella instrument klassificeras som övriga finansiella skulder.

Redovisning och värdering

Köp och försäljningar av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, det datum då koncernen förbinder sig att köpa eller sälja tillgången. Finansiella instrument redovisas första gången till verkligt värde plus transaktionskostnader, vilket gäller alla finansiella instrument som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas första gången till verkligt värde i balansräkningen, medan hänförliga transaktionskostnader redovisas i resultaträkningen. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet har fullgjorts eller på annat sätt utsläcks.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Lånefordringar och kundfordringar samt övriga finansiella skulder redovisas efter anskaffningstidpunkten till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Vinster och förluster till följd av förändringar i verkligt värde avseende kategorin finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen (derivatinstrument och kapitalförsäkringar), resultatredovisas i den period då de uppstår och ingår i rörelseresultatet eller finansnettot i resultaträkningen, beroende på karaktären hos den post som säkrats. Säkring av räntebetalningar redovisas inom finansnettot och säkringar av transaktioner inom rörelsen redovisas inom rörelseresultatet. Se nedan avseende redovisning när säkringsredovisning enligt IAS 39 tillämpas vid säkring av råvarupris.

NOT I FORTSÄTTNING

Kvittning av finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen, endast när det finns en legal rätt att kvitta de redovisade beloppen och en avsikt att reglera dem med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde (lånefordringar och kundfordringar)

Koncernen bedömer vid varje rapportperiods slut om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för en finansiell tillgång eller en grupp av finansiella tillgångar. En finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar har ett nedskrivningsbehov och skrivs ned endast om det finns objektiva bevis för ett nedskrivningsbehov till följd av att en eller flera händelser inträffat efter det att tillgången redovisats första gången och att denna händelse har inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången eller grupp av finansiella tillgångar som kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Nedskrivningen beräknas som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden diskonterade till den finansiella tillgångens ursprungliga effektiva ränta. Tillgångens redovisade värde skrivs ned och nedskrivningsbeloppet redovisas i koncernens resultaträkning. Om nedskrivningsbehovet minskar i en efterföljande period och minskningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffade efter att nedskrivningen redovisades, redovisas återföringen av den tidigare redovisade nedskrivningen i koncernens resultaträkning.

Derivatinstrument

Derivatinstrument redovisas i balansräkningen på affärsdagen och värderas till verkligt värde, både initialt och vid efterföljande omvärderingar. Den vinst eller förlust som uppkommer vid omvärdering redovisas i rörelseresultatet när kraven för säkringsredovisning inte uppfylls. Hela det verkliga värdet på ett derivatinstrument klassificeras som anläggningstillgång eller långfristig skuld när den säkrade postens återstående löptid är längre än 12 månader, och som omsättningstillgång eller kortfristig skuld när den säkrade postens återstående löptid understiger 12 månader.

Säkring av råvarupris

Koncernen köper in mässing (bestående av koppar och zink) för den egna produktionen. Råvarupriset på mässing säkras till viss del genom koppar- och zinkterminer. Den effektiva delen av förändringar i verkligt värde på terminskontrakten som uppfyller kraven på säkringsredovisning, redovisas i övrigt totalresultat. Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas i resultaträkningen inom rörelseresultatet.

När det säkrade prognosticerade inköpet av mässing redovisas i varulagret, återförs de vinster och förluster som tidigare redovisats i övrigt totalresultat och därmed ackumulerats i eget kapital, från eget kapital och övrigt totalresultat. Det realiserade värdet av säkringen inkluderas i anskaffningsvärdet för mässingen. Dessa tillgångsförda belopp kommer senare att redovisas i "kostnad sålda varor".

Säkring av rörliga räntebetalningar

FM Mattsson Mora Group har en möjlighet att säkra räntebetalningar genom ränteswap där rörliga räntebetalningar byts ut mot fasta räntebetalningar. Koncernen uppfyller inte kraven för säkringsredovisning varför eventuella förändringar i verkligt värde redovisas i finansnettot i resultaträkningen.

Säkring av transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i EUR, USD, DKK och NOK kan säkras ekonomiskt genom valutaterminskontrakt. FM Mattsson Mora Group uppfyller inte kraven för säkringsredovisning. Förändringarna i verkligt värde redovisas i posterna övriga rörelseintäkter och övriga rörelsekostnader i resultaträkningen inom rörelseresultatet.

Varulager

Varulagret består av råvaror och förnödenheter, varor under tillverkning och färdiga varor. Samtliga varor redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet för färdiga varor och varor under tillverkning består av kostnaden för råmaterial, direkt lön, andra direkta kostnader och hänförbara indirekta tillverkningskostnader (baserade på normal tillverkningskapacitet) justerat för effekterna av säkringsredovisning. Lånekostnader ingår inte. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in, först ut metoden (FIFU). Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för tillämpliga försäljningskostnader. Råvaror, komponenter och andra förnödenheter som innehas för användning i tillverkningen av varor skrivs inte ned under anskaffningsvärdet, om den slutprodukt i vilken de ingår förväntas kunna säljas till ett pris som motsvarar eller överstiger anskaffningsvärdet.

Kundfordringar

Kundfordringar är belopp som ska betalas av kunder för sålda produkter i den löpande verksamheten. Om betalning förväntas inom ett år eller tidigare, klassificeras de som omsättningstillgångar. Om inte, redovisas de som anläggningstillgångar.

Kundfordringar redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuell reservering för värdeminskning.

Likvida medel

I likvida medel ingår, i såväl balansräkningen som i rapport över kassaflöden, kassa, banktillgodohavanden och eventuella kortfristiga placeringar.

Nedskrivningar av tillgångar

Tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod, exempelvis goodwill och varumärken, eller tillgångar som ännu inte är färdiga för användning, skrivs inte av utan provas årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdenedgång närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde minskat med försäljningskostnader och dess nyttjandevärde.

Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter).

Resultat per aktie

Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året.

Avsättningar

Avsättningar skiljer sig från andra skulder genom att det råder ovisshet om betalningstidpunkt och beloppets storlek för att reglera avsättningen. Avsättningar redovisas i balansräkningen när koncernen har en legal eller informell förpliktelse till följd av tidigare händelser, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera åtagandet, och beloppet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

NOT 1 FORTSÄTTNING

När utflödet av resurser bedöms ske långt fram i tiden diskonteras det förväntade framtida kassaflödet och avsättningen redovisas till ett nuvärde.

Använd diskonteringsränta före skatt återspeglar en aktuell marknadsbedömning av det tidsberoende värdet av pengar och de risker som är förknippade med avsättningen. Den ökning av avsättningen som beror på att tid förflyter redovisas som räntekostnad.

Avsättningar redovisas i balansräkningen under övriga kort- och långfristiga skulder.

Upplåning

Upplåning redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Upplåning redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan erhållet belopp (netto efter transaktionskostnader) och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden, med tillämpning av effektivräntemetoden.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulder är förpliktelser att betala för varor och tjänster som har förvärvats i den löpande verksamheten från leverantörer. Leverantörsskulder klassificeras som kortfristiga skulder om de förfaller inom ett år eller tidigare. Om inte, redovisas de som långfristiga skulder.

Leverantörsskulder redovisas till nominellt belopp. Redovisat värde för leverantörsskulder förutsätts motsvara dess verkliga värde, eftersom denna post är kortfristig till sin natur.

Ersättningar till anställda

Pensionsförpliktelser

Koncernen har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Koncernen har inte några rättsliga eller informella förpliktelser att betala ytterligare avgifter om denna juridiska enhet inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänger samman med de anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder. En förmånsbestämd pensionsplan är en pensionsplan som inte är avgiftsbestämd. Utmärkande för förmånsbestämda planer är att de anger ett belopp för den pensionsförmån en anställd erhåller efter pensionering, vanligen baserat på en eller flera faktorer såsom ålder, tjänstgöringstid och lön.

Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av de förmånsbestämda förpliktelserna vid rapportperiodens slut minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna. Förmånsbestämda pensionsförpliktelser finns i moderbolaget i Sverige samt i dotterbolaget i Norge och beräknas årligen av oberoende aktuariar med tillämpning av den s.k. projected unit credit method. Nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelserna i Sverige fastställs genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden med användning av räntesatsen för bostadsobligationer som är utfärdade i samma valuta som ersättningarna kommer att betalas i, med löptider jämförbara med den aktuella pensionsförpliktelserna. I Norge används räntesatsen för företagsobligationer med förmånsrätt (OMF-ränta).

Förändringar i förpliktelsernas nuvärde som beror på ändrade aktuariella antaganden samt skillnader mellan förväntad och verklig avkastning på förvaltningstillgångarna behandlas som aktuariella vinster eller förluster.

För avgiftsbestämda pensionsplaner betalar koncernen avgifter till offentligt eller privat administrerade pensionsförsäkringsplaner på obligatorisk, avtalsenlig eller frivillig basis. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som personalkostnader när de förfaller till betalning. Förutbetalda avgifter redovisas som en tillgång i den utsträckning som kontant återbetalning eller minskning av framtida betalningar kan komma koncernen tillgodo.

Ersättningar vid uppsägning

Ersättningar vid uppsägning utgår när en anställds anställning sagts upp av koncernen före normal pensionstidpunkt eller då en anställd accepterar frivillig avgång i utbyte mot sådana ersättningar. En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas vid den tidigaste tidpunkten av när företaget inte längre kan dra tillbaka erbjudandet till de anställda eller när företaget redovisar kostnader för omstrukturering. Ersättningarna som beräknas bli reglerade efter tolv månader redovisas till dess nuvärde. Ersättningar som inte förväntas regleras helt inom tolv månader redovisas enligt långfristiga ersättningar.

Bonusplaner

Koncernen redovisar en skuld och en kostnad för bonus. Koncernen redovisar en avsättning när det finns en legal förpliktelse eller en informell förpliktelse på grund av tidigare praxis.

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

Rapport över kassaflöden

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Denna innebär att rörelseresultatet justeras för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar under perioden samt för eventuella intäkter och kostnader som hänförs till investerings- eller finansieringsverksamhetens kassaflöden.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Rättelse av fel

Som framgått av tidigare publicerade delårsrapporter har rättelser gjorts i enlighet med IAS 8.

En uppskjuten skatteintäkt redovisades tredje kvartalet 2014. Det har i efterhand konstaterats att denna transaktion var hänförlig till en händelse i Damixa som skedde före förvärvet. Rättelsen har påverkat eget kapital med –18,3 Mkr samt årets resultat 2014 med samma belopp och goodwill med motsvarande belopp. Rättelsen har påverkat vinst per aktie med 1,59 kr för helåret 2014.

NOT 2

MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Moderbolaget följer årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR2 Redovisning för juridiska personer. Även av rådet för finansiell rapportering utgivna uttalanden för noterade bolag tillämpas. Tillämpningen av RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen tillämpar samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen, Tryggandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Klassificering och uppställningsformer

Resultat- och balansräkning följer årsredovisningslagens uppställningsform. Rapport över förändring av eget kapital följer koncernens uppställningsform men ska innehålla de kolumner som anges i ÅRL. Uppställningsformerna för moderbolaget ger skillnad i benämningar; jämfört med koncernredovisningen, främst avseende finansiella intäkter och kostnader; avsättningar; och poster inom eget kapital.

NOT 2 FORTSÄTTNING

Andelar i dotterbolag

Andelar i dotterbolag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet inkluderas förvärvsrelaterade kostnader och eventuella villkorade köpeskillningar och förändringar av dessa. När det finns en indikation på att andelar i dotterbolag minskat i värde görs en beräkning av återvinningsvärdet. Är detta lägre än det redovisade värdet görs en nedskrivning. Nedskrivningar redovisas i posterna "Resultat från andelar i koncernbolag".

Leasade tillgångar

Samtliga leasingavtal, oavsett om de är finansiella eller operationella klassificeras som operationella leasingavtal.

Immateriella tillgångar

Samtliga utgifter för produktutveckling kostnadsförs i moderbolaget. Större projekt för anpassning och installation av programvarulicenser aktiveras.

Goodwill

Goodwill i moderbolaget avser förvärvsgoodwill efter en fusion mellan FM Mattsson AB och Mora Armatur AB. Baserat på de båda bolagens etablerade och starka varumärken har nyttjandeperioden bedömts till 20 år. Goodwill skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandeperioden.

Borgensåtagande/finansiella garantier

Moderbolaget har tecknat borgensförbindelser till förmån för dotterbolag. En sådan förpliktelse klassificeras enligt IFRS som ett finansiellt garantiavtal. För dessa avtal tillämpar moderbolaget lättnadsregeln i RFR 2 (IAS 39.p2), och redovisar därmed borgensförbindelsen som en ansvarsförbindelse. När moderbolaget bedömer att det sannolikt kommer att krävas en betalning för att reglera ett åtagande, görs en avsättning.

Pensionsförpliktelser

Vissa av moderbolagets pensionsförpliktelser täcks genom att försäkring tecknats hos försäkringsföretag. Övriga pensionsåtaganden finansieras genom skuldföring i balansräkningen och har inte säkerställts genom försäkring. Kapitalvärdet för dessa utgörs av nuvärdet av framtida förpliktelser och beräknas enligt aktuariella grunder. Kapitalvärdet redovisas som avsättning i balansräkningen. Räntedelen i pensionsskuldens förändring redovisas som finansiell kostnad. Övriga pensionskostnader belastar rörelseresultatet.

I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer som finansieras genom skuldföring i balansräkningen, så kallade ofonderade planer, än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkningen av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar och att aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen.

Uppskjuten skatt

Belopp som avsatts till obeskattade reserver utgör skattepliktiga temporära skillnader. På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning redovisas emellertid i en juridisk person den uppskjutna skatteskulden på obeskattade reserver som en del av de obeskattade reserverna. Även bokslutsdispositionerna i resultaträkningen redovisas inklusive uppskjuten skatt.

Rättelse av fel

I moderbolagets balansräkning har en obeskattad reserv hänförlig till byggnad funnits bokförd. Den obeskattade reserven ska istället fördelas mellan uppskjuten skatteskuld och fritt eget kapital. Rättelse har gjorts så att obeskattade reserver har minskats med 19,1 Mkr; uppskjuten skatteskuld har ökat med 4,2 Mkr och fritt eget kapital har ökat med 14,9 Mkr. Motsvarade justering i jämförelseåret är 20,4 Mkr; 4,5 Mkr och 15,9 Mkr. Effekten i resultaträkningen för 2014 är minus 1,3 Mkr före skatt och skatteeffekten 0,3 Mkr. Rättelsen i moderbolaget har inte påverkat koncernens räkenskaper.

NOT 3

FINANSIELL RISKHANTERING

Finansiella riskfaktorer

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för en mängd olika finansiella risker: marknadsrisk (omfattande valutarisk, ränterisk samt råvaruprisrisk), kreditrisk och likviditetsrisk. Samtliga dessa risker hanteras i enlighet med FM Mattsson Mora Groups finanspolicy. Koncernens övergripande strategi fokuserar på att minska potentiella ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat. Koncernen har en möjlighet att använda derivatinstrument för att minska viss riskexponering.

Marknadsrisk

Valutarisk

Valutarisk kan delas in i omräkningsrisk respektive transaktionsrisk. Med omräkningsrisk avses risken för att värdet i svenska kronor avseende nettoinvesteringar i utländska valutor fluktuerar på grund av förändringar i valutakurserna. Valutaexponering som uppstår från nettotillgångar i koncernens utlandsverksamheter valutasäkras ej.

Med transaktionsrisk avses påverkan på nettoresultatet och kassaflöden till följd av att värdet på operativa flöden i utländska valutor ändras vid förändringar i växelkurserna.

FM Mattsson Mora Groups valutapolicy är att minimera påverkan på koncernens resultat från kursförändringar mot SEK genom att koncentrera valutaexponeringen till moderbolaget samt att viss del av inköp och försäljning i utländsk valuta kan säkras ekonomiskt genom valutatermins-kontrakt. FM Mattsson Mora Group har huvudsakligen ett inflöde av NOK och DKK och ett nettoutflöde av EUR och USD. Detta innebär att koncernen kontinuerligt är exponerad för transaktionsrisk. 50 procent av kontrakterade flöden och/eller prognostiserade flöden i moderbolaget kan under en rullande 12-månadars period säkras ekonomiskt per valuta. Finansiell exponering på valutakonton i FM Mattsson Mora Group AB får enligt policy inte överstiga motvärdet av 5 Mkr per valuta och total nettoexponering får inte överstiga 10 Mkr.

Valutakursdifferenser som redovisats i resultaträkningen uppgår till:

Tkr	2015	2014
Övriga rörelseintäkter/kostnader	-12 103	-5 958
Finansnetto	-1 699	-2 580
Totalresultat (omräkningsdifferens)	-3 450	3 475
Summa	-17 252	-5 063

Koncernen har följande balansexponering för kundfordringar och andra fordringar:

Tkr	2015	2014
NOK	8 576	8 952
DKK	44 877	38 167
EUR	29 724	26 713
USD	23	632
Andra valutor	2 020	1 930
Summa	85 220	76 394

Koncernen har följande balansexponering för leverantörsskulder och övriga skulder:

Tkr	2015	2014
NOK	2 717	2 383
DKK	21 324	20 574
EUR	34 365	26 773
USD	5 534	4 738
Andra valutor	7 203	4 503
Summa	71 143	58 971

NOT 3 FORTSÄTTNING

Koncernen har följande balansexponering för likvida medel och checkkredit:

<i>Tkr</i>	2015-12-31	2014-12-31
NOK	8 991	8 077
DKK	12 476	18 100
EUR	-1 500	527
USD	-3 149	-3 668
Andra valutor	949	2 656
Summa	17 767	25 692

Känslighetsanalys rörelseresultat:

Lokal valuta, belopp i tusental	Totalt nettoflöde	Resultateffekt av 10% förändring mot SEK utan säkring
EUR	-3 732	2 822
USD	-5 064	5 620
NOK	37 262	-6 260
DKK	13 296	-1 515

* Revalvering av den svenska kronan.

Ränterisk

Koncernen har räntebärande finansiella tillgångar och skulder vars förändringar kopplat till marknadsräntor påverkar resultat och kassaflöde från den löpande verksamheten. Med ränterisk avses risken att förändringar i det allmänna ränteläget påverkar koncernens nettoresultat negativt. Koncernens ränterisk uppstår genom långfristig upplåning. Upplåning som görs med rörlig ränta utsätter koncernen för ränterisk avseende kassaflöde vilken delvis neutraliseras av kassamedel med rörlig ränta.

FM Mattsson Mora Groups ränteriskpolicy syftar till att reducera negativ påverkan av ränteförändringar på koncernens resultat. Placeringar får göras med räntebindning och löptid på maximalt 1 år. Vid nyupplåning fattar styrelsen beslut om hantering av ränterisk. Ränterisken bevakas för upplåning och leasing till rörlig ränta. Ränterisken ska enligt FM Mattsson Mora Groups policy begränsas till att inte ge en negativ resultateffekt på över 1 Mkr.

Koncernen kan hantera ränterisken avseende kassaflödet genom att använda ränteswappar med den ekonomiska innebörden att konvertera upplåning från rörliga till fasta räntor för viss del av upplåningen. Koncernen tar vanligtvis upp långfristiga lån till rörlig ränta och omvandlar dem genom ränteswappar till fast ränta som är lägre än om upplåning skett direkt till fast ränta. Ränteswapparna innebär att koncernen kommer överens med andra parter att, med angivna intervall, utväxla skillnaden mellan räntebelopp enligt fast kontrakt ränta och det rörliga räntebeloppet, beräknade på kontrakterade nominella belopp.

Koncernen har analyserat dess känslighet mot ränteförändringar. Genomförd analys visar att effekten på resultatet av en ränteökning med 1,0 procentenhet ger inga väsentliga negativa effekter.

Ränta hänförlig till avsättning för pensioner är ej beaktad.

Råvaruprisrisk

Av FM Mattsson Mora Groups totala kostnader för direkt material utgörs cirka en tredjedel av metallråvara ingående i egentillverkade och köpta komponenter.

I allt väsentligt är kostnaden för metallråvaror relaterad till legeringen mässing som består av cirka 60 procent koppar och 40 procent zink. FM Mattsson Mora Group har därmed betydande riskexponering mot prisförändringar avseende dessa metaller. Förbrukningen av mässing är cirka 1 900 ton per år. Av detta kommer 700 ton från återvinning av spån och skrot i den egna tillverkningen. Resterande 1 200 ton köps till marknadspris.

Riskhantering avseende råvarupriser inriktas mot att undvika spekulationsrisker och skapa förutsägbarhet på ett års sikt. Detta görs genom korta leveransavtal och löpande finansiella säkringar av cirka 25 procent av följande års behov. Policyn ändrades i slutet av 2015 till att säkringar ska göras motsvarande 50 procent av följande års behov. Gjorda säkringar under 2015 ligger kvar.

För det kommande året har FM Mattsson Mora Group behov av cirka 900 ton mässing som inte täcks av de finansiella säkringarna, vilket innebär att prisändring på koppar med 100 USD/ton motsvarar en förändring av rörelseresultatet med cirka 450 Tkr/år. Motsvarande värde för zink blir drygt 300 Tkr/år. FM Mattsson Mora Group har under senare år sett en ökad rörelse av marknadspriset på mässing och på längre sikt än ett år har därmed FM Mattsson Mora Group en prisrisk på mässing att hantera. Hela FM Mattsson Mora Groups förbrukning av 1 200 ton som köps till marknadspris plus i någon mån de cirka 800 ton mässing som ingår i komponenter som köps externt, är då exponerade för metallmarknadens utveckling.

Kreditrisk

Kreditrisk eller motpartsrisk är risken för att motparten i en finansiell transaktion inte fullgör sina förpliktelser på förfallodagen. FM Mattsson Mora Groups kreditrisk innefattar banktillgodohavanden, finansiella placeringar samt kundfordringar. FM Mattsson Mora Groups placeringspolicy är att minimera kreditrisk genom att placera endast i godkända likvida instrument, välja motparter med hög kreditrating samt använda instrument med hög likviditet. Placeringar kan göras kortfristig i svenska statsskuldväxlar eller KI- respektive AI-papper för statliga bolag, svenska banker och svenska kommuner.

Motpartsrisken avseende bankmedel och derivatinstrument är mycket låg då stora nordiska affärsbanker används.

Den övervägande finansiella risken i koncernen är kreditrisken i utstående kundfordringar. Koncernens kreditkontroll innebär att innan kredit lämnas genomförs en kreditkontroll. För tidigare kunder analyseras även nuvarande betalningssituation och historik. I de fall som kreditupplysning eller betalningshistorik visar brister erbjuder koncernen att leverans genomförs efter det att förskottsbetalning har erhållits.

För koncernens kreditförluster se not 22. Historiskt sett har koncernen haft små kreditförluster.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att koncernen saknar likvida medel för betalning av sina åtaganden avseende finansiella skulder. För att säkerställa en god betalningsberedskap för operativa verksamheten ska moderbolaget tillse att tillräcklig likviditet finns tillgänglig. Likviditetsbehovet beräknas i likviditetsprognoser. FM Mattsson Mora Groups strategi är att reducera extern upplåning, minimera rörelsekapitalet samt skapa en likviditetsreserv. Koncernens likviditetsreserv kan bland annat skapas genom bekräftade kreditfaciliteter och ska uppgå till minst 10 procent av omsättningen samt vara tillräcklig för att täcka likviditetsbehovet för minst 12 månader framåt.

Per den 31 december 2015 har koncernen likvida medel om 46 060 Tkr (26 403). Koncernen har kreditfaciliteter och extern upplåning. Framtida likviditetsbelastning i övrigt avser betalning av leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder. Framtida likviditetsbelastningar följs upp genom löpande prognoser.

Koncernen har följande ej utnyttjade kreditfaciliteter:

<i>Tkr</i>	2015	2014
Rörlig ränta:		
– löper ut inom ett år	125 579	111 148
– löper ut efter mer än ett år	–	–
Fast ränta:		
– löper ut inom ett år	–	–
	125 579	111 148
<i>Tkr</i>	2015	2014
Totalt utrymme	127 294	138 535
Utnyttjat utrymme	-1 715	-27 387
Outnyttjat utrymme	125 579	111 148

NOT 3 FORTSÄTTNING

Tabellen nedan visar de avtalsenliga odiskonterade kassaflödena från koncernens finansiella skulder och nettoreglerade derivatinstrument, som utgör finansiella skulder, uppdelade efter den tid som på balansdagen återstår fram till den avtalsenliga förfallodagen.

Tkr Per 31 december 2014	Mindre än 1 år	Mellan 1–5 år	Mer än 5 år
Skulder avseende finansiell leasing	6 385	11 084	108
Derivatinstrument	572	–	–
Leverantörsskulder och andra skulder	82 148	–	–
	89 105	11 084	108
Tkr Per 31 december 2015	Mindre än 1 år	Mellan 1–5 år	Mer än 5 år
Skulder avseende finansiell leasing	3 713	8 100	0
Derivatinstrument	838	–	–
Leverantörsskulder och andra skulder	113 100	–	–
	117 651	8 100	0

Hantering av kapitalrisk

Koncernens mål avseende kapitalstrukturen är att trygga koncernens förmåga att fortsätta sin verksamhet, så att den kan fortsätta att generera avkastning till aktieägarna och nytta för andra intressenter och upprätthålla en optimal kapitalstruktur för att hålla kostnaderna för kapitalet nere.

Koncernen bedömer kapitalet på basis av skuldsättningsgraden. Detta nyckeltal beräknas som nettoskuld dividerad med eget kapital. Nettoskuld beräknas som total upplåning (omfattande posterna kortfristig upplåning och långfristig upplåning i koncernens balansräkning) med avdrag för likvida medel.

Tkr	2015-12-31	2014-12-31 *
Total upplåning (not 25)	11 813	41 239
Pensionsskuld	118 952	121 090
Avgår: Likvida medel (not 23)	–46 060	–26 403
Nettoskuld	84 705	135 926
Eget kapital	348 444	321 319
Skuldsättningsgrad, %	24	42

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

Beräkning av verkligt värde

Redovisat värde, efter eventuella nedskrivningar, för kundfordringar och övriga fordringar samt leverantörsskulder och övriga skulder förutsätts motsvara deras verkliga värden, eftersom dessa poster är kortfristiga i sin natur.

De finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde i koncernen utgörs av derivatinstrument. Dessa instrument återfinns i nivå 2 i verkligt värde hierarkin, det vill säga det finns observerbara data för tillgången eller skulden antingen direkt genom till exempel prisnoteringar eller indirekt genom till exempel härledda prisnoteringar; men det finns inte noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar och skulder.

NOT 4

VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Uppskattningar av balansposters värden och bedömningar vid tillämpning av redovisningsprinciper utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Koncernen gör uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. De uppskattningar och antaganden som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår behandlas i huvuddrag nedan.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill, i enlighet med den redovisningsprincip som beskrivs i not 1. Återvinningsvärden för kassagenererande enheter har fastställs genom beräkning av nyttjandevärde. Nyttjandevärdet bygger på de kassaflöden efter skatt som bedöms genereras under enheternas återstående livslängd med antagande om evig livslängd. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras.

Prövningarna av goodwill genomförda per 31 december 2015 uppvisade inte något nedskrivningsbehov. Diskonteringsräntan utgår ifrån företagets genomsnittliga kapitalkostnad. En förändring av diskonterings-räntan med 3 procentenheter eller minskning av rörelsemarginalen med 3 procentenheter förändrar inte resultatet av prövningarna.

Pensionsförmåner

Pensionsförpliktelsernas nuvärde är beroende av ett antal faktorer som fastställs på aktuariell basis med hjälp av ett antal antaganden. I de antaganden som använts vid fastställande av nettokostnad (intäkt) för pensioner ingår diskonteringsräntan. Varje förändring i dessa antaganden kommer att inverka på pensionsförpliktelsernas redovisade värde.

Koncernen fastställer lämplig diskonteringsränta i slutet av varje år. Detta är den ränta som används för att fastställa nuvärdet av bedömda framtida utbetalningar som förväntas krävas för att reglera pensionsförpliktelserna. Vid fastställande av lämplig diskonteringsränta beaktar koncernen räntorna för stats- och bostadsobligationer som är uttryckta i den valuta i vilken ersättningarna kommer att betalas, och som har löptider som motsvarar bedömningarna för den aktuella pensionsförpliktelsen.

Andra viktiga antaganden rörande pensionsförpliktelser som ledningen måste göra i samband med den försäkringstekniska beräkningen av pensionsförpliktelser och pensionskostnader berör förväntad årlig löneökningstakt, förväntad personalomsättning, förväntad livslängd och förväntad årlig pensionsuppräknings.

Värdering av underskottsavdrag

Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för uppskjutna skattefordringar avseende skattemässiga underskottsavdrag. Dessutom undersöker koncernen ifall det är tillämpligt att aktivera nya uppskjutna skattefordringar avseende årets skattemässiga underskottsavdrag. Uppskjutna skattefordran redovisas endast för underskottsavdrag för vilka det är sannolikt att de kan nyttjas mot framtida skattepliktiga överskott och mot skattepliktiga temporära skillnader.

Garantireserver

Koncernen prövar kontinuerligt värdet av garantireserver i relation till beräknat behov. Reservering görs utifrån historisk statistik över felaktiga produkter. Garantireserven utgjorde 2,0 procent av nettoomsättningen per den 31 december 2015 (1,9 procent).

NOT 5 RÖRELSEFÖRVÄRV

Den 1 maj 2014 förvärvade koncernen 100 procent av aktierna i Damixa ApS, Danmarks ledande företag inom armaturer för kök, bad och dusch för 103,9 Mkr. Damixa ApS har verksamhet i 5 länder. Den intäkt från Damixa ApS-koncernen som ingår i koncernens resultaträkning sedan maj månad 2014 uppgår till 146,8 Mkr. Damixa ApS-koncernen bidrog också med ett resultat på 5,4 Mkr för samma period.

Förvärvsrelaterade kostnader om 2,8 Mkr ingår i övriga externa kostnader i koncernens resultaträkning för räkenskapsåret 2014.

I goodwillvärdet ingår värdet av synergieffekter och personalens kunskap.

Ingen del av redovisad goodwill förväntas vara avdragsgill vid inkomstbeskattning. Nedanstående tabell sammanfattar erlagd köpeskilling för Damixa ApS samt verkligt värde på förvärvade tillgångar och övertagna skulder. Förvärvsavtalet innehöll inga villkor avseende tilläggsköpeskilling. Förvärvsanalysen är slutgiltig.

Koncernens nettoomsättning hade varit 83,4 Mkr högre och rörelseresultatet 9,6 Mkr högre om förvärvet genomförts 2014-01-01.

Tkr	
Köpeskilling	
Likvida medel	103 875
Summa erlagd köpeskilling	103 875
Redovisade belopp på identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder	
Likvida medel	8 171
Immateriella anläggningstillgångar	312
Materiella anläggningstillgångar	7 965
Varulager	46 701
Kundfordringar och andra fordringar	55 673
Leverantörsskulder och andra skulder	-62 872
Varumärke	34 583
Uppskjutna skatteskulder, netto	-8 646
Summa identifierbara nettotillgångar	81 887
Goodwill*	21 988
	103 875

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

NOT 6 RÖRELSESEGMENTRAPPORTERING

Koncernens verksamhet delas upp i rörelsesegment baserat på vilka delar av verksamheten företagets högsta verkställande beslutsfattare följer upp. Då koncernledningen följer upp verksamhetens resultat och beslutar om resursfördelning utifrån länder utgör dessa koncernens rörelsesegment.

Koncernens interna rapportering är därför uppbyggd så att koncernledningen kan följa ländernas prestationer och resultat. Följande rörelsesegment har identifierats:

Rörelsesegment Norden

Segment Norden är en sammanslagning eftersom försäljningen i de fem länderna har likartade ekonomiska egenskaper:

- Nordiska marknaden är likartad genom att huvuddelen av försäljningen representerar det som kallas "ROT" och en mindre del av nybyggnation. Det kan finnas mindre variationer mellan respektive land men det är väldigt homogent.
- Huvuddelen av försäljningen går via grossister i respektive land enbart en liten del av försäljning sker direkt till återförsäljare
- I Norden säljer koncernen alla sina tre varumärken vilket inte görs i länder utanför Norden
- Konkurrenssituationen är likartad på de nordiska marknaderna
- Makroekonomiskt och geografiskt finns det flera likheter och stor integration mellan de nordiska länderna vilket särskiljer dem från övriga världen

Rörelsesegment International

Segment International är en sammanslagning av försäljningen i dotterbolagen i Tyskland, Nederländerna, Belgien, Singapore, Hongkong och Kina samt övrig exportförsäljning exempelvis Australien, Baltikum, UK etc. Segmentet har likartade ekonomiska förutsättningar genom att huvuddelen av försäljning går direkt till återförsäljare och inte via grossister.

Norden

Segmentet inkluderar försäljning på marknaderna Sverige, Norge, Danmark, Finland och Island. Försäljning av bolagets produkter sker via moderbolaget i Sverige, helägda dotterbolag i Norge, Danmark och Finland samt en distributör på Island och i Norge. Försäljningen representerade 88 procent av koncernens totala försäljning under 2015.

Nettoomsättningen för 2015 uppgick till 977 792 Tkr (858 165) och rörelseresultatet uppgick till 85 736 Tkr (51 403).

International

Segmentet inkluderar försäljning på marknaderna Tyskland, Holland, Belgien, Kina, Hongkong och Singapore som sker via helägda dotterbolag samt övriga marknader där försäljning sker via lokala distributörer. Segmentet representerade 12 procent av koncernens totala försäljning under 2015.

Nettoomsättningen för 2015 uppgick till 134 771 Tkr (110 840) och rörelseresultatet uppgick till -26 Tkr (-3 132).

2015	Norden	International	Totalt 2015
Nettoomsättning	977 792	134 771	1 112 563
Avskrivningar	-36 858	-127	-36 895
Rörelseresultat	85 736	-26	85 710
Finansnetto			-4 983
Resultat före skatt			80 727

2014	Norden	International	Totalt 2014
Nettoomsättning	858 165	110 840	969 005
Avskrivningar	-45 225	-226	-45 451
Rörelseresultat	51 403	-3 132	48 271
Finansnetto			-5 451
Resultat före skatt			42 820

Nettoomsättningen fördelar sig på typ av intäkter enligt följande:

KONCERNEN	2015	2014
Försäljning av varor	1 105 169	964 554
Försäljning av tjänster	866	776
Övriga intäkter	6 528	3 675
Koncernen totalt	1 112 563	969 005

MODERBOLAGET	2015	2014
Försäljning av varor	803 114	746 257
Försäljning av tjänster	3 622	763
Övriga intäkter	7 153	7 211
Moderbolaget totalt	813 889	754 231

	Nettoomsättning		Anläggningstillgångar	
KONCERNEN	2015	2014	2015	2014
Fördelning				
Sverige	693 158	638 355	333 022	334 472
Övriga	419 405	330 650	7 755	7 676
Totalt	1 112 563	969 005	340 777	342 148

Nettoomsättningen till koncernens tre största kunder motsvarar 60 procent. Summa anläggningstillgångar, andra än finansiella instrument och uppskjutna skattefordringar som nu är lokaliserade i Sverige uppgår till 333 022 Tkr (334 472) och summan av sådana anläggningstillgångar lokaliserade i övriga länder uppgår till 7 755 Tkr (7 676).

NOT 7**MODERBOLAGETS FÖRSÄLJNING TILL
OCH INKÖP FRÅN KONCERNBOLAG**

Moderbolaget har under året fakturerat dotterbolagen 106 011 Tkr (92 169) för varor och koncerngemensamma tjänster. Moderbolagets inköp från koncernbolag har uppgått till 150 Tkr (162) avseende koncertjänster.

NOT 8**ERSÄTTNINGAR TILL REVISORERNA**

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

<i>Tkr</i>		
KONCERNEN	2015	2014
PwC		
Revisionsuppdrag	36	571
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	32
Skatterådgivning	5	8
Övriga tjänster	41	1 450
KPMG		
Revisionsuppdraget	902	—
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	1 184	—
Skatterådgivning	402	—
Övriga revisorer		
Revisionsuppdraget	295	1 023
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	143	16
Skatterådgivning	0	27
Övriga tjänster	394	137
Koncernen totalt	3 402	3 264

<i>Tkr</i>		
MODERBOLAGET	2015	2014
PwC		
Revisionsuppdraget	—	500
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	—	32
Skatterådgivning	5	8
Övriga tjänster	41	1 450
KPMG		
Revisionsuppdraget	495	—
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	1 116	—
Skatterådgivning	402	—
Moderbolaget totalt	2 058	1 990

NOT 9**ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA**

<i>Tkr</i>		
KONCERNEN	2015	2014
Löner och andra ersättningar	233 159	217 931
Sociala avgifter	55 715	55 469
Pensionskostnader (not 26)	30 562	28 553
Koncernen totalt	319 436	301 953

Löner och andra ersättningar

	2015		2014	
	Löner och andra ersättningar (varav tantiem)	Pensionskostnader	Löner och andra ersättningar (varav tantiem)	Pensionskostnader
Styrelseledamöter, verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare	18 311 (1 720)	4 036	17 609 (0)	4 823
Övriga anställda (Varav tantiem)	214 848 (1 261)	26 526	200 322 (69)	23 730
Koncernen totalt	233 159	30 562	217 931	28 553

Könsfördelning i koncernen (inklusive dotterbolag) för styrelseledamöter och övriga ledande befattningshavare

	2015		2014	
	Antal på balansdagen	Varav män, %	Antal på balansdagen	Varav män, %
Styrelseledamöter, Verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare	26	65	25	72
Koncernen totalt	38		39	

<i>Tkr</i>		
MODERBOLAGET	2015	2014
Löner och andra ersättningar	163 071	157 778
Sociala avgifter	50 609	49 824
Pensionskostnader (not 27)	23 113	23 829
Moderbolaget totalt	236 793	231 431

Löner och andra ersättningar

	2015		2014	
	Löner och andra ersättningar (varav tantiem)	Pensionskostnader	Löner och andra ersättningar (varav tantiem)	Pensionskostnader
Styrelseledamöter, verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare	10 529 (1 408)	3 290	10 558 (0)	4 099
Övriga anställda (Varav tantiem)	152 542 (155)	19 823	147 220 (0)	19 730
Moderbolaget totalt	163 071	23 113	157 778	23 829

Medelantal anställda med geografisk fördelning per land

	2015		2014	
	Medelantal anställda	Varav kvinnor	Medelantal anställda	Varav kvinnor
Sverige	415	125	410	122
Hongkong	0	0	1	0
Summa moderbolag	415	125	411	122

Dotterbolag

Sverige	—	—	7	2
Danmark	72	30	80	31
Finland	13	4	10	3
Norge	13	2	14	2
Tyskland	18	2	18	6
Belgien	2	0	2	0
Holland	6	3	5	2
Kina	4	2	5	2
Singapore	2	0	1	0
Summa dotterbolag	130	43	142	46
Koncernen totalt	545	168	553	168

NOT 9 FORTSÄTTNING**Könsfördelning i moderbolaget**

	2015		2014	
	Antal på balansdagen	Varav män, %	Antal på balansdagen	Varav män, %
Styrelseledamöter	8	75	9	67
Verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare	6	83	8	88
Koncernen totalt	14		17	

Löner och andra ersättningar till ledande befattningshavare**Riktlinjer**

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämmans beslut. Ersättningen till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare ska bestå av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Med andra ledande befattningshavare avses de 6 personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. Den totala ersättningen ska motsvara den aktuella befattningsansvar och komplexitet samt befattningshavarens prestation. Rörlig ersättning ska baseras på rörelseresultatet för helåret. Den rörliga ersättningen ska vara maximerad, för verkställande direktören till högst 50 procent av grundlönen och för övriga ledande befattningshavare till högst 35 procent av grundlönen.

Villkor för VD

Verkställande direktören i moderbolaget har en premiebaserad pensionslösning med en årlig pensionspremie som motsvarar 30 procent av grundlön. Mellan bolaget och verkställande direktören i moderbolaget gäller en uppsägningstid på 12 månader vid uppsägning från bolagets sida och 6 månader vid uppsägning från VD:s sida. Vid uppsägning från bolagets sida är VD berättigad till lön och övriga anställningsförmåner under 12 månader, samt ett avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner.

VD från och med 2016-03-14 har tre månaders uppsägningstid vid uppsägning från VD:s sida och vid uppsägning från bolagets sida 24 månader uppsägningstid. I övrigt oförändrade villkor.

Ersättningar till andra ledande befattningshavare

För andra ledande befattningshavare finns sedvanliga pensionsutfästelser inom ramen för allmän pensionsplan. Dessutom avsätts ytterligare pensionspremie om 5 procent av grundlön.

Rörlig ersättning

För verkställande direktören och andra ledande befattningshavare baseras rörlig ersättning på koncernens rörelseresultat. Bonusbeloppet för 2015 för verkställande direktören motsvarade 24,5 procent av grundlönen (0). Bonusbeloppet för andra ledande befattningshavare utgår för 2015 med motsvarande 14,5 procent av grundlönen (0).

Ersättningar och övriga förmåner 2015, där ej annat anges är ersättningen från moderbolaget

Tkr	Grundlön/ styrelsearvode	Rörlig ersättning ¹⁾	Övriga förmåner ²⁾	Pensions- kostnad ³⁾	Övrig ersättning	Summa
Styrelseordförande Johnny Alvarsson (ledamot till och med 2015.05)	183	–	–	–	–	183
Styrelseledamot Christer Lenner (ordförande till och med 2015.05)	222	–	–	–	–	222
Styrelseledamot Erik Eriksson	145	–	–	–	–	145
Styrelseledamot Hans Åke Norås	145	–	–	–	–	145
Styrelseledamot Lars Erik Blom	145	–	–	–	–	145
Styrelseledamot Lotta Lundén	145	–	–	–	–	145
Styrelseledamot Anna Maria Rylander (t.o.m. 2015-11)	133	–	–	–	–	133
VD Claes Seldeby	2 360	578	96	800	–	3 834
Andra ledande befattningshavare (6 personer)						
– Ersättning från moderbolaget	5 643	830	459	2 490	–	9 422
– Ersättning från dotterföretag	1 976	273	298	214	–	2 761
Summa	11 097	1 681	853	3 504	–	17 135
–Varav ersättning från moderbolaget	9 121	1 408	555	3 290	–	14 374
–Varav ersättning från dotterföretag	1 976	273	298	214	–	2 761

Ersättningar och övriga förmåner 2014, där ej annat anges är ersättningen från moderbolaget

Tkr	Grundlön/ styrelsearvode	Rörlig ersättning ¹⁾	Övriga förmåner ²⁾	Pensions- kostnad ³⁾	Övrig ersättning	Summa
Styrelseordförande Christer Lenner	218	–	–	–	–	218
Styrelseledamot Erik Eriksson	135	–	–	–	–	135
Styrelseledamot Hans Åke Norås	270	–	–	–	–	270
Styrelseledamot Mats Hermansson (t.o.m. 2014-05-14)	50	–	–	–	–	50
Styrelseledamot Pernilla Wigren (t.o.m. 2014-05-14)	50	–	–	–	–	50
Styrelseledamot Johnny Alvarsson	165	–	–	–	–	165
Styrelseledamot Lars Erik Blom	270	–	–	–	–	270
Styrelseledamot Lotta Lundén (fr.o.m. 2014-05-14)	84	–	–	–	–	84
Styrelseledamot Anna Maria Rylander (fr.o.m. 2014-05-14)	84	–	–	–	–	84
VD Claes Seldeby	2 151	–	91	782	–	3 024
Andra ledande befattningshavare (7 personer)						
– Ersättning från moderbolaget	5 879	–	689	3 295	892	10 755
– Ersättning från dotterföretag	1 056	–	61	105	–	1 222
Summa	10 412	–	841	4 182	892	16 327
–Varav ersättning från moderbolaget	9 356	–	780	4 077	892	15 105
–Varav ersättning från dotterföretag	1 056	–	61	105	–	1 222

Ersättningar är angivna exklusive sociala avgifter. Under 2015 har styrelsens ordförande/styrelseledamoten Christer Lenner utöver ordinarie styrelsearvode erhållit ersättning för restid med totalt 50 Tkr (21). 2014 har ersättning för extra arbete i samband med förvärv av Damixa utgått till styrelseledamoten Hans Åke Norås med 135 Tkr, styrelseledamoten Lars Erik Blom med 135 Tkr och styrelseledamoten Johnny Alvarsson med 30 Tkr.

1) Rörlig ersättning avser kostnadsförd bonus.

2) Övriga förmåner är tjänstebil.

3) Inklusive löneskatt.

NOT 10**AVSKRIVNINGAR PER FUNKTION OCH RÖRELSENS KOSTNADER FÖRDELADE PÅ KOSTNADSSLAG**

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Kostnad sålda varor	22 013	22 990	14 772	14 098
Försäljningskostnader	700	445	119	161
Administrationskostnader	3 888	4 286	9 926	10 268
Forsknings- och utvecklingskostnader	10 620	17 730	453	495
Summa avskrivningar	36 895	45 451	25 270	25 022

Rörelsens kostnader fördelade på kostnadsslag

Tkr	KONCERNEN	
	2015	2014
Kostnad sålda varor	-548 155	-467 996
Ersättning till anställda	-311 533	-298 452
Avskrivningar	-36 895	-45 451
Övriga kostnader	-130 270	-108 835
Summa rörelsens kostnader	-1 026 853	-920 734

NOT 11**ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER/ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER**

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Övriga rörelseintäkter				
Vinst vid avyttring av materiella anläggningstillgångar	9	92	9	92
Valutakursdifferenser	3 954	9 004	3 954	9 001
Statliga stöd	–	30	–	30
Säkringar	–	184	–	184
Övriga rörelseintäkter	1 554	1 509	1 542	1 468
Övriga rörelseintäkter	5 517	10 819	5 505	10 775
Övriga rörelsekostnader				
Förlust vid avyttring av materiella anläggningstillgångar	-33	-7	-33	-5
Valutakursdifferenser	-16 057	-14 962	-15 916	-14 629
Säkringar	-417	0	-417	0
Övriga rörelsekostnader	-222	0	0	0
Övriga rörelsekostnader	-16 729	-14 969	-16 366	-14 634

NOT 12**FINANSIELLA INTÄKTER / FINANSIELLA KOSTNADER**

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Finansiella intäkter				
Ränteintäkter på banktillgodohavanden	458	165	47	149
Ränteintäkter från koncernbolag	–	–	25	61
Valutakursvinster	974	1 715	972	1 714
Verkligt värde vinst på ränteswappar	–	17	–	–
Övriga finansiella intäkter	654	2 310	536	185
Finansiella intäkter	2 086	4 207	1 580	2 109
Finansiella kostnader				
Räntekostnader på upplåning	-3 044	-4 407	-2 923	-4 388
Räntekostnader på finansiell leasing	-166	-95	–	–
Valutakursförluster	-2 673	-4 295	-1 836	-3 123
Övriga finansiella kostnader	-1 185	-861	-208	-217
Finansiella kostnader	-7 068	-9 658	-4 967	-7 728

Samtliga ränteintäkter och -kostnader är hänförliga till poster som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

NOT 13**INKOMSTSKATT/SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT**

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014*	2015	2014*
Aktuell skatt:				
Aktuell skatt på årets resultat	-16 412	-10 984	-14 975	-8 398
Justeringar avseende tidigare år	-641	-280	-641	-280
Summa aktuell skatt	-17 053	-11 264	-15 616	-8 678
Uppskjuten skatt (se not 17)	-2 083	-371	58	210
Inkomstskatt	-19 136	-11 635	-15 558	-8 469

Inkomstskatten på resultatet skiljer sig från det teoretiska belopp som skulle ha framkommit vid användning av vägd genomsnittlig skattesats för resultaten i de konsoliderade bolagen enligt följande:

%	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014*	2015	2014
Resultat före skatt, Tkr	80 727	42 819	49 582	28 464
Inkomstskatt beräknad enligt nationella skattesatser gällande för resultat i respektive land	22,7	22,7	22	22
Skatteeffekter av:				
– Ej skattepliktiga intäkter	-1,3	-0,4	-0,3	-0,5
– Ej avdragsgilla kostnader	3,0	3,7	8,4	7,8
Effekt av förändrad skattesats	-1,2	–	–	–
Skattemässiga underskott för vilka ingen uppskjuten skattefordran redovisats	0,5	1,3	–	–
Skattekostnad hänförlig till tidigare år	0,8	0,3	1,3	1,4
Övrigt	-0,8	-0,4		
Effektiv skatt	23,7	27,2	31,4	30,7

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

Vägd genomsnittlig skattesats för koncernen är 22,7 procent (22,7). Skattesats för moderbolaget uppgår till 22 procent (22).

NOT 14**RESULTAT PER AKTIE**

Resultat per aktie beräknas genom att det resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare divideras med ett vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier under perioden.

	2015	2014*
Resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare, Tkr	61 590	31 185
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier	11 445 100	11 445 100
Resultat per aktie (kronor)	5,38	2,72

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

NOT 15**IMMATERIELLA TILLGÅNGAR**

Tkr	Immateriella tillgångar utveckling	Övriga immateriella tillgångar – IT	Goodwill*	Varumärke	Summa
KONCERNEN					
Räkenskapsåret 2014					
Ingående redovisat värde	55 225	1 146	92 604	–	148 975
Inköp/upparbetning	15 102	223	–	–	15 325
Förvärv av rörelse	–	–	21 988	34 583	56 751
Nedskrivningar	–	–	–	–	–
Avskrivningar	-17 172	-550	–	–	-17 722
Utgående redovisat värde	53 155	819	114 592	34 583	203 149

Forts. not 15	Balanserade utvecklings- kostnader	Övriga immateriella tillgångar – IT	Goodwill*	Varumärke	Summa
Per 31 december 2014*					
Anskaffningsvärde	132 627	15 803	154 276	34 583	337 289
Akkumulerade avskrivningar	-79 472	-14 984	-39 684	–	-134 140
Redovisat värde	53 155	819	114 592	34 583	203 149
Räkenskapsåret 2015					
Ingående redovisat värde	53 155	819	114 592	34 583	203 149
Inköp/uppbyggnad	11 284	5 451	937	–	17 672
Förvärv av rörelse	–	–	–	–	–
Nedskrivningar	–	–	–	–	–
Avskrivningar	-10 167	-450	–	–	-10 617
Valutadifferenser	–	–	770	297	1 067
Utgående redovisat värde	54 272	5 820	116 299	34 880	211 271
Per 31 december 2015					
Anskaffningsvärde	143 911	21 254	155 984	34 880	356 028
Akkumulerade avskrivningar	-89 639	-15 434	-39 684	–	-144 757
Redovisat värde	54 272	5 820	116 299	34 880	211 271

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

Tkr	Övriga immateriella tillgångar – IT	Goodwill	Summa
MODERBOLAGET			
Räkenskapsåret 2014			
Ingående redovisat värde	–	59 534	59 534
Inköp/uppbyggnad	223	–	223
Nedskrivningar	–	–	–
Avskrivningar	–	-6 614	-6 614
Utgående redovisat värde	223	52 920	53 143
Per 31 december 2014			
Anskaffningsvärde	223	105 832	106 055
Akkumulerade avskrivningar	–	-52 912	-52 912
Redovisat värde	223	52 920	53 143
Räkenskapsåret 2015			
Ingående redovisat värde	223	52 920	53 143
Inköp/uppbyggnad	5 221	–	5 221
Omklassificeringar	230	–	230
Avskrivningar	–	-6 614	-6 614
Utgående redovisat värde	5 674	46 306	51 980
Per 31 december 2015			
Anskaffningsvärde	5 674	105 832	111 506
Akkumulerade avskrivningar	–	-59 526	-59 526
Redovisat värde	5 674	46 306	51 980

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill och varumärke

Bedömning av värdet av koncernens goodwillposter och varumärke sker uteslutande utifrån de kassagenererande enheternas nyttjandevärde. Nyttjandevärdet bygger på de kassaflöden efter skatt som bedöms generas under enheternas återstående livslängd med antagande om evig livslängd. De framtida kassaflödena som använts vid beräkning av respektive enhets nyttjandevärde baseras på de fem första åren i affärsplanen för 2016. Beräkning av nyttjandevärdet har utgått från omsättningstillväxt och bruttomarginal. Antaganden är baserade på historiska erfarenheter samt bedömning om framtiden. Därefter baseras kassaflödena på ett antagande om en årlig tillväxt om 2 procent (2). De prognostiserade kassaflödena har nuvärdesberäknats med en diskonteringsränta om 9,5 procent efter skatt (9,2), vilket motsvarar en diskonteringsränta före skatt om 12,2 procent (11,9). De prövade enheterna uppvisar samma risk och har därför samma diskonteringsränta.

Med en diskonteringsfaktor om 9,5 procent överstiger nyttjandevärdena redovisat värde för samtliga testade enheter. Således föreligger inget nedskrivningsbehov per 2015-12-31.

Samtliga enheters framtida kassaflöden baseras på samma antaganden. Koncernledningen bedömer att rimligt möjliga förändringar i dessa variabler (antaganden) i beräkningarna inte skulle ha så stor effekt att de var och en för sig skulle reducera återvinningsvärdet till ett värde som är lägre än det redovisade värdet.

Goodwill (Mkr) fördelad per kassagenererande enhet

Sverige	92,6
Danmark	23,7

Varumärke fördelad per kassagenererande enhet

Danmark	34,9
---------	------

NOT 16

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

<i>Tkr</i> KONCERNEN	Byggnader	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Summa
Räkenskapsåret 2014					
Ingående redovisat värde	48 490	53 152	24 092	8 971	134 705
Inköp	229	3 745	4 581	15 945	24 500
Förvärv av rörelse	169	3 468	2 907	1 382	7 926
Försäljning och utrangeringar	–	–4 717	–1 872	–	–6 589
Omklassificeringar	1 745	2 929	3 167	–7 944	–103
Omräkningsdifferenser	4	170	105	–	279
Avskrivningar	–2 564	–15 313	–9 852	–	–27 729
Nedskrivningar	–	–	–579	–	–579
Försäljning och utrangeringar	–	4 717	1 872	–	6 589
Utgående redovisat värde	48 073	48 151	24 421	18 354	138 999
Per 31 december 2014					
Anskaffningsvärde	124 068	466 460	134 448	18 354	748 025
Ackumulerade avskrivningar	–75 995	–418 309	–110 027	–	–609 025
Redovisat värde	48 073	48 151	24 421	18 354	138 999
Räkenskapsåret 2015					
Ingående redovisat värde	48 073	48 151	24 421	18 354	138 999
Inköp	–	5 056	3 878	9 572	18 506
Försäljning och utrangeringar	–	–1 727	–4 604	–	–6 331
Omklassificeringar	–	13 236	3 509	–16 975	–230
Omräkningsdifferenser	–31	–140	–210	–15	–396
Avskrivningar	–2 511	–15 012	–8 755	–	–26 278
Nedskrivningar	–	–	–321	–	–321
Försäljning och utrangeringar	–	1 019	4 538	–	5 557
Utgående redovisat värde	45 531	50 583	22 456	10 936	129 506
Per 31 december 2015					
Anskaffningsvärde	124 038	483 904	141 238	10 936	760 115
Ackumulerade avskrivningar	–78 507	–433 321	–118 782	0	–630 610
Redovisat värde	45 531	50 583	22 456	10 936	129 506
<i>Tkr</i> MODERBOLAGET	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Summa
Räkenskapsåret 2014					
Ingående redovisat värde	48 490	26 402	23 145	8 971	107 008
Inköp	229	3 745	3 309	15 739	23 022
Försäljningar och utrangeringar	–	–4 717	–1 872	–	–6 589
Omklassificeringar	925	2 929	2 764	–6 721	–103
Avskrivningar	–2 411	–8 016	–7 981	–	–18 408
Försäljning och utrangeringar	–	4 717	1 867	–	6 584
Utgående redovisat värde	47 233	25 060	21 232	17 989	111 514
Per 31 december 2014					
Anskaffningsvärde	123 075	391 347	119 619	17 989	652 030
Ackumulerade avskrivningar	–75 842	–366 287	–98 387	–	–540 516
Redovisat värde	47 233	25 060	21 232	17 989	111 514
Räkenskapsåret 2015					
Ingående redovisat värde	47 233	25 060	21 232	17 989	111 514
Inköp	–	3 086	3 460	7 046	13 592
Försäljningar och utrangeringar	–	–1 019	–463	–	–1 482
Omklassificeringar	–	12 725	2 672	–15 627	–230
Avskrivningar	–2 324	–8 987	–7 345	–	–18 656
Försäljning och utrangeringar	–	1 019	430	–	1 449
Utgående redovisat värde	44 909	31 884	19 986	9 408	106 187
Per 31 december 2015					
Anskaffningsvärde	123 075	406 139	125 288	9 408	663 910
Ackumulerade avskrivningar	–78 166	–374 255	–105 302	0	–557 723
Redovisat värde	44 909	31 884	19 986	9 408	106 187

NOT 16 FORTSÄTTNING

I posten Maskiner och andra tekniska anläggningar ingår leasingobjekt som koncernen innehar enligt finansiella leasingavtal med följande belopp:

	2015-12-31	2014-12-31
Anskaffningsvärden – finansiell leasing	61 852	61 012
Akkumulerade avskrivningar	–46 291	–40 382
Redovisat värde	15 561	20 630

Koncernen leasar ett antal maskiner och bilar enligt icke uppsägningsbara leasingavtal. Leasingperioderna är 3–7 år. (Se vidare not 32 Leasingavtal.)

NOT 17
UPPSKJUTEN SKATT

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014*	2015	2014
Uppskjuten skattekostnad avseende temporära skillnader	– 2 303	–5 763		–71
Uppskjuten skatteintäkt avseende temporära skillnader	220	5 544	58	–
Summa uppskjuten skatt i Resultaträkningen	–2 083	–219	58	–71

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

Förändring i uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder under året, som har redovisats i resultaträkningen, utan hänsyn tagen till kvittningar som gjorts inom samma skatterättsliga jurisdiktion, framgår nedan:

Tkr KONCERNEN						
Uppskjutna skatteskulder	Leasing	Immateriella tillgångar	Obeskattade reserver	Varulager och övrigt	Fordringar	Summa
Per 1 januari 2014	1 044	12 400	31 398	122	–	44 964
Rörelseförvärv	–	8 646	–	–	4 112	12 758
Redovisat i resultaträkningen	22	–576	464	–115	–	–205
Redovisat i Övrigt totalresultat	–	–	–	104	–	104
Per 31 december 2014*	1 066	20 470	31 862	111	4 112	57 621
Redovisat i resultaträkningen	–210	–826	1 076	–272	18	–214
Redovisat i Övrigt totalresultat	–	–	–	105	–	105
Per 31 december 2015	856	19 644	32 938	–56	4 130	57 512

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

Uppskjutna skattefordringar	Byggnader	Pensions-förpliktelser	Avsättningar	Skattemässiga underskott	Derivat-instrument	Varulager och övrigt	Summa
Per 1 januari 2014	396	6 645	0	23	103	208	7 375
Rörelseförvärv	4 787		256	2 388		2 422	9 853
Redovisat i resultaträkningen	–1 892	–179	–44	1 264	–3	–236	–1 090
Redovisat i Övrigt totalresultat	–	4 648	–	–	–100		4 548
Per 31 december 2014	3 291	11 114	212	3 675	0	2 394	20 686
Redovisat i resultaträkningen	–1 165	175	188	– 1108	31	11	–1 868
Redovisat i Övrigt totalresultat	–	–1 320	–	–	152	–	–1 168
Per 31 december 2015	2 126	9 969	400	2 567	183	2 405	17 650

NOT 17 FORTSÄTTNING

Tkr

MODERBOLAGET

Uppskjutna skatteskulder	Byggnader*	Derivat-instrument	Summa
Per 1 januari 2014	-4 495	0	-4 495
Redovisat i resultaträkningen	280	-29	251
Redovisat i Eget Kapital / Övrigt totalresultat	-	-105	-105
Per 31 december 2014*	-4 215	-134	-4 349
Per 1 januari 2015	-4 215	-134	-4 349
Redovisat i resultaträkningen	452	29	481
Redovisat i Övrigt totalresultat	-	105	105
Per 31 december 2015	-3 763	134	-3 763

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

Uppskjutna skattefordringar	Byggnader	Pensions-förpliktelser	Derivat-instrument	Summa
Redovisat i resultaträkningen	396	866	103	1 365
Redovisat i Övrigt totalresultat	-	-38	-3	-41
	-	-100	-100	-100
Per 31 december 2014	396	828	0	1 224
Per 1 januari 2015	396	828	0	1 224
Redovisat i resultaträkningen	-396	-58	30	-424
Redovisat i Övrigt totalresultat	-	-	152	152
Per 31 december 2015	0	770	182	952

NOT 18

ANDELAR I KONCERNBOLAG

Tkr

MODERBOLAGET

	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	110 977	8 263
Årets avyttringar /förvärv	-3	102 714
Utgående redovisat värde	110 974	110 977

Moderbolaget innehar andelar i följande dotterbolag:

Namn	Organisationsnr.	Säte	Kapital-andel, %	Antal aktier	REDOVISAT VÄRDE	
					2015-12-31	2014-12-31
Ostnor Danmark A/S ¹⁾	CVR nr 12758081	Köpenhamn, Danmark	100	40		6 489
FM Mattsson Mora Group Norge AS	980347745	Oslo, Norge	100	5 000	537	537
FM Mattsson Mora Group Finland Oy	FO-nr 1796012-0	Helsingfors, Finland	100	10	924	924
Mora Armatur Ltd ²⁾	5067847410978	S:t Petersburg, Ryssland	100			3
Mora GmbH	HRB 4708	Hamburg, Tyskland	100		225	225
FM Mattsson Mora Group Asia Ltd	1978636	Hongkong, Kina	100		85	85
FM Mattsson Mora Group Danmark ApS ¹⁾	502067-3876	Odense, Danmark	100 ³⁾	90 000	109 203	102 714
Summa					110 974	110 977

Rösträttsandelarna överensstämmer med kapitalandelarna.

1) Ostnor Danmark A/S har under 2015 fusionerats med FM Mattsson Mora Group Danmark ApS (tidigare Damixa ApS).

2) Likviderat under 2015.

3) FM Mattsson Mora Group AB äger samtliga 90 000 A-aktier; FM Mattsson Mora Group Danmark ApS har eget innehav av 10 000 B-aktier.

NOT 19

ÖVRIGA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Tkr		
MODERBOLAGET	Fordringar koncernbolag	Övriga långa fordringar
Per 1 januari 2014		
Ingående redovisat värde	2 570	3 939
Tillkommande	18 400	
Nedskrivning / betalning	-1 015	
Nedskrivning / värdeförändring		-175
Valutaomräkning	1 318	
Per 31 december 2014	21 273	3 764
Per 1 januari 2015		
Ingående redovisat värde	21 273	3 764
Tillkommande	976	
Nedskrivning / betalning	-1 081	
Nedskrivning / omvärdering	-5 981	
Nedskrivning / värdeförändring		-264
Valutaomräkning	-347	
Per 31 december 2015	14 840	3 500

NOT 20

FINANSIELLA INSTRUMENT PER KATEGORI

Tkr	Finansiella tillgångar som kan säljas	Säkrings-instrument	Lånefordringar och kundfordringar	Summa
KONCERNEN				
Tillgångar i balansräkningen 2014-12-31				
Kundfordringar			156 289	156 289
Övriga fordringar	5		6 154	9 919
Derivatinstrument		572		572
Likvida medel			26 403	26 403
Summa	5	572	188 846	193 183
Tillgångar i balansräkningen 2015-12-31				
Kundfordringar			176 331	176 331
Övriga fordringar	5		4 454	7 954
Derivatinstrument		8		8
Likvida medel			46 060	46 060
Summa	5	8	226 845	230 353

Kapitalförsäkringar har värderats till verkligt värde nivå 2, med hjälp att noterade marknadspriser, vilka handlas på en aktiv marknad.

Tkr	Säkrings-instrument	Övriga finansiella skulder	Summa
KONCERNEN			
Skulder i balansräkningen 2014-12-31			
Upplåning (exklusive finansiell leasing)		25 741	25 741
Skulder avseende finansiell leasing		15 498	15 498
Leverantörsskulder		82 148	82 148
Övriga skulder		0	0
Derivatinstrument	34		34
Summa	34	123 387	123 421
Skulder i balansräkningen 2015-12-31			
Upplåning (exklusive finansiell leasing)		0	0
Skulder avseende finansiell leasing		11 813	11 813
Leverantörsskulder		113 100	113 100
Övriga skulder		19	19
Derivatinstrument	838		838
Summa	838	124 932	125 770

Redovisat värde på kundfordringar, övriga fordringar, likvida medel, upplåning, skulder avseende finansiell leasing, leverantörsskulder och övriga skulder bedöms utgöra en rimlig approximation av verkligt värde.

NOT 21 DERIVATINSTRUMENT

KONCERNEN OCH MODERBOLAGET	2015-12-31		2014-12-31	
	Tillgångar	Skulder	Tillgångar	Skulder
Terminssäkring av råvaror	8	838	572	34
Summa	8	838	572	34
Kortfristig del	8	838	572	34

Derivatinstrument klassificeras som omsättningstillgångar eller kortfristiga skulder då löptiden på derivatinstrument understiger 12 månader.

(b) Terminssäkring av råvaror

	2015			2014		
	Ton	Nominellt värde utestående derivat, Tkr	Marknads- värde, Tkr 15-12-31	Ton	Nominellt värde utestående derivat, Tkr	Marknads- värde, Tkr 14-12-31
Koppar	113	4 907	4 439	132	6 160	6 474
Zink	80	1 230	1 086	94	1 437	1 604
Summa	193	6 137	5 525	227	7 597	8 078
Värdeförändring			-612			481
Resultat av realiserade säkringar			99			-293
Årets resultateffekt av säkringsredovisning:						
Övriga rörelseintäkter						184
Övriga rörelsekostnader			-417			

NOT 22 KUNDFORDRINGAR

Tkr	2015-12-31	2014-12-31
KONCERNEN		
Kundfordringar	176 777	156 880
Minus: reservering för osäkra fordringar	-446	-591
Kundfordringar – netto	176 331	156 289

Per den 31 december 2015 var kundfordringar, efter beaktande av reserv för osäkra fordringar, uppgående till 37 640 Tkr (28 598) förfallna. De förfallna fordringarna avser ett antal kunder vilka tidigare inte haft några betalningssvårigheter.

Åldersanalys av förfallna ej nedskrivna kundfordringar framgår nedan:

Tkr	2015-12-31	2014-12-31
1–30 dagar	36 291	26 183
31–60 dagar	689	1 337
> 61 dagar	660	1 078
Summa förfallna kundfordringar	37 640	28 598

Förändringar i reserven för osäkra kundfordringar är som följer:

Tkr	2015	2014
Per 1 januari	591	155
Reserv i förvärvade bolag	–	944
Reservering för osäkra fordringar	1	–
Fordringar som har skrivits bort under året som ej indrivningsbara	-20	-90
Återförda outnyttjade belopp	-126	-418
Per 31 december	446	591

Avsättningar till respektive återföringar av reserver för osäkra kundfordringar ingår i posten försäljningskostnader i resultaträkningen. Den maximala exponeringen för kreditrisk per balansdagen är det redovisade värdet för kundfordringar enligt ovan. Några säkerheter eller andra garantier för de på balansdagen utestående kundfordringarna finns ej.

NOT 23 LIKVIDA MEDEL/KASSA OCH BANK

I likvida medel i balansräkningen och kassaflödesanalysen ingår följande poster:

Tkr	2015-12-31	2014-12-31
KONCERNEN		
Kassa och bankmedel	46 060	26 403
Koncernen totalt	46 060	26 403
MODERBOLAGET	2015-12-31	2014-12-31
Kassa och bankmedel	25 176	–
Moderbolaget totalt	25 176	0

NOT 24 EGET KAPITAL

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter var har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor.

Säkringsreserv

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförligt till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

NOT 24 FORTSÄTTNING**Aktiekapital och övrigt tillskjutet kapital**

Tkr

MODERBOLAGET	A-aktier	B-aktier	Antal aktier	Aktiekapital
Per 31 december 2010	22 890	91 561	114 451	11 445
Per 31 december 2011	2 289 000	9 156 100	11 445 100	11 445
Omvandling	-228 800	228 800	11 445 100	
Inlösen	-457 900		-457 900	-458
Emission	457 900		457 900	458
Per 31 december 2012	2 060 200	9 384 900	11 445 100	11 445
Omvandling	-14 300	14 300	11 445 100	
Per 31 december 2013	2 045 900	9 399 200	11 445 100	11 445
Per 31 december 2014	2 045 900	9 399 200	11 445 100	11 445
Per 31 december 2015	2 045 900	9 399 200	11 445 100	11 445

A-aktierna har ett röstvärde på 10 röster/aktie och B-aktierna har ett röstvärde på 1 röst/aktie. Alla aktier som emitterats av moderbolaget är till fullo betalda. Enligt den utdelningspolicy som antagits av styrelsen i FM Mattsson Mora Group ska den ordinarie utdelningen till aktieägarna motsvara cirka 50 procent av årets resultat efter skatt förutsatt att soliditeten uppgår till minst 30 procent efter utdelningen. Undantag kan göras vid speciella omständigheter såsom förvärv. Beaktande sker även av FM Mattsson Mora Groups kapitalbehov, dess resultat, finansiella ställning, kapitalkrav samt aktuella konjunkturförhållanden. Styrelsen har för räkenskapsåret 2015 föreslagit en ordinarie utdelning om 3 Kr per aktie totalt 34,3 Mkr och en extra utdelning om 5 kr per aktie totalt 57,2 Mkr. För räkenskapsåren 2013 respektive 2014 lämnades en utdelning om 3 Kr per aktie. Under året har ingen förändring skett i koncernens kapitalhantering.

**NOT 25
UPPLÅNING**

Tkr

KONCERNEN	2015-12-31	2014-12-31
Långfristig		
Skulder avseende finansiell leasing (se not 32)	8 100	9 800
Kortfristig		
Checkräkningskredit (Avtalad kredit 127 294 (138 535))	–	25 741
Skulder avseende finansiell leasing (se not 32)	3 713	5 698
Summa upplåning	11 813	41 239

Covenant finns avseende koncernens soliditet som inte får understiga 25 procent.

MODERBOLAGET	2015-12-31	2014-12-31
Kortfristig		
Checkräkningskredit (Avtalad kredit 120 000 (120 000))	0	25 741
Summa upplåning	0	25 741

Per 2016-02-08 har checkräkningskrediten utökats till att maximalt uppgå till 200 Mkr.

**NOT 26
AVSÄTTNINGAR TILL PENSIONER**

Tkr

KONCERNEN	2015-12-31	2014-12-31
Förpliktelser i balansräkningen för:		
Pensionsförmåner förmånsbestämda (inkl. särskild löneskatt) netto	118 952	121 090
Övriga pensionsförpliktelser; försäkrade	3 676	3 941
Summa pensionsförpliktelser (inkl. särskild löneskatt)	122 628	125 031
Redovisning i resultaträkningen avseende:		
Kostnader för förmånsbestämda pensionsplaner (inklusive särskild löneskatt)	8 982	9 048
Kostnader för avgiftsbestämda pensionsplaner (inklusive särskild löneskatt)	21 580	19 505
Summa pensionskostnader	30 562	28 553

Pensionsförpliktelserna säkerställs genom avsättningar i balansrapporten i kombination med pensionskreditförsäkring.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Inom koncernen finns det förmånsbestämda pensionsplaner i Sverige och Norge där de anställda har rätt till ersättning efter avslutad anställning baserat på slutlön och tjänstgöringstid.

KONCERNEN	2015-12-31	2014-12-31
Nuvärdet av fonderade förpliktelser	12 569	13 089
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	-11 887	-10 600
Arbetsgivaravgift	96	351
Nettoskuld avseende fonderade förpliktelser	778	2 841
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	110 197	109 828
Nettoskuld avseende ofonderade förpliktelser	110 197	109 828
Säskild löneskatt	7 978	8 421

Förändringen i den förmånsbestämda förpliktelsen under året är följande:

KONCERNEN	2015	2014
Vid årets början	122 917	101 342
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	4 789	4 075
Övriga korrigeringar – flytt ITPK	–	-15
Räntekostnader	3 421	4 151
Aktuariella förluster(+)/vinster(-)		
– ändrade finansiella antaganden	-3 232	18 611
– erfarenhetsbaserade justeringar	-376	-2 262
Valutakursdifferenser	-1 275	-71
Utbetalda ersättningar	-3 478	-2 914
Vid årets slut	122 766	122 917

Förändringen i verkligt värde på förvaltningstillgångar under året är följande:

KONCERNEN	2015	2014
Vid årets början	10 600	9 446
Avkastning enligt diskonteringsränta	315	411
Utbetald pension samt administrationskostnader	-257	-275
Avkastning på förvaltningstillgångar		
exklusive räntetäckter	814	-154
Valutakursdifferenser	-968	-57
Avgifter från arbetsgivaren	1 383	1 229
Vid årets slut	11 887	10 600

NOT 26 FORTSÄTTNING

Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Vid utgången av 2015 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 153 procent (2014: 143 procent).

Förvaltningstillgångarna består av följande:

KONCERNEN	2015-12-31	2014-12-31
Aktier	1 081	1 049
Räntebärande värdepapper	8 835	7 738
Egendom	1 639	1 590
Övrigt	332	223
Summa	11 887	10 600
%	2015	2014
Den faktiska avkastningen på förvaltningstillgångar uppgick till:	3,3	3,0

För 2015 redovisas beräknad långsiktig avkastning.

De belopp som redovisas i resultaträkningen avseende förmånsbestämda planer är följande:

KONCERNEN	2015	2014
Tjänstgöring under innevarande år	4 789	4 075
Räntekostnader	3 421	4 151
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	-315	-411
Arbetsgivaravgift samt administrationskostnader	202	147
Särskild löneskatt	885	1 086
Summa (ingår i personalkostnader, not 9)	8 982	9 048

Den totala kostnaden 8 982 Tkr (9 048) ingår i posterna Kostnad för sålda varor; Försäljningskostnader; Administrationskostnader samt Forsknings- och utvecklingskostnader.

Livslängd

Antaganden beträffande livslängd baseras på offentlig statistik och erfarenheter i varje land. (Sverige då Norge så liten del)
Förväntat genomsnittligt antal återstående levnadsår vid pensionering vid 65 års ålder, på balansdagen, är följande:

	2015	2014
Män	23	23
Kvinnor	25	25

Per 31 december 2015 uppgick den genomsnittliga löptiden för förpliktelsen till 16 år (25).

De viktigaste aktuella antaganden som använts är följande:

	2015	2014
Diskonteringsränta, %	2,9	2,75
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar, %	3,3	4,1
Framtida löneökningar, %	3,0	3,0
Framtida pensionsökningar, %	1,5	1,5

Känslighetsanalys

I tabellen redovisas hur den redovisade förmånsbestämda planen påverkas vid möjliga förändringar av aktuariella antaganden per bokslutstidpunkten, övriga antaganden oförändrade:

	Minskning	Ökning
Diskonteringsränta, (0,5% förändring)	10 130	-8 904
Lön (0,5% förändring)	-4 535	5 924
Inflation (0,5% förändring)	-6 365	6 966
Livslängd (1 års förändring)	-3 802	3 798

För tjänstemän i Sverige tryggas ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension genom en försäkring i Alecta. För räkenskapsåret 2015 har bolaget inte haft tillgång till tillräcklig information för att kunna redovisa planen som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen ITP 2 som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Förväntade avgifter nästa rapportperiod för ITP 2-försäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 658 Tkr (2015: 645 Tkr).

NOT 27**AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKNANDE FÖRPLIKTELSE I MODERBOLAGET**

Bolagets pensionsplaner framgår av den beskrivning som finns i koncernens not 3. Avsättningar för pensioner fördelas enligt följande:

Tkr	2015-12-31	2014-12-31
Avsättningar enligt Tryggandelagen		
– FPG/PRI-pensioner	77 312	75 115
Avsättningar utanför Tryggandelagens regelverk	3 676	3 941
Summa avsättningar för pensioner	80 988	79 056

Specifikation av förändringar i balansräkningen avseende pensioner i egen regi:

	2015	2014
Nettoskuld vid årets början avseende pensionsåtaganden	75 115	70 747
I resultaträkningen redovisad kostnad för pensionering i egen regi	5 533	7 231
Pensionsutbetalningar	-3 336	-2 863
Nettoskuld vid årets slut	77 312	75 115

Nettoskulden enligt ovan redovisas i sin helhet i posten Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser i balansräkningen.

Specifikation över periodens kostnader och intäkter avseende pensioner:

Tkr	2015	2014
Pension i egen regi		
Kostnad för intjänande av pensioner med mera	2 713	3 001
Räntekostnad (beräknad diskonteringseffekt)	2 820	4 230
Resultateffekt av inlösen av förpliktelser med mera	0	0
Kostnad för pensionering i egen regi exkl. skatter	5 533	7 231
Övriga pensionskostnader	13 592	12 549
Särskild löneskatt på pensionskostnader	3 988	4 049
Summa pensionskostnader	23 113	23 829

Redovisad nettokostnad fördelar sig på följande sätt mellan resultaträkningens poster:

	2015	2014
Kostnad sålda varor	5 866	5 132
Försäljningskostnader	7 396	6 105
Administrations-, samt forsknings- och utvecklingskostnader	7 031	8 362
Finansiella poster	2 820	4 230
Redovisad nettokostnad	23 113	23 829

De viktigaste aktuariella antagandena som användes var följande:

Diskonteringsränta brutto, 4,0 procent (4,0).

Åtagandena är beräknade baserat på lönenivå gällande per respektive balansdag. Nästa års förväntade utbetalning avseende förmånsbestämda pensionsplaner uppgår till 3 595 Tkr.

NOT 28

AVSÄTTNINGAR

<i>Tkr</i> KONCERNEN	Garantier	Bortforsling och återställande av mark	Summa
Per 1 januari 2014	16 300	100	16 400
Redovisat i resultaträkningen:			
– tillkommande avsättningar	3 124	2 000	5 124
– återförda outnyttjade belopp	–200	–	–200
Utnyttjat under året	–800	–	–800
Per 31 december 2014	18 424	2 100	20 524
Per 1 januari 2015	18 424	2 100	20 524
Redovisat i resultaträkningen:	–	–	–
– tillkommande avsättningar	1 600	–	1 600
– återförda outnyttjade belopp	–	–	–
Utnyttjat under året	–215	–1 186	–1 401
Per 31 december 2015	19 809	914	20 723

<i>Tkr</i> KONCERNEN	2015	2014
Avsättningarna består av:		
Kortfristig del	1 971	3 639
Långfristig del	18 752	16 885
Summa	20 723	20 524

<i>Tkr</i> MODERBOLAGET	Uppskjuten skatt	Garantier	Återställande av mark	Pensions-förpliktelser	Övrigt	Summa
Per 1 januari 2014	–	16 300	100	74 881	0	91 281
Redovisat i resultaträkningen:						
– tillkommande avsättningar	134	–	1 700	4 175	300	6 309
– återförda outnyttjade belopp	–	–200	–	–	–	–200
Utnyttjat under året	–	–	–	–	–	–
Per 31 december 2014	134	16 100	1 800	79 056	300	97 390
Per 1 januari 2015	134	16 100	1 800	79 056	300	97 390
Redovisat i resultaträkningen:						
– tillkommande avsättningar	3 763	1 600	–	2 197	–	7 560
– återförda outnyttjade belopp	–	–	–	–	–	–
Utnyttjat under året	–134	–	–886	–265	–300	–1 585
Per 31 december 2015	3 763	17 700	914	80 988	0	103 365

<i>Tkr</i> MODERBOLAGET	2015	2014
Avsättningarna består av:		
Kortfristig del	914	2 234
Långfristig del	102 451	95 156
Summa	103 365	97 390

Garantier

Koncernen prövar kontinuerligt värdet av avsatta reserver i relation till beräknat behov. Reservering görs utifrån historisk statistik över felaktiga produkter. Garantireserven utgjorde 1,6 procent (1,9) av nettoomsättningen per den 31. december 2015. Garantitiden är 2 till 5 år.

NOT 29**UPPLUPNA KOSTNADER
OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER**

<i>Tkr</i>		
KONCERNEN	2015-12-31	2014-12-31
Upplupna löner	7 281	5 049
Upplupna semesterlöner	20 660	20 612
Upplupna sociala avgifter	8 365	9 571
Övriga poster inklusive kundbonus och rabatter	48 844	45 116
Koncernen totalt	85 150	80 347

<i>Tkr</i>		
MODERBOLAGET	2015-12-31	2014-12-31
Upplupna löner	7 042	4 919
Upplupna semesterlöner	18 683	18 498
Upplupna sociala avgifter	7 968	9 054
Övriga poster inklusive kundbonus och rabatter	46 190	39 360
Moderbolaget totalt	79 883	71 831

NOT 30**STÄLLDA SÄKERHETER**

<i>Tkr</i>		
KONCERNEN OCH MODERBOLAGET	2015-12-31	2014-12-31
Avseende avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
– Övriga långfristiga fordringar	3 496	3 760
Avseende skulder till kreditinstitut		
– Fastighetsinteckningar	17 750	17 750
– Företagsinteckningar	58 510	58 510
Koncernen och moderbolaget totalt	79 756	80 020

NOT 31**EVENTUALFÖRPLIKTELSE**

<i>Tkr</i>		
KONCERNEN	2015-12-31	2014-12-31
Övriga eventualförpliktelser	1 546	1 502
Koncernen totalt	1 546	1 502

I samband med förlängning av bolagets kreditförsäkring hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti för bolagets pensionsskuld, har säkerhet ställts för försäkringen. Säkringen utgörs av överhypotek i företagsinteckningsbrev och överhypotek i pantbrev i fast egendom.

<i>Tkr</i>		
MODERBOLAGET	2015-12-31	2014-12-31
Ansvarsförbindelse till förmån för övriga koncernbolag	8 764	20 513
Övriga eventualförpliktelser	1 546	1 502
Moderbolaget totalt	10 310	22 015

NOT 32**LEASINGAVTAL****Finansiell leasing**

Koncernens finansiella leasingavtal avser maskiner och bilar. Maskinernas leasingkontrakt löper på fem till sju år. Leasingkontrakten kan lösas i förtid eller till fastlagt restvärde vid leasingperiodens slut. Bilar leasas normalt under tre år. Leasade bilar kan lösas i förtid under avtalsperioden. Avtal för bilar förlängs om inte uppsägningsvillkor beaktas. Vidareuthyrning förekommer ej.

Förpliktelser att betala framtida finansiella leasingavgifter redovisas som lång- och kortfristig skuld. Minimileasavgifter fördelas mellan räntekostnader och amortering på den utestående skulden. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer. Räntenivåer varierar med Stibor 1 månad eller 3 månader.

Framtida minimileasavgifter enligt icke uppsägningsbara finansiella leasingavtal gällande vid rapportperiodens slut förfaller till betalning enligt följande:

<i>Tkr</i>			
KONCERNEN	2015	2014	
Inom ett år	3 996	6 101	
Senare än ett men inom fem år	8 406	10 391	
Senare än fem år	–	–	
Koncernen totalt	12 402	16 492	

Finansiella leasingsskulder förfaller till betalning enligt nedan:

KONCERNEN	Minimileaseavgifter	Ränta	Kapitalbelopp
2015			
Inom ett år	3 996	283	3 713
Mellan ett och fem år	8 406	306	8 100
Senare än fem år	–	–	–
2014			
Inom ett år	6 101	403	5 698
Mellan ett och fem år	10 390	590	9 800
Senare än fem år	–	–	–

Operationell leasing

Koncernen och moderbolagets operationella leasing avser i huvudsak truckar, bilar, kontorslokaler, servrar och telefonväxlar. Vidareuthyrning förekommer ej. Truckar leasas under fem eller sex år. Avtal för kontorslokaler, servrar och telefonväxlar förlängs om inte uppsägningsvillkor beaktas.

Framtida minimileaseavgifter enligt icke uppsägningsbara operationella leasingavtal gällande vid rapportperiodens slut förfaller till betalning enligt följande:

<i>Tkr</i>			
KONCERNEN	2015	2014	
Inom ett år	11 295	9 735	
Senare än ett, men inom fem år	20 644	14 566	
Senare än fem år	8 647	–	
Koncernen totalt	40 586	24 302	

Kostnader för operationell leasing i koncernen har under räkenskapsåret uppgått till 19 388 Tkr (17 541).

<i>Tkr</i>			
MODERBOLAGET	2015	2014	
Inom ett år	5 719	3 834	
Senare än ett men inom fem år	14 189	3 645	
Senare än fem år	8 647	–	
Moderbolaget totalt	28 556	7 479	

Kostnader för operationell leasing i Moderbolaget har under räkenskapsåret uppgått till 4 371 Tkr (7 317).

NOT 33 OBESKATTADE RESERVER

Tkr	2015-12-31	2014-12-31*
MODERBOLAGET		
Akkumulerade skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan:		
– Maskiner och inventarier	27 327	23 635
Periodiseringsfond	105 265	102 007
Moderbolaget totalt	132 592	125 642

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

NOT 34 RESULTAT FRÅN ÖVRIGA VÄRDEPAPPER OCH FORDRINGAR SOM ÄR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Tkr	2015	2014
MODERBOLAGET		
Resultat från andelar i koncernbolag:		
Nedskrivning av lån	–5 863	–
Moderbolaget totalt	– 5 863	–
Valutakursdifferenser	–347	1 318
Verkligt värde förlust ränteswappar	0	0
Moderbolaget totalt	–347	1 318

NOT 35 BOKSLUTSDISPOSITIONER

Tkr	2015-12-31	2014-12-31*
MODERBOLAGET		
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	–3 692	3 718
Avsättning till periodiseringsfond	–22 689	–12 723
Upplösning av periodiseringsfond	19 431	5 624
Moderbolaget totalt	–6 950	–3 381

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

NOT 36 SPECIFIKATIONER TILL RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN

Tkr	2015	2014
KONCERNEN		
Vinst/förlust vid avyttring av materiella anläggningstillgångar	385	–86
Avsättning till pensioner	2 528	23 817
Övriga avsättningar	1 186	1 200
Derivatinstrument	–30	0
Övrigt	–7 930	7 451
Koncernen totalt	–6 233	32 382

Tkr	2015	2014
MODERBOLAGET		
Vinst/förlust vid avyttring av materiella anläggningstillgångar	25	–86
Avsättning till pensioner	1 932	4 175
Övriga avsättningar	414	1 800
Nedskrivningar av lån koncernbolag	5 863	–
Övrigt	865	1 410
Moderbolaget totalt	9 099	7 299

NOT 36 FORTSÄTTNING

Betalda och erhållna räntor

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Erhållen ränta	2 086	4 207	1 579	2 109
Erlagd ränta	–7 068	–9 658	–4 967	–7 728

Transaktioner som inte medför betalningar

Tkr	2015	2014
Förvärv av tillgång genom finansiell lease	1 970	0

NOT 37 NÄRSTÅENDE

Närstående relationer

Moderbolaget har en närstående relation med sina dotterföretag, se not 7.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Löner och andra kortfristiga ersättningar	14 109	11 563	11 562	10 446
Ersättningar vid uppsägning	–	892	–	892
Ersättningar efter avslutad anställning	3 539	4 204	3 325	4 099
Summa	17 648	16 659	14 887	15 437

Uppgifter om ersättningar till respektive nyckelperson i ledande ställning, se not 9.

Koncernens resultat- och balansräkningar kommer att föreläggas årsstämman 2016-05-12 för fastställelse.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Mora den 23 mars 2016

Johnny Alvarsson
Styrelseordförande

Fredrik Skarp
Verkställande direktör

Lars Erik Blom
Styrelseledamot

Erik Eriksson
Styrelseledamot

Christer Lenner
Styrelseledamot

Lotta Lundén
Styrelseledamot

Hans Åke Norås
Styrelseledamot

Staffan Gryting
Arbetslagarrepresentant

Ellinor Sparby
Arbetslagarrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats den 23 mars 2016

KPMG AB

Helena Arvidsson Älgne
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsstämman i FM Mattsson Mora Group AB (publ.), org.nr 556051-0207

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för FM Mattsson Mora Group AB (publ.) för år 2015. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 32–70.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards (IFRS) såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter; vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisor väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Övriga upplysningar

Revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för år 2014 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad den 25 februari 2015 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för FM Mattsson Mora Group AB (publ.) för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Mora den 23 mars 2016
KPMG AB

Helena Arvidsson Älgne
Auktoriserad revisor

LEDNINGSGRUPP

FREDRIK SKARP

Född 1975

VD sedan mars 2016

Utbildning/bakgrund: Fredrik har en PhD i industriell marknadsföring och inköp från Chalmers och en BsC i industriell ekonomi från Högskolan Dalarna. Han kommer närmast från befattningen som VD för Scanmast och var dessförinnan under flera år VD för Morakniv AB. Tidigare verksam under en tioårsperiod inom SSAB på flera olika chefspositioner i Sverige och internationellt.

Pågående uppdrag: Styrelseledamot i Mora of Sweden AB, Swerea Mefos AB samt Siljan Turism AB.

Aktieinnehav: 0

ANNA-CARIN BJELKEBY

Född 1966

Ekonomi- och finansdirektör sedan 2013

Utbildning/bakgrund: Anna-Carin är utbildad civilekonom från Handelshögskolan i Umeå. Hon har även läst handelsrätt vid Handelshögskolan i Stockholm. Anna-Carin har arbetat som auktoriserad revisor på PwC och var delägare i byrån (2003–2013).

Pågående uppdrag: –

Aktieinnehav: 3 500 B-aktier

NICLAS BRANDSHAGE

Född 1967

Försäljningsdirektör sedan 2012 och anställd sedan 1999

Utbildning/bakgrund: Niclas är utbildad civilekonom från Handelshögskolan vid Göteborgs universitet. Niclas har tidigare varit tf VD i Ostnor Norge AS samt tidigare varit nordisk försäljningsdirektör och Sverigechef i Ostnor AB.

Pågående uppdrag: –

Aktieinnehav: 4 200 B-aktier

MIKAEL HANSSON

Född 1959

Forsknings- och utvecklingsdirektör sedan 2003 och anställd sedan 2000

Utbildning/bakgrund: Mikael är utbildad civilingenjör (maskinteknik) från Tekniska högskolan i Linköping. Han var under perioden 2000–2003 teknisk chef för Mora Armatur AB.

Pågående uppdrag: Mikael är styrelseordförande i branschföreningen Svensk Armaturindustri.

Aktieinnehav: 8 000 B-aktier

OLE SANDER

Född 1963

VD för FM Mattsson Mora Group Danmark ApS sedan juni 2014 och anställd sedan 2013

Utbildning/bakgrund: Ole är utbildad ingenjör från Ingeniør Højskolen Københavns Teknikum. Han har även genomgått Executive Management Programme, INSEAD.

Pågående uppdrag: Ole är styrelseledamot i Veltek AVA Group.

Aktieinnehav: 4 000 B-aktier

PETER WENNERSTEIN

Född 1974

Tf VD mellan december 2015 och mars 2016 och Marknadsdirektör sedan 2014

Utbildning/bakgrund: Peter är utbildad civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm. Han har även genomgått High Potentials Leadership Program från Harvard Business School. Peter har tidigare varit Senior Consultant på Navigate samt Global Brand Manager på DeLaval.

Pågående uppdrag: –

Aktieinnehav: 6 000 B-aktier

MATS WESTMAN

Född 1957

Tf Produktionsdirektör sedan 2014 och anställd sedan 2008

Utbildning/bakgrund: Mats har en tvåårig utbildning inom el/tele samt en ettårig utbildning inom ASEA. Innan Mats blev produktionsdirektör arbetade han som produktionschef under perioden 2008–2013.

Pågående uppdrag: –

Aktieinnehav: 13 500 B-aktier

REVISORER

KPMG

Huvudansvarig revisor Helena Arvidsson Älgne, född 1962.

Huvudansvarig revisor i FM Mattsson Mora Group sedan årsstämman 2015. Helena är auktoriserad revisor och medlem i FAR.

Andra revisionsuppdrag som Helena har är Seco Tools, Sandvik Heating Technology, Cybercom Group med flera.

Aktieinnehav per den 31 december 2015

STYRELSE

JOHNNY ALVARSSON

Född 1950

Styrelseordförande sedan 2015 och styrelseledamot sedan 2012

Utbildning/bakgrund: Johnny är utbildad civilingenjör. Sedan 2004 är han VD för Indutrade Aktiebolag, ett bolag noterat på Nasdaq Stockholm. Johnny har tidigare varit VD för börsbolagen Zeteco Aktiebolag (1988–2000) och Elektronikgruppen BK Aktiebolag (2000–2004).

Pågående uppdrag: Johnny är VD och styrelseledamot i Indutrade Aktiebolag. Han är även styrelseordförande i ett antal dotterbolag i Indutradekoncernen samt styrelseledamot i VBG Group AB.

Aktieinnehav: 25 000 B-aktier

Oberoende från såväl bolaget och bolagsledningen som från större aktieägare.

LARS ERIK BLOM

Född 1960

Styrelseledamot sedan 2013

Utbildning/bakgrund: Lars Erik har en civilekonomexamen från Stockholms universitet. Han har erfarenhet från LK Finans AB där han för närvarande är VD.

Pågående uppdrag: Lars Erik är VD och styrelseledamot i LK Finans Aktiebolag. Han är även styrelseordförande i LK Systems AB, Lagerstedt & Krantz AB, LK PEX Aktiebolag, Deltra Delgivning AB, TSS Holding AB, D-K Intressenter AB samt styrelseledamot i Temperature Sensitive Solutions Systems Sweden AB, Järntorget Byggtressenter Aktiebolag, its nordic AB, Connecting Capital Holding AB och Norvatek Invest AB. Projektengagemang i Stockholm AB

Aktieinnehav: Lars Erik äger 9,91 procent av bolaget LK Finans AB som i sin tur äger 228 900 A-aktier samt 934 610 B-aktier

Oberoende från såväl bolaget och bolagsledningen men inte från större aktieägare.

ERIK ERIKSSON

Född 1959

Styrelseledamot sedan 2003

Utbildning/bakgrund: Erik är utbildad gymnasieingenjör i Borlänge och Mora. Han är sedan 2007 VD i Mattsson Metal AB. Innan dess arbetade han med projektledning i Osnor Production Aktiebolag från 2003 till 2007 och som produktionschef i FM Mattsson AB från 1997 till 2003.

Pågående uppdrag: Erik är VD i Mattsson Metal AB.

Aktieinnehav: 41 200 A-aktier samt 28 900 B-aktier

Oberoende från såväl bolaget och bolagsledningen men inte från större aktieägare.

CHRISTER LENNER

Född 1947

Styrelseledamot sedan 2009, varav som ordförande 2009–2015

Utbildning/bakgrund: Christer har en teknisk examen från Borlänge. Sedan mars 2009 och fram till maj 2013 var han anställd som koncernchef för Siljan-koncernen. Christer har över 25 års erfarenhet från internationell verkstadsindustri. Han har tidigare varit koncernchef för Gunnebo Industrier från 2002 till 2009.

Pågående uppdrag: Christer är styrelseordförande i Mattsson Metal AB, Aktiebolaget Nybrogrus och Quttabo Recycling AB samt även styrelseledamot i Siljan Timber AB, Blyberg Timber AB, Mora Trading Christer Lenner Aktiebolag, Siljan Wood Products AB, Siljan Skog AB, Stenbäckan Konsult AB, iCell AB (publ), Siljan Group AB samt styrelseledamot i Gunnebo Industrier Aktiebolag.

Aktieinnehav: 40 600 B-aktier

Oberoende från såväl bolaget och bolagsledningen som från större aktieägare.

LOTTA LUNDÉN

Född 1957

Styrelseledamot sedan 2014

Utbildning/bakgrund: Lotta Lundén har en fil. kand. i ekonomi från Linköpings universitet. Hon är grundare av och partner i Konceptverkstan och har över 20 års erfarenhet från ledande befattningar både i svenska och internationella bolag främst inom IKEA men även som Managing Director för Guldfynd Sverige AB och General Manager för Coop Forum.

Pågående uppdrag: Lotta Lundén är styrelseledamot i Bergendahl o Son AB, Twilfit AB, Karl-Adam Bonniers Stiftelse och Boozt AB.

Aktieinnehav: 0

Oberoende från såväl bolaget och bolagsledningen som från större aktieägare.

HANS ÅKE NORÅS

Född 1944

Styrelseledamot sedan 2009

Utbildning/bakgrund: Hans Åke är utbildad civilekonom från Handelshögskolan i Göteborg. Han har 25 års erfarenhet som VD och styrelseordförande i företag inom industri och handel. Under åren 2002 till 2009 var han VD i Atle Industri AB.

Pågående uppdrag: Hans Åke är VD i CNN Clarhäll Norås & Norås Consulting AB. Han är även styrelseledamot i CNN Clarhäll Norås & Norås Consulting AB, Norped AB samt styrelsesuppleant i Brännholmen Capital Aktiebolag.

Aktieinnehav: 77 000 B-aktier

Oberoende från såväl bolaget och bolagsledningen som från större aktieägare.

STAFFAN GRÝTING

Född 1968

Arbetsagarrepresentant (IF Metall) i styrelsen sedan 2005

Pågående uppdrag: 0

Aktieinnehav: 0

Oberoende från såväl bolagsledningen som från större aktieägare.

ELLINOR SPARBY

Född 1971

Arbetsagarrepresentant (Unionen) i styrelsen sedan 2014

Pågående uppdrag: 0

Aktieinnehav: 0

Oberoende från såväl bolagsledningen som från större aktieägare.

Aktieinnehav per den 31 december 2015

DEFINITIONER

BOLAGET

FM MATTSSON MORA GROUP

FM Mattsson Mora Group AB (publ), org.nr 556051-0207 eller den koncern i vilken FM Mattsson Mora Group AB (publ) är moderbolag.

BLANDARMARKNADEN

Marknaden för köks-, tvättställs-, badkars- och duschblandare, trädgårdskranar, rörkopplingar samt tillbehör.

BNP

Bruttonationalprodukt

DAMIXA

Varumärket Damixa

DAMIXA APS / DAMIXA APS-KONCERNEN

Avser bolaget Damixa ApS och dess dotterbolag.

ECOSAFE

Ett helhetskoncept för produktens hela livscykel som utvecklats av FM Mattsson Mora Group där material och processer väljs som minimerar miljöbelastningen.

FÖRVÄRVET

Bolagets förvärv av Damixa ApS-koncernen som skedde i maj 2014.

GDS

Gör-det-själv

IFRS

International Financial Reporting Standards.

FÖRESKRIVANDE LEDET

Det föreskrivande ledet består av arkitekter och VVS-konsulter och kan påverka försäljningen av blandare genom att föreskriva eller rekommendera vilken typ av blandare som ska installeras i ett byggprojekt. Det föreskrivande ledet arbetar på uppdrag av en beställare, exempelvis ett byggbolag.

KODEN

Svensk kod för bolagsstyrning.

KONCERNEN

Den koncern där bolaget är moderbolag.

LEAN PRODUCTION

Filosofi om effektiv resursallokering där principen är att alla faktorer i produktionsprocessen som inte skapar mervärde för kunden ska elimineras.

OEM

Original Equipment Manufacturers. Dessa säljer helhetslösningar inklusive blandare till exempelvis köksbutiker, byggvaruhus, modulbyggare eller slutkonsument. OEM köper in antingen från tillverkare eller via grossist och säljer i eget varumärke.

PRIVATE LABEL

Produkter som köps in från externa tillverkare men säljs under ett annat bolags varumärke.

ROT / ROT-SEKTORN/SEGMENTET

Renovering, om- och tillbyggnad / Segmentet renovering, om- och tillbyggnad på byggmarknaden.

VALUTOR

DKK

Danska kronor

EUR

Euro

NOK

Norska kronor

SEK

Svenska kronor

USD

Amerikanska dollar

NYCKELTALSDEFINITIONER

SOLIDITET

Eget kapital i förhållande till balansomslutningen.

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL

Resultat efter skatt i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

AVKASTNING PÅ SYSSELSATT KAPITAL

Rörelseresultat plus ränteintäkter i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital (balansomslutning med avdrag för ej räntebärande skulder och avsättningar).

NETTOSKULD

Summan av räntebärande skulder och räntebärande avsättningar med avdrag för likvida medel.

RÖRELSEKAPITAL

Summan av varulager inklusive PIA och rörelsefordringar med avdrag för rörelseskulder.

RÖRELSEMARGINAL

Rörelseresultat i förhållande till nettoomsättning.

VINSTMARGINAL

Resultat före skatt i förhållande till nettoomsättning.

SYSSELSATT KAPITAL

Balansomslutningen minus ej räntebärande skulder och ej räntebärande avsättningar. Genomsnittligt sysselsatt kapital beräknas som sysselsatt kapital vid årets början plus sysselsatt kapital vid årets slut dividerat med två.

RESULTAT PER AKTIE

Beräknas på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerat med vägt genomsnittligt antal aktier.

KASSAFLÖDE PER AKTIE

Årets kassaflöde dividerat med vägt genomsnittligt antal aktier.

EGET KAPITAL PER AKTIE

Utgående eget kapital dividerat med vägt genomsnittligt antal aktier.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Post i resultaträkningen från händelse i verksamheten som stör jämförelser i andra perioder.

FINANSIELL ÖVERSIKT

FLERÅRSÖVERSIKT 2011–2015

Tabellen visar koncernens ekonomiska utveckling i sammandrag.

Mkr där ej annat anges

KONCERNEN

Resultaträkning	2015	2014*	2013	2012	2011
Nettoomsättning	1 112,6	969	823,7	860,5	918,6
Rörelseresultat (EBIT) ¹⁾	85,7	48,3	70,0	38,3	69,6
Resultat efter finansiella poster ¹⁾	80,7	42,8	67,5	34,7	64,9
Årets resultat	61,6	31,2	51,7	32,6	45,7
Rörelsemarginal, %	7,7	5,0	8,5	4,5	7,6
Vinstmarginal, %	7,3	4,4	8,2	4,0	7,1

Kassaflöde	2015	2014	2013	2012	2011
Kassaflöde från den löpande verksamheten	117,4	67,2	93,3	88,6	108,3
Kassaflöde från investeringsverksamheten	–34	–135	–39,6	–21,6	–23,0
Kassaflöde efter investeringar	83,4	–67,8	53,7	67,0	85,3
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	–63,8	–19,8	–41,7	–63,8	–64,2
Årets kassaflöde	19,7	–87,6	12,0	3,2	21,1

Avkastningsmått	2015	2014	2013	2012	2011
Avkastning på eget kapital, % ²⁾	18	10	16	10	14
Avkastning på sysselsatt kapital, % ²⁾	18	10	16	9	16

Finansiella mått vid periodens utgång	2015	2014	2013	2012	2011
Soliditet, % ²⁾	44	42	50	45	49
Eget kapital, vid årets utgång ²⁾	348,4	321,3	335,7	301,7	336,3
Nettoskuld ²⁾	84,7	135,9	5,7	40,4	17,6
Rörelsekapital	151,7	164,5	101,8	96,4	110,9
Sysselsatt kapital ²⁾	479,2	483,6	455,4	436,4	452,7
Investeringar	34,1	39,4	36,8	22,5	23,9
Balansomslutning ²⁾	791,5	757,4	673,7	669,4	692,3

Aktiedata per aktie, kronor	2015	2014	2013	2012	2011
Resultat per aktie	5,38	2,72	4,51	2,85	4,00
Kassaflöde per aktie	7,69	5,92	4,69	5,86	7,46
Utdelning per aktie	8,00 ³⁾	3,00	3,00	2,50	4,00
Eget kapital per aktie ²⁾	30,44	28,07	29,33	26,36	29,39

Anställda	2015	2014	2013	2012	2011
Medelantal anställda	545	553	452	459	504

1) 2012 ingår engångskostnader om 18,1 Mkr. Se not 5 sid 52 i årsredovisningen för 2012.

2) 2012 års jämförelsetal är omräknade p.g.a. ändrad redovisningsprincip avseende förmånsbestämda pensioner.

3) Föreslagen.

* Omräknat i förhållande till tidigare finansiella rapporter till följd av rättelse av fel.

INFORMATION OCH KONTAKTUPPGIFTER

KALENDARIUM

Årsstämma	12 maj 2016
Delårsrapport för perioden januari–mars	12 maj 2016
Delårsrapport för perioden april–juni	18 augusti 2016
Delårsrapport för perioden juli–september	27 oktober 2016
Bokslutskommuniké	februari 2017

IR-KONTAKT

Anna-Carin Bjelkeby
 Ekonomi- och finansdirektör
 Tel: +46 705 806 225
anna-carin.bjelkeby@fmm-mora.com

INFORMATION TILL AKTIEÄGARE

Aktieägarna i FM Mattsson Mora Group AB kallas härmed till årsstämma i Mora torsdagen den 12 maj 2016 kl. 17.30.

Registrering i aktiebok samt anmälan

Aktieägare som önskar delta på årsstämman ska dels vara införd i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken den 6 maj 2016 och dels anmäla sig (och eventuellt biträde) hos bolaget, att: Alexandra Andersson senast den 6 maj 2016 kl. 16.00, per post till FM Mattsson Mora Group AB, Box 480, 792 27 Mora, alternativt e-post alexandra.andersson@fmm-group.com.

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste, för att äga rösträtt vid årsstämman, tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn hos Euroclear Sweden AB. Sådan omregistrering måste vara verkställd senast den 6 maj 2016. Detta innebär att aktieägare i god tid dessförinnan måste meddela sin önskan härom till förvaltaren. Fullmactsformulär kommer senast från och med den 21 april 2016 att finnas tillgängligt på Bolagets hemsida www.fmm-mora.com samt på bolagets kontor och skickas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

KONTAKTUPPGIFTER

SVERIGE

FM Mattsson Mora Group AB
 Box 480
 SE-792 27 Mora
 Tel: +46 250 59 60 00
 Fax: +46 250 159 60
 Norra Stationsgatan 61
 SE-113 43 Stockholm
info@fmm-mora.com
www.fmm-mora.com

DANMARK

FM Mattsson Mora Group Danmark ApS
 Østbirkvej 2
 DK-5240 Odense NØ
 Tel +45 63 10 22 10
 Fax +45 63 10 22 09

Abildager 26 A
 DK-2605 Brøndby
 Köpenhamn

NORGE

FM Mattsson Mora Group Norge AS
 Sinsenveien 53D
 NO-0585 Oslo
 Tel +47 22 09 19 00
 Fax +47 22 09 19 01

FINLAND

FM Mattsson Mora Group Finland OY
 PL 266 (postadress)
 Sahaajankatu 24 (Sågargatan)
 (besöksadress)
 FI-00811 Helsingfors
 Tel +358 207 411 960
 Fax +358 97 55 52 48

TYSKLAND

Mora GmbH
 Biedenkamp 3C
 DE-21509 Glinde
 Tel +49 405 357 080
 Fax +49 405 357 08 30

HOLLAND

Damixa Nederland BV
 Rietveldendweg 86
 NL-5222 AS Den Bosch
 Tel +31 85 401 87 80
 Fax +31 85 401 87 89

BELGIEN

Damixa NV
 Pegasuslaan 5
 BE-1831 Diegem
 Tel +32 02 523 30 60
 Fax +32 02 523 96 19

HONGKONG

Ostnor (Asia) Ltd.
 Room S, 5/F Valiant Ind. Centre
 2-12 Au Pui Wan Street
 Fo Tan Nt, Hongkong
 Tel +852 372 70 434

KINA

Guangzhou Ostnor Sanitary Ware Limited
 Rm B1003 -1/F, JSWB Home Furnishings Centre
 1000 Xingangdong Road
 HAIZHU GUANGZHOU
 Kina 510308
 Tel +86 20 3432 9822

SINGAPORE

Damixa Pte Ltd
 161, Lavender Place, #02-19
 Lavender Street
 Singapore 338750
 Tel: + 65 987 861 08

www.fmm-mora.se